

ክፍል ሁለት

የቅዱስ ዮሐንስ አፈወርቅ ትምህርቶች

ትምህርት አንድ

ወደ ቤተ ክርስቲያን ሰማላመጡ ምዕመናን ያስተማረው ትምህርት

1. ወደ ቤተ ክርስቲያን መጥታችሁ የቃለ እግዚአብሔርና የቅዱስ ምስጢር ተካፋዮች ትሆኑ ዘንድ ልባችሁን ለማነሳሣት ብዬ በቅርብ ቀን ተሰፋ አድርጌ ባስተማርኳችሁ ትምህርት ውጤት ያገኘሁ አይመስለኝም። አሁንም ቤተ ክርስቲያናችን ልጆቿ ቀርተውባታልና። የመጣችሁትን ደጋግሜ ስለዚህ ነገር በመናገሪያ ላባሳችሁና ደስ ላላሰኛችሁ ብችልም እኔ ግን አሁንም ስለዚህ ነገር ከመናገር ወደ ጌላ አልልም፤ እነርሱን የምናገራቸው ከስንፍናቸው ያልተላቀቁ በመሆናቸው ሲሆን እናንተን ደግሞ ለወንድሞቻችሁ ድኅነት የአርዳታ እጃችሁን ለእነርሱ ባለ መዘርጋታችሁ ነው።

ስለ ራሴ ወይም ስለ ሌላ ጉዳይ ሳይሆን ከምንም በላይ ለእኔ ውድና ክቡር ስለ ሆነው የእናንተ ድኅነት ስል የማልመችና የማለለች መስዬ መታየት ግድ ሆነብኝ። ማንም ይህን በክፉም ቢሆን ይውሰደው፤ እኔንም ስለ አንድ ነገር መደጋገም የሚወድ ይበሰኝ፤ ሁል ጊዜ ስለ አንድ ነገር በተደጋጋሚ ላለመስማት ስትሉ ለወገኖቻችሁ ታስቡ ይሆናልና፤ ለእነርሱ ወደ ቤተ ክርስቲያን መምጣትና የጸጋው ተካፋይ መሆን የሚቻላችሁን ሁሉ ታደርጉ ይሆናልና።

የእናንተን በሃይማኖትና በምግባር ማደግና መበልጸግ ካላየሁ ስለ ትምህርቱ ብታመለግኑኝ ምን ይጠቅመኛል? እናንተ በሃይማኖት ስታድጉ ካየሁ ከሰማዕያኑ ምስጋና አለመስማትስ ምን ይጎዳኛል? የሰባዚ ክብሩና ምስጋናው ከጭብጨባና⁷¹ ከመገሣ ሳይሆን ሰማዕያኑ ለጽድቅ ሥራ ከሚያሳዩት መንፈሳዊ ቅናትና የሕይወት ለውጥ ነው፤ በመስማት ጊዜ ከሚደረግ የደስታና የአድናቆት መግለጫ ሳይሆን ዘላቂነት ባለው መልካም ሕይወት ነው። የቃላት መገላ ከከንፈር እንደ ወጣ ወዲያውኑ በአየር ተበትኖ ይጠፋል፤ የሰማዕያን የሥነ ምግባር መሻሻልና ዕድገት ግን ለሁለቱም፡- ቃሉን ለሚናገረውም፤ ለምተው ለሚታዘዙትም የማይጠፋና የማያልፍ ዘላለማዊ ዋጋ ያስገኛል።

⁷¹ ሲያስተምር ሰማዕያኑ ከመደሰታቸው የተነሣ ያጨበጡ ነበር፤ እርሱ ግን ይህን ልማድ ፈጽሞ ይከለክልና አግባብ አለመሆኑን ይገልጽ ነበር፤ «ትምህርቱን መቀበላችሁን በጭብጨባ ሳይሆን በሕይወታችሁ በተግባር አሳዩኝ» ይላቸው ነበር።

የደስታችሁ ጩኸትና የምትገልጹለት አድናቆት ሰባኪውን በዚህ ዓለም ጥሩ ሰባኪ ሊያሰኘው ይችል ይሆናል፤ የነፍሳችሁ በእምነት መጠንከር ግን በክርስቶስ የፍርድ ወንጌል ፊት ለመቆም የተሻለ ይረዳዋል። ስለዚህ ማንም የሚያስተምረውን ሰው ቢወደው ማመስገንና ማድነቅን ሳይሆን የሰማዕያኑን ጥቅም ይፈልግ።

ወንድማችንን መርሳት ቀላልና ተራ በደል አይደለም፤ ከባድ ቅጣትን የሚያስከትል ነው እንጂ። መከሊቱን የቀበረው ሰው ሁኔታ ይህን ያረጋግጥልናልና። ይህ ሰው በራሱ ሕይወት አልተነቀፈም፤ ምክንያቱም ስለ ተቀበለው አንድ መከሊት አልተወቀሰም፤ የተሰጠውን መከሊት እንዳለ ሳያበላሽ አስረክቧልና። ነገር ግን የተሰጠውን በእግባቡ ተጠቅሞ ሥራ ላይ ባለ ማዋሉና ባለ ማትረፉ በኔታው ተቀጣ።

ከዚህ የምንረዳው ምንም እንኳን ራሳችን ቅኖችና እንደሚገባ በእግባቡ የምንኖር ብንሆንና ቅዱስ ቃሉን ለመስማት ጥልቅ ፍቅር ቢኖረን እንኳ ለመዳናችን ይህ ብቻ አይበቃንም። የተሰጠን መከሊት ሊበረከት ይገባዋልና፤ መከሊታችን የሚበዛውም ከራሳችን ድኅነት ጋር ለሌሎች ድኅነት የሚሆን የሚቻለንን ነገር ስናደርግ ነው። በምሳሌ የተነገረው ሰው «እነሆ መከሊትህ አለልህ» ማለቱ ራሱን ከኔታው ቁጣና ቅጣት ሊያድነው አልቻለምና፤ «ገንዘቤን ለለዋጮች አደራ ልትሰጠው ይገባህ ነበር» ተባለ እንጂ። ማቴ. 25-27።

የኔታ ትእዛዝ እንዴት ቀላል እንደ ሆነ ትመለከቱ እንድ እለምናችኋለሁ፤ ገንዘብ የሚያበድሩ ሰዎች ተበዳሪው ለማንም ያበድረው፤ ምንም ይሥራበት፤ የሚፈልጉት የተዋዋሉትን ወለድ ማግኘታቸውን ብቻ ነው። ተበዳሪው እንዳሰበው ማትረፍ ባይችል ይህ ለአበዳሪዎቹ ጉዳያቸው አይደለም፤ ያስያዘውን ሀብት ንብረትም ቢሆን ሽጦ እንዲከፍል ያደርጉታል እንጂ። እግዚአብሔር ግን እንዲህ አያደርግም። ከእኛ የሚፈልገው ለለዋጮች አደራ እንድንሰጥ ብቻ ነው፤ ከዚያ በኋላ ለሚከሰተው - ለትርፉ መጠን፤ ገንዘቡ አደራ የተሰጣቸው ሰዎች ስለ መመለስ አለመመለሳቸው ጉዳይ የእኛ ኃላፊነት አይደለም። የእግዚአብሔርን ቃል የሚናገረው ሰው መምከር እንጂ ማሳመን አይችልምና። ስለዚህም «እናንተን የምጠይቃችሁ አደራ ስለ መስጠት እንጂ ስለ ትርፉ መጠን አይደለም» አለን። ከዚህ የቀለለ ኃላፊነት ምን አለ? ሆኖም ያ አገልጋይ ኔታውን «ጽኑና ጨካኝ» አለው። ሰነፍቶና ውለታ ቢላች እንዲህ ናቸውና፤ ሁል ጊዜ የራሳቸውን ስህተትና ድካም በኔታቸው ማሳበብ ይወዳሉ። ስለዚህም ይህ ሰው ልቅሶና ጥርስ ማፋጨት ወዳለበት በውጭ ወዳለው ጨለማ ተጣለ።

እኛም ይህ ቅጣት እንዳያገኝን ቢቀበሉትም ባይቀበሉትም በወንድሞቻችን ልቡና የምንችለውን ያህል ምክርና የእግዚአብሔር ቃል እናስተምጥ። ቢቀበሉት ራሳቸውንም እኛንም ይጠቅማሉ፤ ባይቀበሉት ግን ራሳቸው የማይቀርላቸውን ቅጣት ይቀበላሉ፤ የእነርሱ አለማመን ግን በእኛ ላይ ምንም ዓይነት ጉዳት ሊያደርስብን አይችልም። ምክር በመስጠት የራሳችንን ድርሻ ተወጥተናልና፤ ባይሰሙ ግን በመናገራችን የምንጎዳው አንዳች ነገር የለም። ባለ መምከራችንና ባለ መናገራችን እንጂ ባለ መስማታችንና ማሳመን ባለ መቻላችን የሚያሳፍር ነገር የለምና።

ስለዚህ ምናልባት ወንድሞቻችሁ ወደ ቤተ ክርስቲያን የማይመጡትና ሕይወታቸው ያልተስተካከለው እናንተ እንደሚገባ ደጋግማችሁ በቃለ እግዚአብሔር ስላልመከራችኋቸው እንዳይሆን አስጋለሁ። በተደጋጋሚ በእግዚአብሔር ቃል የሚመከርና የሚገሠጽ ሰው አንድ ቀን ሕይወቱ መለወጡ አይቀርምና። «የማያቋርጥ የውኃ ጠብታ ዐለት ያገደጉዳል» የሚለው የተለመደ አባባል ይህን ያሳያልና። ከውኃ የለሰለሰ ምን አለ? ከዐለትስ የጠነከረ ምን አለ? ሆኖም ግን የማያቋርጥ ድርጊት ተፈጥሮን ያሸንፋል። ተፈጥሮን ካሸነፈ ደግሞ አእምሮታዊ የሆነ የሰውን ነጻ ፈቃድ በበለጠ ይለውጣል። የምወዳችሁ ወንድሞቼ ሆይ፤ ክርስትና የሕፃናት ጨዋታ አይደለም፤ ምትከና ሁለተኛ ያለው ጉዳይም አይደለም።

2. በበዓላት ቀን የባሕር ስፋት እስኪመስሉ ድረስ ብዙዎች ሲመጡ ዛሬ ግን የዚያ ትንሽ መጠን እንኳ አለመምጣታቸውን ሳስብ ውስጤ ያዝናል። በበዓላት ቀናት ቤተ ክርስቲያን እስከትጠብ ድረስ የሚሞሉት ሰዎች አሁን የታሉ? አሁንም እንደዚያን ጊዜው በቤተ ክርስቲያን ይገኙ ዘንድ ስፈልጋቸው አላገኘኋቸውምና። ምጽሃነት መንገድ መጓዝ ከጀመሩት መካከል ብዙዎቹ ጠፍተውኛልና ስለ እነርሱ ተከዢአለሁ። እንዴት ይህን ያህል ወንድሞችን አጣሁ! ስለ ድኅነት በሚያስፈልገው ነገር ልናገኛቸው የምንችለው በጣም ጥቂቶች ናቸው። የቤተ ክርስቲያን ሰውነት ብዙው የሞተና የማይንቀሳቀስ በድን ሆኗልና። «ይህ ለእኛ ምን ጉዳያችን ነው?» ትሉ ይሆናል። ዋና ጉዳያችሁ ነው እንጂ።

ወንድሞቻችሁን መምከር፤ መምራት፤ ከድካማቸው እንዲበረቱ፤ ከጥፋታቸው እንዲመለሱ ልታደርጉ የምትችሉትን የመጨረሻ ደረጃ ድረስ የማድረግና ወደዚህ ይዛችሁ የመምጣት ኃላፊነት አለባችሁ። አንድ ክርስቲያን ለራሱ ብቻ ሳይሆን ለሌላውም ጠቃሚ መሆን እንዳለበት ክርስቶስ በግልጽ አስተምሯልና፤ እኛን የዓለም ጨው፤ እርሻ እንዲሁም ብርሃን ናችሁ በማለት። ማቴ. 5+13-14 ፤ 13+33። እነዚህ

ነገርች ጠቃሚነታቸው ለሌሎች ነው። መብራት በጨለማ ላሉት እንዲ ለራሱ አያበራም። እንተንም ክርስቶስ ብርሃን ያደረገህ ለራስህ ቁቻ በብርሃኑ ደስ እየተሰኘህ በጨለማ ያሉትን እንድትረሳቸው አይደለም፤ በጨለማና በሞት ጥላ ሥር ያሉትን ፈልገህ እንድታመጣቸው እንዲ። በጨለማ ላለው የማያበራ «ብርሃን» ብርሃንነቱ ምን ላይ ነው? ብርሃን መባሉስ ምን ጥቅም አለው? ማንንም የማይጠቅምና የጠፋትና ወደ ሕይወት የማያመጣ ክርስቲያንስ ጥቅሙ ምን ላይ ነው?

ጨውም የሚያጣፍጠው ለራሱ አይደለም፤ አልጫ የሆነውን የሌሎችን ምሥጢብ ለራሱ ሚሙቶ ያጣፍጣል እንዲ። እንዲሁም የራሱን ሳይሆን የሰዎችን ቁስል በማድረቅና በማጋጠም ከመበላሸትና ከማመርቀዝ ይከላከላል። እንተንም እግዚአብሔር መንፈሳዊ ጨው አድርጎሃልና ጭሰሉትንና የታመሙትን የክርስቶስ አካላት ማለትም ከቤተ ክርስቲያን ደራቂትን ወንድሞች ከቁስልና ከመበሰዝ እንደ ማውጣት ቋንቋናቸውና ክርስቶስን ከመዘንጋታቸው ደዌ እውጥተህ ከሌሎቹ የቤተ ክርስቲያን አካላት ጋር አንድ አድርጋቸው። እንተን «እርሾ» ያለህም ለዚህ ነው። እርሾ ራሱን አያጠክምና። ነገር ግን ምንም መጠኑ ትንሽ ቢሆን ብዙ የሆነውን ዱቂት ያጠክዋል። እናንተም በቁጥር ትንሽ ብትሆኑም በእምነታችሁ ጥንካሬና ለእግዚአብሔር ባላችሁ ቅናት ኃይለኞችና ብዙዎች ሁኑ። እርሾው መጠኑ ጥቂት መሆኑ ብዙውን ዱቂት አማቡካት እንደማያግደው፤ ነገር ግን በተፈጥሮው እርሾ ከመሆኑ የተነሣ የእርሾነቱን ሥራ እንደሚሠራ ሁሉ እናንተም እንደ እምነታችሁ ጥንካሬና ለእግዚአብሔር እንዳላችሁ ቅናት መጠን የቁጥራችሁ ትንሽነት ሳያግዳችሁ ብዙዎችን መመለስ ትችላላችሁ።

በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ሕዝቡ ሲበዛ የሚፈጠረውን ሙቀት እንዲሁም ኃይለኛ ቃጠሎ ያለውን የበጋ ወቅት እንደ ምክንያት ያቀርቡላችሁ ይሆናል። እንዲህ ሲሉ አስማለሁና፡- «ሙቀቱ የሚያፍን ኃይለኛ ነው፤ ፀሐይዋ ታቃጥላለች፤ በዚያ ሕዝብ በበዛበት ተጨናንቀን መታፈንና በላብና በሙቀት መጨነቅ አንችልም።» እንዲህ ያለው ምክንያት ራስን በጣም ከማለስለስና መንፈስን ከማድከም የሚመነጭ ስለሆነ፤ እመኑኝ፤ እኔን በጣም ያሳፍረኛል። ለእንዲህ ዓይነቱ ደካማ ምክንያት መልስ የማያስፈልገው ቢሆንም ለእነርሱ ጥቅም ስንል መመለስ አስፈላጊ ነው። በእሳት መሀል ሆነው ዙሪያቸውን በእሳት ነጠላል ተከበው ወላፊትና ነዲዱ አፋቸውን፤ ዓይናቸውን፤ እስትንፋሳቸውን ሳይቀር ከብቦት እያለ

እንኳ ከሥነ ፍጥረቱ ጋር በአንድነት በደስታና በምስጋና ዝማሬያቸውን ለልዑል እግዚአብሔር ያቀረቡትን ሦስቱን ወጣቶች አስታውሳቸዋለሁ።

ከእነዚህ ከሦስቱ ወጣቶች ጋርም በአናብስት ጉድጓድ የተጣለውን ነቢዩ ዳንኤልን አስታውሳቸዋለሁ። ዳን. 6+24። እርሱንም ብቻ ሳይሆን በገመድ አድርገው ጭቃ በሞላበት ጉድጓድ ውስጥ የጣሉትን ነቢዩን ኤርምያስንም አስታውሳቸዋለሁ። ኤር. 38+5-6። ከጉድጓድ ስንወጣ ደግሞ እነዚህን ሙቀትንና መጨናነቅን እንደ ምክንያት የሚያቀርቡትን ሰዎች ጳውሎስና ሲላስ እጃቸውና እግራቸው በጥብቅ ታስሮ በሌሊት እግዚአብሔርን ሲያመሰግኑ ወዳደሩበት ወደ እስር ቤት በሕሊና ልውሰዳቸው። ዮሐ. 16+19-34።

በእሳት ውስጥና በአናብስት ጉድጓድ ውስጥ፤ በአራዊትና በጭቃ ጉድጓድ የተጣሉት፤ በእስር ቤት እግር ከእጅ በጭንቅ የታሰሩትና ብዙ መከራ የተቀበሉት ቅዱሳን ስለ ደረሰባቸው ነገር ምንም አላገራመረሙም፤ ሁል ጊዜ ምስጋናና ዝማሬ ከማቅረብ በስተቀር፤ እግዚአብሔርን ከማመስገን በስተቀር ፈጽሞ አላማረሩም። ከእነዚህ መከራዎች አንዱ ያልደረሰብን እኛ ግን ቤተ ክርስቲያን ተገኝተን ለሕይወታችን የሚጠቅመንን ቅዱስ ቃሉን ለምትን ከምሥጢራት ተካፍለን ለመሄድ ለትንሽ ጊዜ ያውም መጠነኛ የሆነን ሙቀትና ድካም እንደ ምክንያት እያቀረብን ወደ ገበያዎችና ሌሎች ቦታዎች በከንቱ እንገዛለን። ውስጣችንን የሚያረካና የሚያድስ መለኰታዊ ጸጋ በዝቶ ባለበት ሙቀትን ምክንያት ታደርጋለህን? ክርስቶስ «እኔ የምስጠው ውኃ በእርሱ ውስጥ ለዘለዓለም ሕይወት የሚፈልቅ የውኃ ምንጭ ይሆናል» ብሏልና። ዮሐ. 4+14። እንዲሁም «በእኔ የሚያምን መጽሐፍ እንዳለ የሕይወት ውኃ ወንዝ ከሆዱ ይፈልቃል» ብሏል። ዮሐ. 7+38። እንዲህ ያለ የሚያረካ መንፈሳዊ ጉድጓድና ወንዝ ከውስጥህ እያለህ አፍአዊ ሙቀትን በመፍራትና በመሰቀቅ ከቤተ ክርስቲያን ትቀራለህ?

ብዙ ሁካታ፤ ግፊያና መጨናነቅ ካለበት ከገበያ ቦታ ስለ እነዚህ ምክንያቶች ትቀራለህን? ወደ ገበያ ለመሄድ ስታስብ የፀሐዩ ማቃጠል፤ የሰው ብዛት፤ ግፊያውና መጨናነቁ ለምን አላስቀረህም? ከገበያ ቦታ ይልቅ ቤተ ክርስቲያን ያለው ሁኔታ በቁሳዊ ምቹትና ፀጥታ አይሻልምን? የተከለሰ ቦታ ውስጥ ስለ ሆንህ እየሩ ቀዝቀዝ ያል፤ የፀሐዩም ቃጠሎ በቀጥታ የማያገኝህ፤ ሙቀቱም መጠነኛ ነውና። እዚያ ግን ፀሐይዋ በሁሉም አቅጣጫ ጠንካራ ናት፤ ብዙ መጨናነቅ

አለ! አባራሩና ተቢያ ሞልቷል! በአጠቃላይ ከዚህ ይልቅ የማይመቹ ብዙ ነገሮች አሉ።

3. እነዚህ አሁን እያልኳቸው ያሉትን ነገሮች የምናገረው ከእነርሱ ይልቅ ከንዋመ ሀኪት ላልቀሰቀሳችኋቸውና ወደዚህ የጽንነት መካን ላላመጣችኋቸው ለእናንተ ነው። በእንደ ድርጅት ወሰን የሚሠሩ ሰዎች እንደ የጋራ ሥራ ሊሠሩ ሲሉ አብረዋቸው የሚሠሩትን ባልደረቦቻቸውን ሁሉ ይጠራሉ! እናንተ ግን ወደዚህ መንፈሳዊ አገልግሎት ስትቀርቡ በስንፍናችሁና በቸልተኝነታችሁ ምክንያት ከዚህ በረከትና ጸጋ እንዳይሳተፉ ወንድሞቻችሁን ተተዋቸዋላችሁ። «እነርሱ ካልፈለጉ ምን ማድረግ እንችላለን?» ትላላችሁ።

እናንተ በተደጋጋሚ ሳታቋርጡ በመወተወት እንዲፈልጉ አድርጓቸው። እናንተ ሙጭጭ ብላችሁ ለራሳቸው ጥቅም ስትወተውቷቸው ሲያዩ በእርግጥ ይፈልጉታል። ልጆቻቸው አብረዋቸው ያልመጡ ሰንት አባቶች እዚህ አሉ? ከልጆቻችሁ ቢያንስ የተወሰኑትን እንኳ ማምጣት ያን ያህል አስቸጋሪ ነውን? በውጭ ለቀሩት አለመምጣት ምክንያቱ የራሳቸው ስንፍና ብቻ ሳይሆን የእናንተም ግዴታነት መሆኑ በዚህ ይታወቃል።

ስለዚህ ከአሁን በኋላ እያንዳንዱ ሰው ቢያንስ ከቤተሰቡ አባላት ጋር እየሆነ ወደ ቤተ ክርስቲያን ይምጣ። አባት ልጁን፣ ልጅ አባቱን፣ ባሉች ሚስቶቻቸውን፣ ሚስቶችም ባሉቻቸውን፣ አሠሪ ሠራተኛውን፣ ወንድም ወንድሙን፣ ጓደኛ ጓደኛውን፣ ጓደኞቻችንን ብቻም ሳይሆን ጠላት የምንላቸው ቢኖሩ እንኳ ወደዚህ ለሁላችን ወደ ተዘጋጀ የሕይወት መዝገብ እንዲመጡ እንቀሰቅሳቸው፤ እንገፋፋቸው። ጠላትህ እንኳ ቢሆን ለእርሱ ድንነት ስታሰብና ስትጨነቅለት ሲያይህ ጥላቻውን እርግፍ አድርጎ ይተዋል።

«ሰንበታቸውን በፍጹም ጥንቃቄ በሚያከብርና ከሚታዩት ጀምሮ እስከ ማታ ድረስ ከማንኛውም ዓይነት ሥራ ከሚታቀቡ ከአይሁድ እንኳ ታንሳለህን?» በለው። በማዘጋጀት ቀን (ዓርብ) ፀሐይ ልትገባ ስታቆስቁል ካዩዋት ማንኛውንም ዓይነት ሥራ ያቆማሉ፤ ንግዳቸውን ይዘጋሉ። ከምሽት በፊት ዕቃ የገዛቸው ሰው ኖሮ ዋጋውን ማታ ቢያመጣላቸው አይቀበሉትም። ሕጋቸውን ከሚያፈርሱ ምንም ዓይነት ገበያና ትርፍ ቢያመልጣቸው ይመርጣሉ።

ታዲያ አይሁድ ጊዜው ያለፈበትንና መጠበቁ ምንም ዋጋ የሌለውን ይልቁንም የሚያስጎዳቸውን ሕግና ሥርዓት እንዲህ አጽንተው ሊጠብቁ

ለእነርሱ የተሰጠው ምሳሌና ጥላ ሳይሆን እማናዊውን ክብርና ጸኒ ያገኘህ! ፀሐየ ጽድቅ ኢየሱስ ክርስቶስን ታይ ዘንድ የተመረጥክ! ለሰማያዊ መንግሥት ዜግነት የተሰጠህ እንተ ጊዜው ያለፈበትን ነገር የሙጥኝ ብለው አጥብቀው ከያዙት ጋር እንኳ የሚስተካከል ቅንፃትና ትጋት አይኖርህምን? እውነቱን የያዝህ እንተ ስህተቱን ከያዙት በጽናትና በቅንፃት አንሰህ ትገኛለህን? ያውም እዚህ የምትቆየው ለተወሰነ ሰዓታት ነው።

ታዲያ የተወሰኑ ሰዓቶችን መለኮታዊ ቃልን ለመስማት ማዋል ሊከብድህና ሊበዛብህ ይገባልን? ይህን ላለማድረግህ ከተጠያቂነት ነጻ ሊያደርግህ የሚችል ምን ዓይነት ነገር ይኖራል? ተቀባይነት ያለው ምን ዓይነት ምክንያት ማቅረብ ትችላለህ? ሕይወቱን ለሰጠው ለፈጣሪው እርሱ ከሰጠው ብዙ ሰዓት ውስጥ የተወሰነውን ለመስጠት ያልፈለገን ሰው ምን ዓይነት ምክንያት ይቅርታ ሊያስገኝለት ይችላል? የዓለማዊ ጉዳዮችንና ሥራዎችን መብዛትና አስቸኳይነት ሽህ ጊዜ እንደ ምክንያት ቢያቀርብ ይህን ያህል ግድ የለሽና ሰነፍ የሆነ ሰው ይቅርታ ያገኝ ዘንድ አይችልም።

እዚህ መጥተህ እግዚአብሔርን ለአምላክነቱ እንደሚገባ አምልኪህ ከዚህ በኋላ ወደ ሥራህ ብትሄድ የምትሠራው ሥራ የተባረከና የሠመረ እንደሚሆንልህ አታውቅምን? የሚያስጨንቅህ የዚህ ዓለም ጉዳይ አለብህ? እዚህ በምታሳልፈው ጊዜ የእግዚአብሔርን ርዳታና ምሕረት ታገኝ ዘንድ! በመረጋጋትና በመጽናናት መንፈስ ሆነህ ትሄድ ዘንድ! ስለዚህ ምክንያት ወደዚህና። እርሱ ጋይልህና ጋሻህ ይሆን ዘንድ! በሰማያዊ ሥልጣን በመጠበቅ ለጠላቶችህ ለአጋንንት የማትሸነፍ ትሆን ዘንድ ወደዚህ ወደ ጸጋው ዙፋንና። በአባቶች ከሚደርሰው ጸሎት ሱታፊ ካለህ! በማገበር ጸሎት ከተሳተፍክ! ቅዱስ የሆነውን የእግዚአብሔርን ቃል ከሰማህ! የእግዚአብሔርን ርዳታ ካገኘህ! እነዚህን መሣሪያዎች ከታጠቅህ የትም ብትሄድ እንዳንተ ያሉ ሥጋ የለበሱ ጠላቶችህ ከፋዎች ሰዎች ይቅርና ዲያብሎስ ራሱ ፊትህን ማየት አይችልም። ነገር ግን ከቤተህ እንደ ተነሣህ ወደ ቤተ ክርስቲያን ሳትመጣ ወደ ገበያ! ወደ ሥራ! ወዘተ ብትሄድ ብቻህን ያለ ምንም መንፈሳዊ ትጥቅና ጸጋ እግዚአብሔር ስለምትሆን ሁሉም ነገር በእንተ ላይ ይበረታብሃል! ጠላቶችህም በቀላሉ ያጠቁሃል። በቤታችን ውስጥም ሆነ በውጭ ብዙ ነገሮች እንደ ጠበቅነው ሳይሆን በተቃራኒው የሚሆኑበትን አስቀድመን ለመንፈሳዊው ነገር ቅድሚያ ስላልሰጠንና ሌላውን የዚህ ዓለም ነገር ከዚያ በኋላ ማድፈግ ሲገባን እኛ ግን ቅደም ተከተሉን ስላንላበጥነው ነው። ስለዚህ ምክንያት የነገሮች ትክክለኛ

ቅደም ተከተልና አቅማመጥ ተዛብቷል፤ ጉዳዮቻችን ዝብርቅርቃቸው ወጥቷል።

ክብረ በዓል ሲሆን የከተማው ሰው ሁሉ ማንም የሚጠራውና የሚቀሰቅሰው ሳይኖር ይመጣል፤ ሆኖም ክብረ በዓሉ እንዳለፈ ተነጋ መቶ ልሳናችን እስኪታከት ድረስ ትመጡ ዘንድ ብንጠራ እንኳ ጉዳዩ ብዙ የሚሰማን የለም። ይህን ሳስተውለው የሚሰማንን ሐዘን ምን ያህል እንደ ሆነ ትንንዝቡልናላችሁ? ይህን ነገር በሕሊናዬ ሳመሳልሰው በጣም እያዘኔህ ለራሴ እንዲህ አልሁ። ሁሉንም ነገር የምታደርጉት በልማድ ብቻ ከሆነና ከማስተምራችሁ ትምህርት የተነሣ ትንሽ እንኳ የተሻላችሁ ካልሆናችሁ የትምህርተና የምክር ጥቅሙ ምንድን ነው? በበዓላት ጊዜ ለመምጣት ከእኔ ምክርና ጥሪ አትፈልጉም፤ እነዚያ የበዓላት ቀናት ሲያልፉና ወደ ቤተ ክርስቲያን እንድትመጡ ስጠራችሁ ደግሞ አትመጡም። ታዲያ በልማድ እንጂ በተማራችሁት ትምህርት መሠረት ማድረጋችሁ የታለ?

4. ምናልባት እነዚህን ነገሮች ከሚሰሙት ብዙዎች ሊያዝኑና ደስ ላይላቸው ይችላል። የሰነፉ ሰው ስሜት ግን እንዲህ አይደለም። እንዲያማ ሳይሆን ኖሮ ለራሳቸው ድኅነት ግዴላቸውን እርግፍ አድርገው ይተው ነበር። ከቤተ ክርስቲያን ቀርታችሁ ካጣችሁት አንፃር በምትሠሩት ሥራ ምን አተረፋችሁ? እዚህ በምታጠፉት ጊዜ የምታተርፉትን ያህል ምንም በፍርድ ቤትም ሆነ በገበያ ቦታ፣ በስብሰባም ሆነ በሥራ ቦታ፣ በቤተ መንግሥት እንኳ ቢሆን ልታገኙ አትችሉም። እዚህ ለሚመጡ የምናደርግላቸው በማንኛውም ሥራም ሆነ በየትኛውም ቦታ ሊገኝ የማይችል ሰማያዊ ነገር ነውና። ምሥጢራቱን የምንፈጽመውም እኛ በራሳችን ሳይሆን የመንፈስ ቅዱስ ጸጋ ነው።

እዚህ የሚመጡ ከዚህ ዓለም ሥልጣንና ግዛት የበለጠ የሚያገኙት ነገር ምንድን ነው? ውሳጣዊ ስሜቶቻቸውን እንዲገዙ፤ ክፉ ምኞትን እንዲቆጣጠሩ፤ የቁጣ መንፈስ ድል እንዳያደርጋቸው፤ ክፉ ፈቃድ እንዳይሰለጥንባቸው፤ የውዳሴ ከንቱን አሳብ እንዲያሸንፉ ይማራሉ፤ ይሰለጥናሉና። ግምጃ ሰብሶ ዘውዱን ደፍቶ በመንበሩ ላይ የተቀመጠ ንጉሥ፤ በክፉ ምኞትና በርኩሰት አሳቦች ላይ ይገዛ ዘንድ ርቱዕ የሆነ የሕሊናውን ሚዛን በእነዚህ ላይ ከፍ ከፍ የሚያደርግ ሰውን ያህል አይከብርም። በዚህ ዓለም ሌሎችን ሰዎች የገዙ ብዙዎች አልፈዋል፤ የራሳቸውን ክፉ ፈቃድ ድል አድርገው የገዙ ግን ጥቂቶች ናቸው። «ትዕግሥተኛ ሰው ከጋያል ሰው ይሻላል፤ በመንፈሱ ላይ የሚገዛ ከተማን ከሚወስድ ይበልጣል» እንደ ተባለ። ምሳ. 16+32።

ነፍስ በሥጋ ምኞትና በጋጢአት ተማርካ እያለ ሰውነት በወርቅ የተሰበጠ ልብስ ቢለብስና አክሊል ቢደፋ ጥቅሙ ምን ላይ ነው? ሰውነትን የምትመራውና የምታስተዳድረው ነፍስ አሳዛኝ በሆነ የጋጢአት የባርነት ቀንበር ሥር ወድቃ ሳለ ውጫዊ ነጻነት ብቻ ምን ይጠቅማል? ኃይለኛ የሆነ ሕመም ወደ ውስጥ ገብቶ ከተሰራጨና ዋና ዋና የሰውነት ክፍሎችን ካጠቃቸው የውጭው የሰውነት ክፍል ጉዳቱ ለጊዜው ያን ያህል ኅልቶ ባይታይበትና እንደ ውስጠኛዎቹ ተጠቅቶና ተጎድቶ አለመታየቱ ምን ጥቅም አለው?

ነፍሳችንም ከውስጥ በሚመነጩ ክፉ ምኞቶችና ራስን አለመግዛት ምክንያት ከታመመች ውጫዊ ገዢነትና ሀብት፣ ራሱ የንጉሥነት መንበረ ሥልጣን ቢሆን እንኳ ምንም ጥቅም የለውም። የሕሊና የማሰብ ኃይልና ራስን የመግዛት ሚዛን በውሳጣዊ ምኞቶች ድል ሆኖ ከመንበሩ ተፈናቅሎ እነርሱ ለሚያመጡበት ነገር ሁሉ የታዘዘ ደጅ ሲጸናቸውና ሲታዘዛቸው ይኖራልና። ይህ እንዳይሆንብን የሥጋ መሻትን እንድንቆጣጠርና ሰጋጢአት ተገዢዎች እንዳንሆን፤ ምክንያታዊ ያልሆነውን ከውስጥ የሚመነጭ ኃይልና ግፊት እንድናስወግድ፤ ከዚህ ዓለም ገዢዎች ግዛት የበለጠ ግዛት ገንዘብ እንድናደርግ ነቢያትና ሐዋርያት በሁሉም አቅጣጫ ተባብረው ይመክሩናል።

ስለዚህም ራሳቸውን ለወንድሞቻቸው ከማሰብና የሚጠቅማቸውን ከማድረግ ውጭ ያደረጉ ሰዎች ራሳቸውን ጎድተዋል። በሕግ «በእግዚአብሔር ፊት ባዶ እጃችሁን አትታዩ» ተብሏልና። ዘጸ. 23+15። ይህም ማለት ወደ ቤተ መቅደስ ስትገቡ መሥዋዕት ሳትይዙ አትግቡ ማለት ነው። ወደ እግዚአብሔር ቤት መሥዋዕት ሳይዙ መግባት ተገቢ ካልሆነ ወደ ቤተ ክርስቲያን ስንመጣ ከወንድሞቻችን ጋር ልንመጣ የበለጠ ይገባናል። ነፍሳትን ይዞ ወደ ቤተ ክርስቲያን የመምጣት መሥዋዕትና መባባስ ከዚያ እጅግ የበለጠ ነውና። ሰዎች ያሰለጠኗቸው ርግቦች በተላኩ ጊዜ የጠፉትን እንዴት እንደሚፈልጉ ለላየሁም? እኛም እንዲሁ እናድርግ። አእምሮ የሌላቸው እንስሳት የራሳቸውን ወገን ሲፈልጉ እውቀትና ጥበብ የተሰጠን እኛ የጠፋ ወገኖቻችንን ባንፈልግ ምን ምክንያት ይኖረናል?

ቀደም ብዬ እንደ ነገርኳችሁ እያንዳንዳችሁ ወደ ጎረቤቶቻሁ ቤት ሂዳችሁ እስኪወጡ ጠብቃችሁ ወደ እናታቸው ይዛችኋቸው ኑ፤ ረብ ጥቅም ወደ ሌላቸው ወደ ተላትርና ልዩ ልዩ ትርፂቶች የሚሄዱ ሰዎች ቀጠሯቸውን ጠብቂው በጧት እየተጠራሩ ተሰባስበው

የሚሄዱትን ምስኪኖች፡፡ እነርሱ ለማይረባ ነገር ቀጠረውን ጠብቀው እየተጠራፋ ከሄዱ ወደ ሰማያዊ ጸጋ የተጠራን እኛም እንዴት ተጠራርተንና ተሰባስበን ልንመጣ ይገባን ይሆን? ሆኖም ይህን ብዙ ጊዜ ደጋግሜ ብናገርም ምንም ሰው ማምጣት አልቻልኩም፡፡ ስለዚህም እናንተን በዚህ ጉዳይ ላይ ማሳመን እስክቻል ድረስ አሁንም ቢሆን ደጋግሜ ከመናገር ወደ ጎሳ አልልም፡፡ ወደ ተግባር ካልተሰጠ መስማት ብቻ ምንም አይጠቅምምና፡፡

ስለ አንድ ነገር ብዙ ጊዜ ተደጋግሞ እየተነገረን ነገር ግን ያን ነገር የማናደርገው ከሆነ አይጠቅመንም ብቻ ሳይሆን ቅጣታችንን ያከብደዋል፡፡ ቅጣቱ ከባድ እንደሚሆንም መድኃኒታችን ስለዚህ ጉዳይ የተናገረውን እንስማ፤ «እኔ መጥቼ ባልነገርኳቸውስ ኃጢአት ባልሆነባቸው ነበር! አሁን ግን ለኃጢአታቸው ምክንያት የላቸውም፡፡» ዮሐ. 15+22፡፡ ሐዋርያውም «ሕግን የሚሰሙ ጸድቃን አይደሉምና» ይላል፡፡ ሮሜ 2+13፡፡

እነዚህን ሰማዕያትን በተመለከተ ተናገረ፡፡ ተናጋሪውን በተመለከተ ደግሞ እርሱም ሕይወቱና ድርጊቱ ከሚያስተምረው ትምህርት ጋር የሚሄድ፤ ተግባሩ ከንግግሩ ጋር የተስማማ ካልሆነ በስተቀር በማስተማሩ ብቻ ምንም ነገር እንደማያገኝ ሲገልጽ ነቢዩ «ኃጢአተኛውን እንዲለብሐር አለው! ለምን አንተ ሕጌን ትናገራለህ? ኪዳኔንም በአፍህ ለምን ትወስዳለህ? አንተ ተግሣጺን ጠልተህ! ቃሉንም ወደ ጎሳ ጥላህ ሳለ» ይለዋል፡፡ መዝ. 49+17-18፡፡

በማስተማራቸው ብቻ ትልቅ ሥራ የሠሩ ለሚመስላቸው ሰዎች ስለዚህ ጉዳይ ሐዋርያው ሲናገር እንዲህ ይላል፡- «የዕውሮች መሪ፤ በጨለማ ላሉ ብርሃን፤ የሰነፎችም አስተማሪ፤ የሕፃናትም መምህር እንደ ሆንህ ለራስህ ብትታመን፤ እንግዲህ አንተ ሌላውን የምታስተምር ራስህን አታስተምርምን?» ሮሜ 2+19-21፡፡ የተነገረውን ስምተን እስካልተገበርነው ድረስ እኔን መናገሪ፤ እናንተንም መስማታችሁ በራሱ ምንም አይጠቅመንም! እንዲያውም ፍርዳችንን ያከብድብናል፡፡ ስለዚህ የልቡናችንንና የመንፈሳችንን ቆራጥነት በመስማት ብቻ እንገድበው፡፡ የተነገረውን በሥራችን እንገለጠው እንጂ፡፡ ቅዱስ ቃሉን ለመስማት ጊዜ መስጠት ትልቅ ነገር ነው! ሆኖም ከመስማት የሚገኘው ጥቅም አብሮት ከሌለ ይህ መልካም የሆነ ነገር ዋጋ ቢስ ይሆናል፡፡

ስለዚህ መሰብሰባችን በከንቱ እንዳይሆን አስቀድሜ «ወንድሞቻችሁን ወደ እኛ ይዛችኋቸው ኑ! ከቤተ ክርስቲያን ቀርተው በየገዳናው

የሚዘሩትን ምክራቸው፤ በቃል ብቻ ሳይሆን በሕይወታችሁም ምክራቸው፡፡ እንደምላችሁ አሁንም በፍጹም ትጋት ይህን ታደርጉ ዘንድ እናንተን ከመማሪያ ወደ ጎሳ አልልም፡፡ በሕይወታችንና በድርጊታችን የሚደረግ ትምህርትና ምክር የበለጠ ኃይል ያለው አስተማሪ ነውና፡፡ ቃል እንኳ ባትናገሩ ከዚህ ከቤተ ክርስቲያን ስትመለሱ በገጽታችሁ፤ በእነጋገራችሁ እና በአጠቃላይ ሁኔታችሁ ምን ያህል እንደ ተጠቀማችሁና ጸጋና በረከት ይዛችሁ እንደ መጣችሁ ለቀሩት ሰዎች ለማሳየትና እነርሱን ለመምከር በቂ ነው፡፡

ከቤተ ክርስቲያን ስንመለስ በአስተሳሰባቸው ለማያወነትና ምጥቀት፤ በእነጋገራቸው ልዝብነት፤ ሁሉንም ነገር እንደሚገባና በአግባቡ በማድረግ ልክ ከስማይ እንደ ወረዱ ሰዎች ሆኖ መመለስ ይገባልና፡፡ ሚስት ባሏን፤ አባት ልጁን፤ ጠላት ጠላቱን ከጉባኤ ሲመለስ ሲያዩ የእናንተን ሁኔታ በማየት እዚህ በመምጣታችሁ ያገኛችሁትን ጸጋና ጥቅም ከፋጽታችሁና ከሁኔታችሁ ማንበብ እንዲችሉ መሆን ይጠበቅባችኋል፡፡ እናንተ ከፊት ይልቅ ገራሞች! ደጋጎች! አስተሳሰባችሁ የበለለ እና ሃይማኖተኛነታችሁ የጨመረ ሆናችሁ ሲያዩ ነው ይህን ሊገነዘቡ የሚችሉት፡፡ ወደ ቅዱስ ምሥጢር (ቅዱስ ቁርባን) የቀረባችሁ ምን ያህል ጸጋና ክብር እንዳገኛችሁ አስተውሉ፡፡ ከእነ ማን ጋር ሆናችሁ ምሥጢራዊና ረቂቅ ምስጋና እንደምታቀርቡ፤ ከእነ ማን ጋር ሆናችሁ እንደምትዘምሩ ልብ አድርጉ፡፡

ከነገደ ሱራፌል ጋር ኅብረት ያገኛችሁ መሆናችሁን፤ የሰማያዊ አገር ዜግነት ያገኛችሁ መሆናችሁን፤ «ቅዱስ ቅዱስ ቅዱስ» እያሉ ከሚዘምሩ ከመላእክት ማኅበር አባልነት ማግኘታችሁን፤ ከጌታ ጋር ቀርባችሁ መነጋገራችሁንና ከንጉሠ ሰማይ ወምድር ከክርስቶስ ጋር መሆናችሁን በሕይወታችሁ አስተምሯቸው፡፡ ራሳችንን እንዲህ ከዝግና ሕይወታችንን እንደሚገባ ከመራን ወደ ቀሩት ወንድሞቻችን ስንሄድ ብዙ ቃላት መናገር አያስፈልገንም፡፡ እኛ ካገኘነው ጥቅም እነርሱ ምን ያህል እንደ ቀረባቸውና እንደ ተገዱ ራሳቸው ያውቁታል፤ እነዚህን በእንተ የሚያዩዋቸውን መልካም ነገሮች ለራሳቸው ለማግኘት ሲሉ ፈጥነው ወደዚህ ይመጣሉ፡፡ የአንተ የነፍስ ገጽሕና ከውስጥህ ሲያበራ ሲያዩ ምንም ያህል ሰነፎች ቢሆኑ እንኳ ልባቸው መነካቱ አይቀርም፡፡ አፍአዊና ሥጋዊ ውበት እንኳ የሚያዩትን የሚያስደስት ከሆነ የነፍስ ውበት በበለጠ ሁኔታ ተመልካቹን መማረኩና እርሱን ለመምለል ማነሳሳቱ አይቀርም፡፡ ስለዚህ ውስጣችንን በቅድስና ለማስዋብ እንሳ፤ እዚህ የሚነገረውንም እናስተውል፡፡

እዚህ ስንወጣ እዚህ የተማርነውን የምናስታውስበትና በተግባር ላይ የምናውልበት የሥራ መስክ ነው። እንደ ተወዳዳሪ በውድድር በታደሰ ለማስመዝገብና ውጤት ለማግኘት አስቀድሞ በልምምድና በሥልጠና ጊዜ ያጠናቸውን ስልቶችና ትምህርቶች በተግባር እንደሚያሳይ እኛም እዚህ የሰማናቸውን ነገሮች በሥራችን በማሳየት ከእኛ ውጭ ላሉት የእግዚአብሔርን ቃልና ፈቃድ ልናሳያቸው ይገባል። እዚህ በወጣችሁ ጊዜና ዲያብሎስ በቀጣ ወይም በውዳሴ ከንቱ ወይም በአመንዝራነት ወይም በትዕቢት ወይም በሌላ በማንኛውም ነገር ሊያጠምዳችሁ ቢሞክር እዚህ የተማራችሁትን ቃል በማስታወስ የእርሱን ወጥመድ በቀላሉ ሰብራችሁ ቃልፉ ዘንድ በቤተ ክርስቲያን የምትማሩትን ነገር ልብ ብላችሁ ያዙ።

ትምህርት ሁለት

አጋንንት በሰው ሕይወት ላይ ሥልጣን አላቸው ስለሚሉ ያስተማረው ትምህርት

መግቢያ

ትዳስ ዮሐንስ አፈወርቅ በሦስት ክፍል ያስተማራቸው እነዚህ ተከታታይ ትምህርቶች በሕይወት ዘመኑ ከብዙ ሰዎች ይሰማቸው የነበሩና እርሱ ግን አጥብቆ ስህተትነታቸውን ይናገርባቸው በነበሩ የተለመዱ አስተሳሰቦች ላይ ነው። የሞራል ውድቀትና ሕገ ወጥነት ተንሰራፍቶ በነበረበት በዚያ ዘመን (ዛሬም ቢባስበት እንጂ አልተሻለውም) በራሳቸውም ሆነ በሌሎች የሚታየውን ክፋትን ለመቋቋም አስመቻል፤ «ይህ ዓለም ለአጋንንት ግዛት ተሰጥቷል፤ አለዚያም ማንም ምንም ሊያደርገው በማይችለው በዕድሉ (የአርባ ቀን ዕድል) ላይ ተወስኗል» በሚል አስተሳሰብ ለጥፋታቸው ራሳቸውን ከተጠያቂነት ነጻ ለማድረግ ይሞክሩ ነበር። ሰውን «እኔ የአርባ ቀን ዕድሉ ነው፤ ምንም ማድረግ አልችልም፤ አጋንንትን መቋቋም አልችልም» እያለ ራሱን ለሰሜቱ ኃይል አሳልፎ የሚሰጠውን ይህን አደገኛ አስተሳሰብ ለመቃወም የሰውን የፈቃድ ነጻነት፤ የሕሊና ተጠያቂነትንና ፈተናን ለቋቋም እንደሚቻልና ለዚህም ምን ማድረግ እንደሚገባ ለማሳየት ይህንን ትምህርት አስተማረ።

በዚህና በሌሎችም ትምህርቶች አበክሮ የሚቃወመው ነገር “ክፋት (ኃጢአት) የሰው የተፈጥሮው (የባሕርዩ) ነው” የሚለውን የተሳሳተ አስተሳሰብ ነው። ክፋት የተፈጥሮ ባሕርያችን ቢሆን ኖሮ፤ ይላል፤ እንደ ተፈጥሮ ፍላጎቶቻችን ዝንባሌዎቻችን ይሆን ነበር እንጂ ሊሻሻልና ሊስተካከል፤ እንዲሁም ሊቀርና ሊወገድ አይችልም ነበር። በተፈጥሮ ያለን ነገር መለወጥ አይቻልም፤ ኃጢአትን ግን በምክር፤ በትምህርትና በቅጣት መለወጥና ማስቀረት ይቻላል፤ ስለዚህ ኃጢአት ባሕርያዊ አይደለም። ኃጢአት የሚመጣው በሞራል ግድፈትና በሕሊና ዝግት ነው። የመጀመሪያዎቹ አዳምና ሔዋን የወደቁት በስንፍናቸውና ባለመጠንቀቃቸው ነው። ዛሬም የኃጢአት ዋናው ምክንያት ይኸው ነው። በእነርሱ ውድቀት ምክንያት የሰው ልጅ ሕሊናዊ ነጻ ፈቃድ

²² (Evil)

የደከመና ወደ ኃጢአት እያዘነበለ መጣ። ስለዚህ ኃጢአት የሰው የባሕርይ ባይሆንም ከነጻ ፈቃዱ መድከም የተነሣ ግን ወደ ኃጢአት ያዘነበለ ሆነ። ስለሆነም ይህን መጥፎ ዝንባሌ ከእግዚአብሔር ርዳታና ቸርነት ጋር ሕሊናን በማንቃት፤ ራሱን በመግዛትና ጠንክሮ በመጋደል በማያቋርጥ ሁኔታ መቋቋምና ማስተካከል ይገባል።

በእንደ በኩል ለኃጢአት ያለውን ዝንባሌ፤ በሌላ በኩል ደግሞ የሰውን ነጻ ፈቃድ በመገንዘብ ቅዱስ ዮሐንስ አፈወርቅ ማስጠንቀቂያዎችንና ማጽናኛዎችን እንዳስፈላጊነታቸው በተገቢው ሁኔታ እያስማማ ያቀርባል። ውድቀትን ከሚያመጣ ስንፍና፤ ግዴላሽነት፤ የሞራል መላሸቅና ደካማነት ያስጠነቅቃል። በእግዚአብሔር ቸርነት የተሰጠውን ኃይል በመጠቀምና በእርሱ ላይ የሚታመኑትን የማይተው ሰውን ወዳጅ እምላክ መሆኑን በመገንዘብ ሰው የተሰጠውን ኃይልና ሥልጣን በአግባቡ እንዲጠቀምበት ያበረታታል። ተስፋ መቁረጥ ዲያብሎስ የሰውን ውድቀት እውን የሚያደርግበት ዋናውና ታላቁ መሣሪያው ነው፤ ከወደቀ በኋላ እንዳይነሣ የሚያደርገው ይህ ነውና። ቅዱስ ጳውሎስ ተጸጸተ፤ ንስሐ ገባ፤ ተስፋ ባለመቁረጡ ከመላእክት ወገን ተቆጠረ። ይሁዳ ተጸጸተ፤ ነገር ግን ተስፋ በመቁረጡ ራሱን ወደ ጥፋት ጣለ። ስለዚህ ቅዱስ ዮሐንስ አፈወርቅ «መውደቅ አዳማዊ ነው፤ ወድቆ አለመነሣት ግን ዲያብሎሳዊ ነው» ይለናል።

ክፍለ ትምህርት - አንድ⁷³

አጋንንት በሰዎች ሕይወት ላይ ሥልጣን አላቸው ስለሚሉና በእግዚአብሔር ተግሣጽ ስለማይደሰቱ፤ ኃጢአተኞች ለጊዜውም ቢሆን በልጽገው፤ እውነተኞች ጳድቃን ደግሞ ችግርና መከራ ሲያገኛቸው ሲያዩ በመለኮታዊ ጥበቃ (በእምላካዊ መግባት)⁷⁴ ላይ ግራ ለሚጋቡ ሰዎች የተሰጠ ትምህርት

ባለፈው ትምህርት ራሳችንን ስለ ኃጢአታችን መውቀስና በራሳችን ላይ መፍረድ እንጂ ሌላ ሰውን በተመለከተ በእርሱ ላይ መፍረድም ሆነ ስለ እርሱ ክፉ መናገር እንደማይገባ ተምረናል። ለዚህም ራሳቸውን ሲወቅሱና ሲከሱ ሌሎችን ግን በትዕግሥት የሚያልፉ ቅዱሳንን አስታውሻችኋለሁ። ቅዱስ ጳውሎስ «የኃጢአተኞች ዋና እኔ ነኝ፤ ተሳፋሬ፤ አሳዳጅና አንገላቸ በነበርኩት በእኔ ላይ ምሕረቱን አሳየ» አለ። 1 ጢሞ. 1+13+15። ራሱን ሐዋርያ ተብሎ ለመጠራት እንኳ የሚገባኝ አይደለሁም በማለት ያለጊዜው እንደ ተወለደ ጭንጋፍ ነኝ አለ። 1 ቆሮ. 15+8-9። ቅዱስ ጴጥሮስም «ጌታ ሆይ፤ ኃጢአተኛ ነኝና ከእኔ ራቅ» አለ። ሱቃ. 5+8። ወንጌላዊው ቅዱስ ማቴዎስ ሐዋርያ ከሆነ በኋላ እንኳ ራሱን «ቀራጭ» ብሎ ጻፈ። ማቴ. 10፡3። ዳዊትም «ኃጢአቱ በራሴ ላይ ከፍ ከፍ ብሏልና፤ እንደ ከባድ ሽክምም በላይ ከብደልና» አለ። መዝ. 37+5። ነቢዩ ኢሳይያስም «እኔ የረከስኩና ከገፈርኹ የረከስብኝ ሰው ነኝ» አለ። ኢሳ. 6+5። ሦስቱ ወጣቶች በእቶነ አሳት ውስጥ ተጥለው ሳሉ «የእግዚአብሔርን ትእዛዝ አልጠበቅንም፤ በድሳናል፤ ሕግህንም ተላልፈናል» አለ። ነቢዩ ዳንኤልም ተመሳሳይ ቃልን ተናገረ።

እነዚህን ቅዱሳን ከዘረዘርኩ በኋላ በሰው ላይ የሚፈርዱትን ደግሞ ዝንቦች እንዳልኋቸውና ይህንንም ያልኩት በተገቢ ሁኔታ መሆኑን አስታውሳላችሁ። ዝንቦች ማንኛቸውና ውሏቸው በሌሎች ቁስል ላይ እንደ ሆነ ሁሉ ከሳሾች የሆኑ ሰዎችም የሌሎችን በኃጢአት የቆሰሉ አካል ይነክሳሉ። በዚህም የኃጢአትን በሽታ ቀስመው ወደ ጤነኛው ሰው ያስተላልፋሉ። ከዚህ በተቃራኒው የሚያደርጉትን ደግሞ ንቦች ብዬ ሰይሜያቸዋለሁ። በሽታን ሳይሆን ማር የሚሠሩበትን አበባ

⁷³ (Homily I)
⁷⁴ (Providence)

ይታሰሙ ዘንድ በታላቅ ትጋት ሆነው ወደ ቅዱሳን የሕይወትና የተጋድሎ የአበባ መስክ ይበራሉና።

አሁን መግቢያው ይብቃንና ካለፈው ቀን ወደ ቀረን ትምህርት በቀጥታ እንሂድ። ያን ጊዜ ያላየነው እርሱ ምን ነበር? ሰዎች ሁሉ አንድ ተፈጥሮ እንዳላቸው ሁሉ አንድ ቋንቋ የነበራቸው መሆኑን ነው። በቋንቋም ሆነ በልሳን የተለየ ማንም አልነበረም። ታዲያ ዛሬ የምናየው ይህ ሁሉ የቋንቋ መለያየት ከየት መጣ? ሥጦታውን ከተቀበሉት ሰዎች ግደለሽነትና ስንፍና ነዋ! ለሁሉም አንድ ቋንቋ በመስጠቱ የእግዚአብሔርን ቸርነት በአንድ በኩል! በቋንቋ መደበላለቅ ደግሞ የተቀባዮቹን ክንቱነት በማሳየት ተነጋግረናል። ሥጦታውን እንደምናበላሽው አስቀድሞ እያወቀ ከመስጠት አልከለከለንምና። ሥጦታውን እግዚአብሔር የነጠቀን ሳይሆን እኛው ራሳችን የተሰጠንን አበላሽነው። ተሰጥቶን ሲያበቃ ራሳችን ባጠፋነው ሥጦታ ምትክ ደግሞ ከእነዚያ ካበላሸናቸው የበለጠ ሰጠን። በጊዜያዊ ድካም ምትክ ዘላቅለማዊ ሕይወትን ሰጠን። በእሾህና አሜክላ ምትክ የመንፈስ ፍሬዎች ከውስጣችን እንዲያፈሩ አደረገ።

እንደ ሰው የተሰጠውን ያበላሸና ርባና ቢስ የሆነ አልነበረም፤ እንደ ሰውም በእግዚአብሔር ዘንድ የተወደደና የክብረ የለም። የሥነ ፍጥረቱ መጨረሻ ነበር፤ ነገር ግን እግር የነበረው ራስ ሆነ፤ ወደ መለኮታዊ ዙፋን ከፍ ተደረገ። ቸርና በጣም ሀብታም የሆነ አንድ ሰው ሌላን ሰው ከመርከብ አደጋ ያለውን ሁሉ ትቶ ነፍሱን ብቻ ለማትረፍ ራቁቱን ሲወጣ ቢያገኘውና ያንን ሰው በእጁ ተቀብሎ ወደ ቤቱ ወስዶ ደማቅና ብሩህ የሆነ አዲስ ልብስ ቢያጎናጽፈውና ታላቅ ክብርን ቢያከብረው አስደናቂ ነገር እንደ ሆነ ሁሉ እኛም በተመለከተ እግዚአብሔር ያደረገው እንደዚያ ዓይነት ነገር ነው።

ሰው ያለውን ሁሉ አሸቀጥጥሮ ጣለ፤ የተሰጠውን በነጻነት የመኖር ጸጋ፤ ከእግዚአብሔር ጋር የነበረውን አንድነት፤ በገነት መመላለስን፤ መከራና ድካም የሌለበትን ሕይወት ሁሉ፤ ልክ ያለውን ሁሉ ጭኖ በመርከብ ሲጓዝ ማዕበል እንዳጠፋበትና ራቁቱን ብቻ እንደ ወጣ ሰው የተሰጠውን ሁሉ አጥፍቶ ራቁቱን ቀረ። ሀብታም የነበረው ድህ፤ ነጻ የነበረው የኃጢአትና የምኞት ባሪያ ሆነ። እግዚአብሔር ግን ወዲያውኑ በምሕረቱ ተቀብሎ በመስቀል ላይ ስለ ሰው ራቁትነት እርሱ ተራቁቶ በመካስ ጸጋውን አለበሰው፤ በእጁ ተቀብሎ ቀስ በቀስም ወደ ሰማያዊ አገሩና ክብሩ መለሰው። ይህም ሆኖ ግን የሰው በማዕበል መናወጥና

ያለውን ሁሉ ማጣት ይቅርታ የሚያስጥ አልነበረም። ይህ በሰው ላይ የደረሰው መከራና መራቆት ፈተናው ስለከበደውና የማይቋቋመው ስለ ነበረ ሳይሆን ከመርከቡ መሪ (ከሰው) ስንፍናና ጥንቃቄ ጉድለት የመጣ ነውና።

ሰው በስንፍናው ምክንያት ቢወድቅም እግዚአብሔር ግን ይህን ሳይመለከት ምሕረትን አደረገለት። በወደብ ላይ ሳለ በማዕበል የተወሰደውን ይህ ፈተና ልክ በጥልቁ ባሕር ላይ ሳለ እንደ ደረሰበት አድርጎ ተቀበለው። በገነት እያሉ መውደቅ በወደብ እያሉ በማፅፀል እንደ መጨነቅ ነውና። ምክንያቱም ባሕርያችንን የሚፈታተን ምንም ዓይነት ሐዘን፤ ድካም፤ ጭንቀትና ሌላም ነገር ሳይኖር ነው ተንኮታኩተን የወደቅነው። እንዳንድ ክፉ ባሕረተኞች መርከቡን በብረት ነድለው የባሕሩ ውኃ እንዲገባበትና መርከቡ እንዲሰጥም እንደሚያደርጉት ዲያብሎስም የአዳምን መርከብ፤ ማለትም ነፍሱን፤ በመልካም ነገሮች ሁሉ ተመልታ፤ ከብራና አሽብርቃ ባያት ጊዜ መጣና እንደ ትንሽ ብረት በሆነ በቃል በመናገር ብቻ ቦርቡሮ ያለውን ሁሉ አራቆተው፤ መርከቡን ራሱንም አሰጠመው። እግዚአብሔር ግን በቸርነቱ ካጣነው እጅግ የበለጠ ነገር እንደገና ሰጠን፤ የእኛንም ባሕርይ በተዋሕዶ በመለከታዊ ዙፋኑ ላይ አስቀመጠው።

ቅዱስ ጳውሎስ ስለዚህ ነገር በማድነቅ እንዲህ እንዳለ፡- «በክርስቶስ ኢየሱስ ለእኛ ባለው ቸርነት ከሁሉ የሚበልጠውን የጸጋውን ባለ ጠግነት ለሚመጡ ዘመናት ሁሉ ያሳይ ዘንድ፤ ከእርሱ ጋር አስነሣን፤ በክርስቶስ ኢየሱስም በሰማያዊ ስፍራ ከእርሱ ጋር አስቀመጠን።» ኤፌ. 2፡6-7። ቅዱስ ጳውሎስ ሆይ፤ ነገሩ አንድ ጊዜ ሆኗል፤ አንተ ግን «ለሚመጡ ዘመናት ሁሉ ያሳይ ዘንድ» እንዴት ትላለህ? የጸጋውን እጅግ ባለጠጋነት አሳይቶ የለምን? አዎ አሳይቷል፤ ነገር ግን ለሁሉ አይደለም፤ ለሚያምኑ ነው እንጂ። የማያምኑት ግን ይህን አስደናቂ ነገር ገና አላዩም።

በዚያን ቀን ግን የሰው ልጅ በሙሉ ይሰበሰብና እግዚአብሔር ለሰው ባደረገው ነገር ይገረማል፤ ይደነቃል፤ ለእኛም የበለጠ ግልጥ ይሆናል። እኛ አሁንም እናምናለን፤ ሆኖም ግን መስማትና ማየት አንድን ነገር የማስረዳትና ምንነቱን የመግለጥ ችሎታቸው እኩል አይደለም። የሰማያት መጋረጃዎች ሲከፈቱ ስናይ፤ የነገሥታት ገጉሥ በአካላት መላክቱ ታዩሰ ሲወርድ ስናይ አድናቆታችንና አግራሞታችን አሁን ካለን እጅግ ይጣም የበለጠ ይሆናል። ከእኛ የነሣውን ሥጋና ባሕርይ

ከራሱ ጋር አንድ ከማድረጉ የተነሣ ይህን የእኛን ባሕርይ ኪሩቤል በሚሸከሙት ዙፋን ላይ ተቀምጦ መላእክት ዙሪያውን ከበውት ሱራፊል እያመለከትን ማየት ምን ያህል እንደ ሆነ እስኪ ልብ ብለህ ተመልከት።

3. የእግዚአብሔርን ቸርነትና ሰውን መውደድ ለእኛ ያስረዳን ዘንድ ስንት ዓይነት ዘይቤና አገላለጽ ለመጠቀም ሲሞክር የቅዱስ ጳውሎስን ጥበብ ተመልከት። ጸጋ ወይም ሀብት ብቻ አላለምና፤ «ለእኛ ባለው ቸርነትና ርገራጌ ከሁሉ የሚበልጠውን የጸጋውን ባለጠግነት» አለ እንጂ። ሌፌ 2+7። ሆኖም አሁንም ቢሆን መግለጽ የፈለገውን ያህል መግለጽ አልቻለም። የእግዚአብሔርን ፍቅርና ቸርነት ምንም ዓይነት አገላለጽ ብንጠቀም እንደሚገባ አከናውንን መግለጽ አይቻለንምና። ጥልቅነቱና ምጡቅነቱ የእኛን የዐረፍተ ነገር አሰካክና የቋጥቶታል የመግለጽ ዐቅም ዱዳ ያደርገዋል። ቅዱስ ጳውሎስም ሲገልጸው ያሰበውን ነገር በቃላት መናገር በሞከረ መጠን የሚጠቀማቸው ቃላት ሲገልጸው ያሰበውን ምሥጢር ሲሸከሙለት እንዳልቻሉ ስለ ተረዳ አንድ ነገር ብቻ ተናግሮ ነገሩን በዚያ ዘጋ። እርሱ ምንድን ነው? «ሰለማይነገር ሥጦታው እግዚአብሔር ይመስለን» የሚል ነው። 2 ቆሮ. 9+15። የእግዚአብሔርን ጥበቃና አድራጎት ምንም ዓይነት ንግግርም ሆነ ሕሊና ሲገልጸውና ሊደርስበት አይችልምና። ስለዚህም በሌላ ቦታ «አእምሮንም ሁሉ የሚያልፍ የእግዚአብሔር ሰላም ልባችሁንና አላባችሁን ይጠብቃል» አለ። ፊል. 4+7።

ቀደም ብዬ እንዳልኳችሁ ተሰጥቶን ሳለ ያጣነውን ሥጦታ እግዚአብሔር ያልነጠቀን መሆኑ፤ እንዲሁም የጣነው ፋንታ የተሰጡን መልካም ነገሮች ያጣነውን የሚተኩ ብቻ ሳይሆኑ ካጣናቸው የሚበልጡና የከበሩ መሆናቸውን ማስታወስ እፈልጋለሁ። ከእነዚህም በተጨማሪ ሦስተኛ ነገር መጥቀስ እወዳለሁ። ይህ ሦስተኛው ምንድን ነው? ካጣናቸው ይልቅ እጅግ የተሻሉና የከበሩ የሆኑትን ነገሮች ባይሰጥ፤ ነገር ግን ተሰጥቶን የነበረውን ቢወስድ እንኳ ይህ ብቻ በራሱ ለእኛ ያለውን ቸር ጠባቂነት ያስረዳል። መስጠት ብቻ ሳይሆን የሰጠውን መልሶ መውሰድም የታላቅ ፍቅርና ጥቅቃ መግለጫ ነውና። ይህ እንዴት ይሆናል ብትለኝ እስኪ ገነትን በተመለከተ ያለውን ነገር በጥሞና ለማየት እንሞክር። ገነትን ለሰው ልጅ ሰጠ። ይህንም ያደረገልን ማንም አሳስቦት ሳይሆን ከራሱ አባታዋኛ ባሕርያዊ ቸርነት የተነሣ ነው። ነገር ግን ለዚህ ሥጦታው ያልተገባን ሆነን ተገኘን።

ይህም ከራሳችን ይልከት የተነሣ ነው። በዚህ ጊዜ ለቸርነቱ ሥጦታ የማይገባቸው ሆነው ከተገኙት ሰዎች የሰጠውን ወሰደ። ይህም እንደ መስጠቱ ሁሉ ከቸርነቱ የተገኘ ነው። የሰጠውን መልሶ መውሰድ ምን ዓይነት ደግነት ነው? የሚል ይኖራል። ይህ እንዴት እንዲህ እንደሚሆን ትንሽ ታገሥና በሚገባ ታያለህ።

ቃየን የወንድሙን ደም ካፈለሰና ነፍሱን ገዳይ ከሆነ በኋላ በገነት ቢኖር ምን ይሆን እንደ ነበር እስኪ አስብ። ከገነት ከተባረረ በኋላ፤ በላቡ ወዝ ጥሮ ግሮ እንዲኖር ከተፈረደበት በኋላ፤ የሞት ፍርሃት በላዩ ላይ እያንገጥበበበት፤ የአባቱ ሐዘን በፊቱ እየታየውና የእግዚአብሔር የቁጣ መዓት ቅሬት በፊቱ በሁሉ ነገር ግልጥ ብሎ እየታየውና ዙሪያው በብዙ አስጨናቂ ነገሮች ተከቦ እያለ እንኳ ከአንድ ማኅፀን የተወለደውንና ምንም ያልበደለውን ወንድሙን ለመግደል እንዲህ ወዳለ ወደር የሌለው ወንጀል የሚሄድ ከሆነ ይህ ሁሉ አጥርና ቅጥር በሌለበት በነጻነት ቦታ (በገነት) ቢኖር ኖሮ ይህ ሰው ወደ ምን ዓይነት ከባድ ክፋት ይሄድ ኖሯል?

በገነት ኃጢአት መሥራት አይቻልም እንዳይባል አባቱና እናቱ የበደሉት በገነት ነው። እግዚአብሔር ራሱ «ኃጢአት በደይህ ታደባለች፤ ፈቃድዋም ወደ አንተ ነው፤ አንተ ግን በእርሷ ላይ ንገሥባት» እያለ የመከረውና ያስጠነቀቀው ፈጣሪውን አልሰማም ብሎ በወንድሙ ደም እጁን የሚያጥብ ቃየን በገነት ቢኖር ምን ሊያደርግ ኖሯል? ዘፍ. 4+7። ይህ ሁሉ ክልከላና ጥበቃ እያለ ያልተጠበቀ ሰው ልቅ በሆነ በነፃነት ቦታ ቢሆን ምን የማያደርገው ነገር ይኖር ኖሯል?

ከእርሱ ብቻ ሳይሆን የማይገባት በሆነች ጊዜ ከገነት መባረሯ ምን ያህል እንደ ጠቀማት ከእናቱ ከሔዋንም፤ በፊት ምን እንደ ነበረችና ከተባረረች በኋላ ደግሞ ምን እንደ ሆነች በማነጻጸርም መማር እንችላለን። በገነት ሳለች ከእግዚአብሔር ቃል ይልቅ የተረገመ ዲያብሎስ የሰጣትን ከንቱ ተስፋ ወዳና ፈቅዳ ተቀብላለች። የበለሰን ዛፍ በማየት ብቻ በሕያው እግዚአብሔር የተሠራውን ሕግ ተረማምዳበታለች። ከገነት ከተባረረች በኋላ ግን ምን ያህል እንደ ተሻሻለች ተመልከት። ልጅ ስትወልድ «ወንድ ልጅ ከእግዚአብሔር አገኝሁ» አለች። ዘፍ. 4+1። በገነት ሳለች ፈጣሪዋን የነቀፈችው አሁን

⁷⁵ በከባድ ወንጀል ምክንያት ተፈርዶበት እስር ቤት ያለ ሰው በዚያ እያለ እንኳ ከባድ ወንጀል ከመፈጸም የማያርፍ ከሆነ በነጻነት እንዲኖር ቢለቅ የማይፈጽመው ምን ወንጀል ይኖራል?

ግን በቀጥታ ወደ ፈጣሪዋ በእምነት ተጓዘች! የተደረገላትንም የተፈጥሮ ሂደት ነው ወይም የጋብቻ ውጤት ነው አላለችም! ሥነ ፍጥረትን ጌታ እርሱ ስጠኝ አለች! ልጅ ስለሰጣት ለእርሱ ምስጋና አቀረበች::

ከዚህ በፊት ባሏን ወደ ስህተት የመራች እርሷ ጌታ ግን ትንሹን ሕፃን እንኳ ሳይቀር ከስም አወጣጥ ጀምሮ እግዚአብሔርን እንዲያውቅ መከትኮት ጀመረች! የእግዚአብሔርን ሥጦታ ሁል ጊዜ የሚያስታውሳት ስም ሰጠችው:: ሌላ ልጅ በወለደች ጊዜም «ቃየን በገደለው በአቤል ፋንታ እግዚአብሔር ሌላ ዘር ተከቶልኛል ስትል ሴት አለችው::» ዘፍ. 4+25:: በአቤል ሞት የደረሰባትን መከራ አስታውሳ በማዘን ፈጣሪዋን ከማመስገን ወደ ጌታ አላለችም! በሞተው ምትክ ልጅ ስለ ሰጣት ምስጋና አቀረበች እንጂ:: እንዲሁም የተወለደውን ልጅ በስጦታነቱ «ሴት» ብላ ሰየመችው:: እርሱን ስታይ ሰጪዋን እንድታዘክር በፊቷ ቋሚ ምስክር ይሆንላት ዘንድ:: ስለዚህ እግዚአብሔር የሰጠውን በመውሰድ ባዶ ባደረገ ጊዜም እንኳ የበለጠ ነገር ሰጠ:: ሔዋን ከገነት ተባረረች! ነገር ግን በመባረሯ እግዚአብሔርን ወደ ማወቅ ተመራች! ስለሆነም ካጣችው ገነት ይልቅ የሚበልጥ - እግዚአብሔርን ማወቅንና ስለ ሥጦታው ሁሉ ማመስገንን አገኘች::

ከገነት መባረራቸው እንደማይቀርና ይህም እንደሚጠቅማቸው እያወቀ ከመጀመሪያው ለምን ገነትን ሰጣቸው? ብሎ የሚጠይቅ ይኖራል:: ከገነት መባረር ለእኛ ጠቃሚ ሆኖ የተገኘው በስንፍናችንና በግዴለሽነታችን ከወደቅን በኋላ ነው:: ነገር ግን ከመጀመሪያው ፈጣሪያቸውን ያስታውሱ! ትእዛዙን እየጠበቁ! ራሳቸውን ገዝተው በተሰጣቸው መጠን ኖረው ቢሆን ኖሮ በክብር እንደ ነበሩ ይኖሩ ነበርና:: የተሰጣቸውን ታላቅ ስጦታ በናቁና በረገጡ ጊዜ ግን የተሰጣቸውን ተቀምተው መባረራቸው ጠቃሚያቸው ሆነ::

ታዲያ እግዚአብሔር ከጥንቱ ለምን ሰጠ? የሰጣቸው! እርሱ ለሰው ያለውን ፍጹም መውደድና ጥልቅ ፍቅር መልካም ነገር በመስጠት ያሳይ ዘንድ! እንዲሁም ከዚህም ወደሚበልጥ ታላቅ ክብር ሊያሸጋግረን አስቦልን ስለ ነበር ነው:: እኛ ግን የተሰጠንን መልካም ነገር አክብረንና ተጠንቅቀን ባለመያዛችንና ከቦታችን ራሳችንን በማባረራችን በሁሉም አቅጣጫ የቅጣታችን ምክንያቶች እኛው ራሳችን ነን:: የተሰጡትን ነገር ማበላሸት ያበላሸውን ተቀባዩን እንጂ ሰጪውን አያስነቅፍም:: በዚህ

የሰጪው ቸርነት! የተቀባዩ ደግሞ ስንፍናና አለማስተዋል ግልጥ ሆኖ ይታያል::

ደግ አባት በመጀመሪያ ለልጁ በቤቱ እንዲኖርና በቤቱ ያለውን መልካም ነገር ሁሉ እንዲያገኝ ያደርገዋል:: ነገር ግን ልጁ ለዚህ መዓርግና ክብር የሚበቃ ሆኖ ካላገኘው ከማዕዱ ይለየዋል! ከዕይታው ያርቀዋል! እንክብካቤውን ያስቀርበታል:: ይህም የአባቱን ማዕድ! ፍቅሩን! እንክብካቤውንና በአባቱ ቤት ያለውን መልካም ነገር ሁሉ እንዳጣ ሲገነዘብ ያጣውን ነገር ዋጋውን አውቆ ወደ ቀድሞ ሁኔታው ይመለስና አባቱ ያሰበለትን መልካም ነገር ያገኝ ዘንድ ለማድረግ ነው:: እግዚአብሔርም ያደረገው እንዲህ ነው! ገነትን ለሰው ሰጠ! የማይገባው ሆኖ በተገኘ ጊዜ አስወጣው! ተባርሮ በውጭ በመኖሩና ክብሩን በማጣቱ የተሻለና ራሱን የሚገዛ ሆኖ ለመመለስ የሚበቃ ይሆን ዘንድ ነው:: ከእነዚህ ነገሮች በኋላ ሲስተካከል «ዛሬ በገነት ከእኔ ጋር ትሆናለህ» ብሎ መልሶታልና:: ሉቃ. 23+43:: ስለዚህ ገነትን መስጠቱ ብቻ ሳይሆን ከገነት ማባረሩም የታላቅ አባታዊ ርኅራኄውና ፍቅሩ መገለጫ እንደ ሆነ አየህን? ከገነት ባይባረር ኖሮ ለገነት የተገባ ሆኖ አይገኝም ነበር::

4. ስለዚህ ይህን ነገር ሁል ጊዜ እናስበው! ከፊታችን ላለውም ጉዳይ እንተግብረው:: ይህ ጉዳይ ምንድነው? እግዚአብሔር ለሁሉም ሰው እንድ ዓይነት ቋንቋ መስጠቱ ነው:: ይህም ለሰው ያለው ፍቅር መገለጫ ነው:: ነገር ግን ሰዎች ይህን ስጦታ በአግባቡ አልተጠቀሙበትም:: አንድ ቋንቋ ስላላቸው ወደ ሰማይ የሚደርስ ግንብ እንሥራ ወደሚል የሞኝ ሥራ ከሄዱ በቶሎ ባይገሠፁ ኖሮ ራሱን ሰማይን እንያዝ ባላሉ ነበርን? የማይሆንላቸው ቢሆንም እንኳ ከከንቱ አሳባቸው የተነሣ ወደዚህ ዓይነት ነገር መሄዳቸው አይቀርም ነበር:: ይህን ሁሉ አስቀድሞ የሚያውቅ እግዚአብሔር በቋንቋ እንድ መሆናቸውን በአግባቡ ለጥሩ ነገር ስላልተጠቀሙበት ቋንቋቸውን በመደባለቅ ከፋፈላቸው:: በዚህም ከእኔ ጋር አብረህ ቸርነቱንና ለሰው ያለውን ፍቅሩን ተመልከት! ቋንቋቸውን ከመደባለቁ በፊት «እነሆ! እነርሱ አንድ ቋንቋ አላቸው! ይህንም ለማድረግ ጀመሩ» አለ:: ዘፍ. 11+6::

እግዚአብሔር ለምን ይህን አለ? በአንድ ጊዜ በቀጥታ ቋንቋቸውን ወደ መለያየት ያልሄደው ለምንድን ነው? በቅድሚያ ልክ በፍርድ ቤት ለፍርድ እንደ ቀረበ ሰው የፊሉን መከላከያ አሳብ ተናገረ:: እርሱን ማንም «ለምን ይህን አደረግህ?» ብሎ ሊጠይቀው አይችልም:: እርሱ

የወደደውን እንደ ፈቀደ ማድረግ ይችላል። እንዲያም ሆኖ ግን ስለ ድርጊቱ ራሱን መከላከል እንዳለበት ሰው መከላከያ አቀረበ።⁷⁶ ይህም እኛን ትሑታንና ሰውን ወዳጆች እንድንሆን ሲያስተምረን ነው። ጌታ የሆነ እርሱ ለባሪያዎቹ ራሱን ከተከላከለና የሚያደርግበትን ምክንያት ካስረዳ፤ ያውም በድለውት ላለ፤ እኛ ደግሞ የበለጠ ከበደሉን ጋር እንኳ ቢሆን እርስ በርሳችን ልንወቃቀስ፤ ልንመካከርና አላባችንን በመግለጽ ልንረዳዳና ልንተማመን ይገባል።

ሲያደርገው ያለበውን ድርጊት ትክክለኛነት ከምክንያቱ ሲያስረዳ «ሁሉም አንድ ቋንቋና አንድ ንግግር አላቸው። አሁንም ያለቡትን ሁሉ ለመሥራት አይከለክሉም» አለ። ይህም የሰዎች ቋንቋ ተለያይቶ ሲያይ በዚህ ማንም የሚወቅሰኝ አይኑር ብሎ ራሱን እንደሚከላከል ሰው ነው። ይህ ቋንቋ መለያየት ከመጀመሪያ ጀምሮ የነበረ ነው ብሎ ማንም አያስብ። «አነሆ፤ ሁሉም አንድ ቋንቋና ንግግር አላቸው።» ነገር ግን ስጦታቸውን ለጥሩ ነገር አላዋሉትም። ስለዚህ ቋንቋቸውን ደባለቀባቸው።

እግዚአብሔር የሚቀጣውና የሚገሥፀው፤ እንዲሁም የሰጠውን የሚነሣው ባለፈው ስለ ተደረገው ጥፋት ከሚያደርገው ይልቅ በበለጠ ወደፊት ከሚመጣው ለማረምና ለማስተካከል መሆኑን ለመረዳት ከዚህ ቀጥሎ ያለውን ስማ፡ - «ይህንም ለማድረግ ጀመሩ፤ አሁንም ያለቡትን ከማድረግ አይከለክሉም» አለ። ዘፍ. 11+6። ይህ እንዲህ እንደ ማለት ነው። በጥፋታቸው አሁን ካልተቀጡና ከፋታቸው ከሥሩ ካልተቆረጠ ከክፋት አያርፋም። «የጀመሩትን ነገር ከመሥራት አይከለክሉም» የሚለው አባባል እንዲህ ማለት ነውና፤ ከዚህ የባለ ሌላ ከባድ ነገር ይፈጽማሉ ማለት ነው። ኃጢአት እንዲህ ነውና፤ ገና ሲጀምር በአጭሩ እንዲቀር ካልተደረገ በስተቀር የሚቃጠል ነገር እንዳገኘ አሳት ወደ ሰማይ መውጣቱ አይቀርም። ስለዚህ የቋንቋና የንግግር እንድንትን ማስቀረቱና ቋንቋን መደባለቁ የቸርነቱ ደገኛ ሥራ እንደ ሆነ አየህን?

⁷⁶ እግዚአብሔር ሰዶምንና ገሞራን ሲያጠፋ ሲል በዚያ ሁሉ አገርና ከተማ ራሳቸውን በመግዛትና በአገባቡ የሚኖሩ ዐሥር ሰዎች እንኳ የሌሉ መሆናቸውንና ሁሉም ከልክ ባለፈ ኃጢአት ውስጥ የተዘፈቁ መሆናቸውን በማሳየት እነርሱን የማጥፋቱ ነገር ለማሳብ ያልሆነ አለመሆኑን አስቀድሞ ለአብርሃም አስረዳ። ዘፍ. 18+22-33። ሉጥንም እንዲሁ የሰዎቹን እንግዳ የማይቀበሉ መሆንና አስጸያፊ ፍትወታዊ መቃጠል ካላየው በኋላ የፍርዱን አሳት አመጣ። ዘፍ. 19። ለሕዝቅኤልም እንዲሁ ከተማረኩት እስራኤላውያን ጋር በባቢሎን እንዲኖር ሲያደርገው በአየሩሳሌም ያሉትን ሰዎች ከፋ ሥራ እንዲያይ አደረገው። ሕዝ. 8+5። ለሊርምም «አትጸልይላቸው፤ የሚያደርጉትን አታይምን?» አለው። ሌር. 7+16-17

ወደ ባለ ኃጢአት እንዳይሄዱ የቋንቋን ልዩነት እንደ አጥርና ቅጥር አደረገላቸው።

ስለዚህ ይህን ነገር ማለትም ሊሰጥ ብቻ ሳይሆን ሲገሥጽና ሊቀጣም ቢሆን እግዚአብሔር ቸርና ሰውን ወዳጅ መሆኑን በሕሊናህ ቅረጸው። ቅጣቶቹና ተግሣጾቹም ቢሆኑ የቸሮታውና የመለኮታዊ ጥበቃው ዋና መንገዶች ናቸው። የሚቀጣው ቸር ስለ ሆነ ለጥቅማችን እንጂ በክፋት አለመሆኑን ልብ ብለህ አስተውለው። ስለዚህ ረሃብ፤ በሽታ፤ ድርቅ፤ ጎርፍና ከባድ ዝናብ፤ በአየር ጠባይ ላይ ያልተለመደ ነገር፤ ወይም ሰውን ከሚቀጡት ነገሮች አንዱን ወይም ሌላውን ብታይ አትበሳጭ፤ ተስፋም አትቁረጥ፤ ነገር ግን ያመጣቸውን እርሱን አምልከው፤ መግባቱንና ርህራኤውንም አድንቅ።

እነዚህን ነገሮች የሚያደርገው ነፍስ ጤናማ ትሆን ዘንድ ሥጋንም ሳይቀር የሚቀጣው እርሱ እግዚአብሔር ነው። እነዚህን ነገሮች የሚያመጣቸው እግዚአብሔር ነውን? የሚል ይኖራል። አዎ! እግዚአብሔር ይህን ያደርጋል፤ የከተማው ሰው ሁሉ፤ ሺረ እንዲያውም ዓለሙ ሁሉ በፊቱ ቢሆን እንኳ እግዚአብሔር ይህን አደረገ ከማለት ወደ ኋላ አልልም። ይህን የምለው ከራሴ አይደለምና፤ ነቢዩ እንዲህ ያለ ሲጮህ አስማጥለሁና፡- «ክፉ ነገር በከተማው ውስጥ የመጣ እንደ ሆነ ያደረገው እግዚአብሔር አይደለምን?» አሞ. 3+6። «ክፉ ነገር»ን ቃሉ አሻሚ ነው። ከቃሉ አሻሚነትና ግልፅ አለመሆን የተነሣ ሳትረዱት እንዳትቀሩና ወደ ነቀፊታ እንዳትሄዱ የእያንዳንዱን ነገር ትክክለኛ አሳብ ትረዱ ዘንድ እወዳለሁ።

5. በራሱ ክፉ የሆነ ክፉ ነገር አለ፤ እነዚህም አመንዝራነት፤ ዝመት፤ ስስታምነትና ፍቅረ ነዋይና ስፍር ቁጥር የሌላቸው የመጨረሻ ውግዘትና ቅጣት የሚገባቸው አስፈሪና አሳፋሪ የሆኑት ተመሳሳይ ነገሮች ሁሉ ናቸው። በሌላም በኩል ረሃብ፤ በሽታ፤ ሞት፤ ሕመምና እነዚህን የመሰሉ ሌሎችም «ክፉ» ተብለው ይጠራሉ። እነዚህ እንደ መጀመሪያዎቹ ክፉዎች አይደሉምና ለዚህ ነው «ክፉ» ይባላሉ ያልኩት። ምክንያቱም በራሳቸው ክፉዎች ቢሆኑ ኖሮ ትዕቢታችንን በመገሠፅ፤ ከስንፍናችን በማንቃት፤ ጥንካሬያችንን በመጨመርና የበለጠ ትጉሃን እንድንሆን በማድረግ የመልካም ነገር ምንጭ ሊሆኑ አይችሉም ነበር። «በገደላቸው ጊዜ»፤ ይላል ነቢዩ፤ «ወዲያው ፈለጉት፤ ተመለሱ፤

⁷⁷ (Ev.)

ወደ እግዚአብሔርም ገሠገሱ» መዝ. 77:34:: ስለዚህ ይህን የበለጠ የሚያነጻጽባቸውን! ወደ እርሱ እንዲቀርቡ ከጽርአት የሚያነቃቃቸውን! ለመንፈሳዊ ነገር ያላቸውን ቅንዓትና ጥንካሬያቸውን የሚጨምረውንና ጥበብን ወደ ማፍቀር የሚመራቸውን «ከፋ» አለው፤ ነውርና እስጳፊ የሆነውን ኃጢአትን አይደለም።

በራሱ ከፋ የሆነ ኃጢአት ግን የእግዚአብሔር ሥራ አይደለም፤ እግዚአብሔር ኃጢአትን ፈጽሞ አልፈጠረም። ኃጢአት የእኛ ነፃ ፈቃድ የፈጠራ ውጤት ነው። ያ ግን ይህን ለማስታገሥና ለማጥፋት ከእግዚአብሔር የሚመጣ ነው። በኃጢአታችን ምክንያት ለቅጣት የሚመጡትን ነገሮች ከፋ አላቸው፤ እንዲህ ብሎ መጥራቱም ነገሩን ከራሱ ተፈጥሮ የተነሣ ሳይሆን ለዎች በልማድ የሰጡትን ስያሜ ወስዶ ነው። ስርቆትንና ዝሙትን ብቻ ሳይሆን መቅሰፍቶችንም ከፋ አያልን መጥራት ስለ ለመደብን ነቢዩም ከሰዎች አሰያየም አንፃር ጠርቶታል። ነቢዩ ያለው «በከተማው ውስጥ እግዚአብሔር ያላደረገው ከፋ ነገር የለም» ነው።

ይህን እግዚአብሔር በኢሳይያስ አማካይነት ከላይ እንዳየነው መቅሠፍቶችን ከፋ ብሎ በመሰየም እንዲህ በማለት የበለጠ ግልፅ አድርጎታል። «ለላምን የማደርግ፤ ከፋትንም የምፈጥር አምላክ እኔ ነኝ» አለ። ኢሳ. 45:7:: ይህን ከፋት ክርስቶስም ለደቀ መዛሙርቱ አመልክቷቸዋል፤ «ለቀኑ ከፋቱ ይበቃዋልና» በማለት። ማቴ 6:34:: «የቀኑ ከፋት» የተባለም በዚያ ቀን የሚገጥመውን መከራና ጭንቀት ነው። ስለዚህ ቅጣትን ከፋ ይለዋል፤ እነዚህን ደግሞ በእኛው ላይ ያመጣቸዋል፤ በዚህም መለኮታዊ ጥበቃውን በሁሉም መንገድ ያሳይ ዘንድ ነው።

ሐኪም የሚመሰገነው በሽተኛውን ወደ መስክና ደስ ወደሚሉ የአትክልት ቦታዎች ሲወስደውና ጥሩ ምግብ ሲያቀርቡለት ብቻ ሳይሆን ያለ ምግብ እንዲቆይ ሲያዘውም፤ እንዲህ ያለውን አትብላ፤ እንዲህ ያለውን አትጠጣ ብሎ ሲከለከለውም፤ ከአልጋው እንዳይነሣ ሲያዘውና አልጋውን እንደ እስር ቤት ሲያደርግበትና ፀሐይን እንኳ እንዳያያት ሲከለከለውም፤ ቤቱን በሁሉም አቅጣጫ በመጋረጃ ሲጋርደውም፤ የሚቆረጥ አካል ካለ ያንን ጨካኛ ሲቆርጥና ስለት ሰውነቱ ላይ ሲያሳርፍበትም፤ የሚመሩ መድኃኒቶችንም ሲያመጣና በሽተኛውን እንዲወስድ ሲያዘውም፤ በእነዚህ ሁሉ አሁንም እንደዚያኛው እኩል ሐኪም ነው። ይህን ያህል ከባድና አስጨናቂ ነገር የሚያደርገውን ሐኪም እያሉ አየጠሩና ድርጊቱንም ለሰውቱ ጤንነት ከማሰብ እንደ

ሆነ በመረዳት እያመሰገኑና እያወደሱ፤ እግዚአብሔር ግን ከእነዚህ ነገሮች- ረሃብ ወይም ሞት አንዱን እንኳ ቢያደርግ ማማረርና መግባቱን እስከ መካድ ድርሰ በእርሱ ላይ የማይገባ ነገር መናገር ምን ያህል የሚያበላጭና የሚያሳዝን ነገር ነው?

እንዲህ ሆኖም የነፍስና የሥጋ እውነተኛ ሐኪም እርሱ ነው። ከዚህም የተነሣ ይህን ምቹትና ሀብት ሲበዛበት ለመውደቅ የሚንገዳገደውንና በኃጢአት ትኩሳት የሚጨነቀውን ሰውነታችንን በረሃብ፤ በእጦት፤ በሞትና በሌሎች እርሱ በሚያውቃቸው በልዩ ልዩ መድኃኒቶች ያዝ በማድረግ ከኃጢአት በሽታ ነፃ ያደርገናል። ነገር ግን በረሃብ የሚቀጣው ድሀው ብቻ ነው የሚል ይናገራል። እርሱ እኮ በረሃብ ብቻ አይቀጣም፤ ስፍር ቁጥር በሌላቸው በሌሎች ነገሮችም ነው እንጂ። በድህነት የሚኖረውን ብዙ ጊዜ በረሃብ ገሥጾታል፤ ባለ ጸጋውንና በምቹት የሚኖረውን ደግሞ በሥጋት፤ በበሽታ፤ በመቅሠፍት ይቀጣል። ሁሉም ዓይነት ሀብት ያለው ሙሉ ባለ ጸጋ ነው፤ እንዲሁም ለእኛ ድህነት ያሉት መድኃኒቶች በጣም ብዙ ዓይነቶች ናቸው።

እውነተኛ ጻዮችም የሚያደርጉት እንዲሁ ነው። መልካም ያደረጉትን መሸለምና ማክበር ብቻ ሳይሆን ያጠፉትንም ያርማሉና። ስለዚህም ሰይፋቸውን ይስላሉ፤ የቅጣት አንቀጽ ያዘጋጃሉ፤ ጅራፍ፤ እስር ቤት፤ የገንዘብ ቅጣት፤ ሌላም ብዙ ዓይነት የሆነ የቅጣት ዝርዝርና ዓይነት ያዘጋጃሉ። እነዚህ መቅጫዎች ለጻዮች እንደ ሆኑት ረሃብና ልዩ ልዩ መቅሰፍቶችም ለእግዚአብሔር እንዲሁ ናቸው። እንደ ሕግ አስፈጻሚዎች እነዚህም ከስህተታችን በማረም ከኃጢአት እንድንርቅ ያደርጉናልና። ይህን በገበሬም ማየት ይቻላል። ወይን ተካይ የሆነ ገበሬ ሥሩን ብቻ የሚጠብቅ አይደለም፤ ቅርንጫፉንም ሁሉ እየተንከባከበ የሚጠብቀው አይደለም፤ ከቅርንጫፉ የማይረባውን ይቆርጠዋል፤ ይገርዘዋል እንጂ። ስለዚህም ምክንያት ገበሬዎች መኮትኮቻ ብቻ ሳይሆን ማጨጃና መቁረጫ የሚሆን ማጭድም ይይዛሉ። ሆኖም ግን እንዲህ በማድረጋቸው ለምን እንዲህ አደረጉ? ብለን ድርጊታቸውን ጥፋት ነው አንልም። ይልቁንም ብዙ ፍሬ ማፍራት የሚችለው ግንድ ይመቸውና ብዙ ፍሬ ያፈራ ዘንድ የማይረባውን ሲቆርጡ እንዲህ በማድረጋቸው እናደንቃቸዋለን እንጂ አጠፉ፤ ተሳስተዋል አንላቸውም።

ታዲያ ወላጅ አባቶችን፤ ሐኪሞችን፤ ጻዮችን፤ ገበሬዎችን እንዲህ በማድረጋቸው ድርጊታቸውን እያወደሰን፤ ይመክር ዘንድ ልጁን ከቤት የሚያስወጣ አባት፤ በጽኑ የታመመ በሽተኛን ሐኪሙ ሰውነቱን እስከ መቅደድ ድረስ ቢያደርግበት፤ ጥፋተኛውን የሚያርመው ጻዮ፤ ወይትን

የሚገርበው ገበሬ፤ እነዚህ ሁሉ ሳይነቀፉ በኃጢአት ስነር ስንደነዝዝ እግዚአብሔር ሲገገግጽ መጠን በሌለው ሁኔታ ለምን እንወቅሰዋለን? እንደ እኛ ላሉ ሰዎች የምንሰጠውን የመቅጣትና የማረም ተገቢነትና ትክክለኛነት ያህል እንኳ ለእግዚአብሔር ትንሽ ድርሻ ለመስጠት አለመቻል ምን ያህል ታላቅ እብደት አይሆን ይሆን?

6. ድንጋይ ወደ ሰማይ እንዳይወረውሩና መልሰው አናታቸውን እንዳይመቱ፤ ደማቸውም በራሳቸው እጅ እንዳይፈስ እግዚአብሔርን ለሚነቅፉ ሰዎች ስለ እነርሱ ይህን እናገራለሁ። እግዚአብሔር የሰጠንን ለራሳችን ጥቅም ብሎ እንኳ ባይሆን እንዲሁ የሰጠውን መልሶ ቢወስድ በዚህ እንኳ ማንም ሊነቅፈው አይችልም። የእርሱ የሆነው ጌታ (ባለቤት) ነውና። ሰዎች እንኳ ያበደሩንን ገንዘብ መልሰው ሲወስዱ እስከዛ ጊዜ ድረስ እንድንጠቀምበት ስለ ሰጡን እናመሰግናቸዋለን፤ እንጂ የራሳቸውን ገንዘብ መልሰው ስለ ወሰዱ አንቆጣም። ታዲያ እግዚአብሔር የራሱ የሆነውን ቢወስድ ልንቆጣ ይገባል? ይህ ወደር የሌለው ሞኝነት አይደለም?

ምስጉንና ታላቅ የሆነው ኢዮብ እንዲህ አላደረገም። ሲቀበል ብቻ ሳይሆን ሲወስድበትም ለእግዚአብሔር ፍጹም የሆነ ምስጋናን አቅርቧልና፤ እንዲህ በማለት፡- «እግዚአብሔር ሰጠ፤ እግዚአብሔር ነሣ፤ የእግዚአብሔር ስም የተመሰገን ይሁን» ኢዮ. 1+21። ለሁሉም እንደሚገባ ምስጋና ማቅረብ የሚገባ ከሆነ፤ መውሰድም ከመስጠት ያላነሰ የሚጠቅመን ከሆነ፤ ከማንኛውም ሐኪም በላይ አዋቂ የሆነውን፤ ከማንኛውም አባት በላይ የሚወደንን፤ ከማንኛውም ዳኛ ይልቅ እውነተኛ የሆነውን፤ ከማንኛውም ገበሬ በበለጠ ፍሬ እናፈራ ዘንድ የሚያስፈልገንን ሁሉ በየጊዜው ለማድረግ የሚተጋውን እርሱን ልናመልከውና ልናመሰግነው ሲገባ ከዚህ ተቃራኒ በሆነ መንፈስና ሰሜት ሆነን ተግዛዥን መታገሥ አቅጥን ልንነቅፈውና መለኮታዊ ጥበቃውንና መግባቱን ስንጠራጠር ብንገኝ ለይቅርታ የሚያበቃ ምን ምክንያት ይኖረን ይሆን? እንዲህ ባለ ደገኛ እንከብካቤና ጥበቃ መሀል እየኖሩ መለኮታዊ ጥበቃ የለም ከሚሉ ሰዎች የባለ አእምሮውን ያጣና ሕሊናውን የሳተ ምን ነገር ይኖራል?

የእግዚአብሔር መለኮታዊ ጥበቃ ግልፅ ሆኖ የሚታየውን ያህል ፀሐይ እንኳ ደምቃ አትታይም። ሆኖም ግን አንዳንዶች አጋንንት የእኛን ጉዳይ ይወስናሉ እስከ ማለት ደርሰው ይናገራሉ። እኔ ምን ማድረግ አችላለሁ? የሚወዳችሁ አፍቃሪ ጌታ አላችሁ! እንደምትሉት

ለአጋንንት አሳልፎ ስጥቷችሁ እነርሱ እንዲሉ አድርገው እንደሚያስተዳድሩ በተጨማሪም ከሚያሳዩችሁ ይልቅ የእናንተን ስድብና የማይገባ ንግግር ቢታገሥ ይመርጣልና።

የምትሉትን በተግባር ታዩት ዘንድ ቢተዋችሁ ኖሮ ምን ያህል ክፉዎች እንደ ሆኑ ከምታዩትና ከሚገጥማችሁ ታውቁ ነበር። አዎ፤ አሁን እንደ ምሳሌ በፊታችሁ ይህን ተመልከቱ። አጋንንት ያደሩባቸው ሰዎች ከመቃብር ወጥተው ክርስቶስን ተገናኙት፤ አጋንንቱም ወደ እሪያ መንጋ ይገቡ ዘንድ እንዲፈቅድላቸው ለመነት። መድኃኒታችንም ፈቀደላቸው፤ እነርሱም ወጥተው ወደ እሪያዎቹ ሄዱና ገቡ። ማቴ. 8+28-32። ከዚያስ አጋንንቱ እሪያዎቹን ምን አደረጓቸው? በእሪያዎቹ እንደ ገቡባቸው ወዲያውኑ በቅጽበት የእሪያዎቹ መንጋ ከአፋፋ እየተጣደፉ ወደ ባሕር ውስጥ በመስጠም ሞቱ።

አጋንንት የሚያስተዳድሩት እንዲህ ነው። ያውም ከእሪያዎች ጋር የተለየ ጠላትነት የላቸውም፤ ከአንተ ጋር ግን የማያቋርጥና የማይበርድ፤ ዕርቅና የሰላም ውል የሌለው ጦርነት ላይ ናቸው፤ ለአንተ ያላቸው ጥላቻም ቋሚና የማይሞት ነው። የተለየ ጠላትነት በሌላቸው በእሪያዎች ላይ ሳይቀር እንዲህ ትንሽ እንኳ በሕይወት እንዲኖሩ ጊዜ ሳይሰጡ በቅጽበት እያጣደፉ ወደ ባሕር አስጥመው ከጠፏቸው፤ በእኛ ላይ ሥልጣን ቢኖራቸው ኖሮ ሁል ጊዜ ጥፋታችንን የሚመኙልንን እኛን ምን የማያደርጉን ነገር ይኖር ነበር? ምንክ የማያደርሱብን ውጥንቅጥና ዝብርቅርቅ ይኖር ነበር? አእምሮ በሌላቸው ፍጥረታት ላይ በሚያደርሱት ጥፋት የአጋንንትን ክፋት ምን ያህል እንደ ሆነ ትረፋ ዘንድ ነው ወደ እሪያዎቹ ይገቡ ዘንድ ሲለምነት የፈቀደላቸው።⁷⁸

እንዲሁም አጋንንቱ ያደሩባቸው ሰዎች ባሉበት ሁኔታም ሆነው የእግዚአብሔር መለኮታዊ ጥበቃ ባይጠብቃቸው ኖሮ ልክ ሲፈቀድላቸው በእሪያዎቹ ላይ እንዳደረጉት እነርሱንም ወዲያውኑ

⁷⁸ ጌታችን አጋንንቱ በእሪያዎቹ እንዳያደሩባቸው የፈቀደበት ከዚሁ ጋር የተያያዘ ሌላው ምክንያት ከሚታየው ነገር ውጭ ሌላ መንፈስ የሚባል ነገር የለም የሚሉ ሰዲቃውያን የሚባሉ ቁስ አካውያን (Materialists) በእስራኤል ዘንድ ስለነበሩ እነርሱን ለማሳመን ነው። ስለማያያዙቸው የመናፍስትን መኖር አያምኑም ነበር። በእሪያዎቹ ሲገድሩ፤ ከዚያም ወደ ባሕር እያጣደፉ ሲያስጥሟቸው አይተው የአጋንንትን መኖር፤ በዛታቸውንና ክፋታቸውን ከሥራቸው እንዲረዱ ለመርዳት ነው። ርኩሳን መናፍስት ካሉ ትዳሰ መንፈስም የማይኖርበት ምክንያት የለም። ነፋስን በጋይናችን እናየውም፤ ነገር ግን ዛሬችን ሲያንቀሳቅሱ እያየን የለም ብንል ጤነኛ አስተሳሰብ አይሆንም። ስለዚህ ጌታችን ይህን አድርጎላቸው ካለመት ላለማመናቸው ምክንያት የላቸውም።

እንዳደረገው ባጠፏቸው ነበር። ሰዎችን ግን ቢያድሩባቸውም የእግዚአብሔር መለኮታዊ ጥበቃ ስላልተለያቸው ሲያጠፏቸው አልቻሉም። ዛሬም ቢሆን አጋንንት ያደሩበት ሰው ብታይ እግዚአብሔርን አምልክ፤ የአጋንንትንም ክፋት ተመልከትበት። በአጋንንት ድርጊት የእነርሱንም ክፋት፤ የእግዚአብሔርንም ቸርነት ሁለቱንም ማየት ይቻላል። የአጋንንትን ክፋት ያደሩባቸውን በማስጨነቃቸውና በማስቃየታቸው እናያለን፤ የእግዚአብሔርን ቸርነትና ጥበቃ ደግሞ በሰው ሲያድሩ ሰውዬውን በእረያዎቹ እንዳደረጉት አጣድፈው ወደ ባሕርና ገደል ከተው ሲገድሉት ሲፈልጉ ክፋታቸውን ለመግለጥ ያህል በመጠኑ እንጂ ሙሉ ኃይላቸውን እንዲጠቀሙና ሰውዬውን እንዲያጠፉት አይፈቅድላቸውምና ጥበቃውን በዚህ እናያለን።

እግዚአብሔር ኃይሉን እንዲጠቀም ሲፈቅድለት ጋኔን ነገሮችን እንዴት እንደሚያደርግ ለማየት ሌላ ምሳሌ ትፈልጋለህ? የኢዮብን የበግና የክብት መንጋዎች ሁሉንም በአንድ ጊዜ እንደ ደመሰሳቸው አስታውስ፤ አሳዛኝ የሆነ የልጆቹን ሞት አስብ፤ በሰውነቱ ላይ የወረደበትን ቁስልና ደዌ ልብ አድርግ። በዚህም የአጋንንትን ፍጹምና ይህን ያህል ተብሎ ሊገለጽ የማይችል ጭካኔና ክፋት በግልጽ ታይታለህ። ከእነዚህም ነገሮች እግዚአብሔር በዚህ ዓለም ነገር ሁሉ ላይ ሥልጣን ሰጥቷቸው ቢሆን ኖሮና እንደ ፈለጉ ማድረግ ቢችሉ ኖሮ ማንኛውንም ነገር ምስቅልቅሉን ባወጡትና በእኛም ላይ ልክ በእረያዎቹ ላይ እንዳደረጉት ባደረጉብን ነበር። ሌላው ቀርቶ ለአንዲት ቅጽበት ያህል እንኳ እንድንኖር አይፈቅድልንም ነበር።

አጋንንት በዚህ ዓለም ባሉ ነገሮች ላይ ሥልጣን ቢኖራቸው ኖሮ ካደሩባቸው ከእነዚያ ሰዎች የተሻለ ሕይወትና አኗኗር አይኖረንም ነበር። እንዲያውም ከእነርሱም የባሰን እንሆን ነበር። ያደሩባቸውን ሰዎች ሙሉ በሙሉ ለአጋንንት ሥልጣን አሳልፎ አልሰጣቸውምና። እንዲያውም ባይሆን ኖሮ እንደ እረያዎቹ ሰጥመው ይሞቱ ነበር። ነገር ግን ሙሉ በሙሉ ስላልተዋቸው ያደሩባቸውን ሰዎች እንኳ አጋንንቱ እንደ ፈለጉት ማጥፋት አልቻሉም።

እንዲህ የሚሉትን እኔ ይህን ልጠይቃቸው እፈልጋለሁ፤ ሕይወታችንን ሁሉ እንዲህ ለአጋንንት ሥልጣንና ግዛት አሳልፈው የሚሰጡት እነዚህ ሰዎች ምን ዓይነት የተመሰቃቀለ ነገር አይተው ነው? ፀሐይ ይኸው ከተፈጠረች ጀምሮ ዕለት በዕለት ትወጣለች፤ ትገባለች፤ የሰማይ ፈርጥ

የሆኑ የከዋክብት ስብስቦች ሥርዓታቸውን ጠብቀው ይኖራሉ፤ የጨረቃ መንገድ አይደናቀፍም፤ ቀንና ሌሊት እንደሚገባ ይፈራረቃሉ፤ ከረምትና በጋ ጊዜያቸውን ጠብቀው ይመግባሉ፤ በአጠቃላይ በሰማይም ሆነ በምድር ያሉት ሥነ ፍጥረቶች በተቀመረና በተቀናጀ ስምምነት ሁሉም በታቸውን ጠብቀው ሳይፋለሱ የፈጠራቸው እግዚአብሔር ከመጀመሪያ የወሰነላቸውን አክብረውና ይዘው ይጓዛሉ።

7. የእኛ ሕይወትና በዚህ ዓለም የምናየው ነገር ዝብርቅርቅ ብሎ ሳለ ፀሐይ፤ ጨረቃ፤ ከዋክብትና ሌሎችም ሥነ ፍጥረቶች ሥርዓታቸውን ይዘው ቢገኙ ይህ ሁሉ ምን ጥቅም አለው? የሚል ይኖራል። ወንድሜ ሆይ፤ የምትለኝ ምን ዓይነት መዘበራረቅና ቅጥ ማጣት ነው? አንዱ ሀብታምና ሌሎችን በማዘዝ፤ በምሾትና በድለት ብቻ የሚኖር ነው፤ እንዲሁም ስስታምና የሰዎችን ሳይቀር የሚቀማ ነው፤ ድሆችን ቀን በቀን ያላቸውን ይቀማቸዋል፤ ይገፋቸዋል፤ ነገር ግን ምንም ክፉ ነገር አያገኘውም። ሌላው ደግሞ በትዕግሥት፤ ራስን በመግዛት፤ በእውነተኛ ነገር በመጽናትና በመልካም ሥነ ምግባር ያጌጠ ነው፤ ነገር ግን በድህነትና በበሽታ ይማቅቃል፤ በልዩ ልዩ መከራ ይሰቃያል። ታዲያ አንተን ያበሳጩህ እነዚህ ነገሮች ናቸው? አዎ፤ እነዚህ ናቸው ይላል። ከክፋዎች ብዙዎቹ ሲቀጡ፤ በቅድስና ከሚኖሩት ደግሞ ብዙ መልካም ነገር ሲያገኙ ስታይስ ይህን አስተሳሰብህን ትተህ ለምን ፈጣሪህን አታመሰግንም? አይ፤ እኔን የበለጠ የሚያሳዝነኝ ይህ ነው ይላል። ሁለት ክፉ ሰዎች ቢኖሩ አንዱ የሚገባውን ቅጣት ሲቀበል ሌላው ለምን ሳይቀጣ ይቆያል? ሁለት ደጋግ ሰዎች ቢኖሩ አንዱ መልካም ሲያገኝ ሌላው ለምን በመከራ ይጨነቃል?

ይህም ነገር ቢሆን ታላቅ የእግዚአብሔር መለኮታዊ ጥበቃ ሥራ ነው።⁷⁹ ሁሉንም ክፋዎች በዚህ ዓለም ቢቀጣ፤ እንዲሁም ደጋግ ሰዎችን ሁሉንም እዚህ ክብራቸውን ቢገልጥ የፍርድ ቀን አላስፈለገ ይሆን ነበር። በሌላ በኩል ደግሞ እያንዳንዱ እንደ ሥራው የሚከፈልበት የፍርድ ቀን ስላለ እስከዚያ ድረስ አሁን በዚህ ዓለም ከክፋዎች ማንንም ባይቀጣና ከደጋጎቹም ማንንም ስለ ጽድቁና ደንብ

⁷⁹ «... ይህ ዓለም የዋጋ መቀበያ ቦታ አይደለምና በቅድስና የኖረ መከራ የሚቀበል ቢኖር እግዚአብሔር የበለጠ ክብር እያዘጋጀለት ነውና ደስ ይበለው። በእዚህ የክብር እክሊል በሚሰጥበት ጊዜ ዋጋችን እንዳይቀነስለን አሁን በዚህ ዓለም ዋጋ እንድናገኝ እንጠይቅ። ራሳቸውን በመርዳት የሚሠሩ ሠራተኞች በክፍያ ቀን ከፍ ያለ ክፍያ ሲቀበሉ ምግባቸውን ከአሠሪዎቻቸው የሚቀበሉ ሠራተኞች ግን ትገሽ የማይባል መጠን ከክፍያቸው ይቀነሳቸዋልና። በቅዱሳንም እንዲህ ነው፤ ብዙ መልካም ሥራ እየሠራ ብዙ መከራ የሚቀበል ስላደረገው መልካም ሥራ ብቻ ሳይሆን ስለተቀበለው መከራም ብዙ ክብርና ዋጋ ያገኛል። በዚህ ዓለም በዕረፍትና በሰላም የኖረ ግን በዚያ እንደዚያው ያለ ታላቅ እክሊል አያገኝም።...» 1 ቀሮ. ምዕ.16 ትርጓሜ፤ Homily 43።

ክብርን ባይገልጥ እግዚአብሔርን ለመንቀፍና ለመውቀስ ለበብ የሚፈልጉ ሰነፎች የበለጠ ለስንፍና አስተሳሰባቸው መግቢያ ቀዳያ ያገኙ ነበር። ከክፉዎችም፣ ከደጋጎችም አንዳንዶቹ ሊቀጡ በማየታቸው የሰው ሕይወት በመለኮታዊ ጥበቃ ሥር አይደለም ካሉ ይህ ባይኖር ምን የማይለት ነገር ይኖር ነበር? ምን ነቀፋስ ይበቃቸው ኖሯል? ለዚህም ምክንያት ከክፉዎች አንዳንዶቹን ይቀጣቸዋል፤ አንዳንዶቹን ደግሞ ዝም ይላቸዋል። ከደጋጎችም አንዳንዶቹን ክብራቸውን ይገልጣል፤ ሌሎችን ደጋጎች ደግሞ ክብር የሌላቸው ይመስል ዝም ይላቸዋል፤ በመከራም ውስጥ ወድቀው ይታያሉ።

ሁሉም እንደ ሥራው ዋጋውንም ሆነ ፍጻሜውን የሚቀበልበት ትንሣኤ እንዳለ አንድታምን አሁን ሁሉንም ክፉዎች አይቀጣም። ሆኖም በሌሎቹ መቀጣት በጣም ሰነፎች የሆኑትን ያስፈራራቸውና ያስተምራቸው ዘንድ አንዳንዶችን ይቀጣል። ሌሎች እነርሱን አይተው ለሃይማኖትና ለምግባር ይነሣሉ ዘንድና መልካም ሕይወታቸውን አርአያ ያደርጓቸው ዘንድ ከደጋጎች አንዳንዶችን አሁን (በዚህ ዓለም) ያክብራል። ነገር ግን ለእያንዳንዱ እንደየ ጽድቁ ዋጋውን የሚያገኝበት የፍርድ ቀን እንዳለ ታውቅ ዘንድ ሁሉንም በዚህ ዓለም ክብራቸውን አይገልጥም። ሁሉም የድካማቸውንና የተጋድሏቸውን ዋጋ በዚህ ዓለም ቢቀበሉ የትንሣኤን መኖርና አስፈላጊነት ይጠራጠሩ ነበር።

ሆኖም ግን እግዚአብሔር በዚህ ዓለም ለማንም ሰው ምንም ዓይነት እንደ ሥራው ባያደርግ (ሁሉንም ክፉዎች ባይቀጣና ሁሉንም ደጋጎች ክብራቸውን ባይገልጥ) ብዙዎች ግዴላሽ ይሆኑ ነበር። ኃጢአት ቅጣት የሌለው፣ ጽድቅም ዋጋ ቢስ የሚመስላቸው ሰነፎች አሳባቸው ትክክል ሊመስላቸው ይችላል ነበር። ስለዚህ ምክንያት አንዳንዶችን አሁን ይቀጣል፤ ሌሎችን ደግሞ ዝም ይላቸዋል፤ በዚህ አድራጎቱም የተቀጡትንም፣ ያልተቀጡትንም ሁሉንም ወገን ይጠቅማቸዋል። የተቀጡትን በተግሣዱ እንዲታረሙ ሲያደርጋቸው እነዚህን ደግሞ ከእነዚያ ቅጣት እንዲማሩ ዕድል ይሰጣቸዋል። ይህም ራሱ ክርስቶስ ከተናገረው ግልፅ ሆኖ እናገኘዋለን። ግንብ ወድቆ ስለ ገደላቸው ሰዎች ባወሩለት ጊዜ እንዲህ አላቸው፡- «እነዚህ ሰዎች ብቻ ኃጢአተኞች የሆኑ ይመስላችኋል? አይደለም! ነገር ግን ንስሐ ባትገቡ ሁላችሁም እንዲሁ ትጠፋላችሁ።» ሉቃ. 13፡4።

የጠፋት በኃጢአታቸው ምክንያት እንደ ጠፋ፣ የተረፉት ሌሎች ግን ያልጠፉት ስለ ጸድቃቸው እንዳልሆነ፣ ነገር ግን በሌሎች ቅጣት ተምረው ንስሐ ይገቡና የተሻሉ ይሆኑ ዘንድ እንደ ሆነ አስተዋልህ? እንዲህ ከሆነ የተቀጡት ያገኛቸው ነገር ኢፍትሐዊ አይሆንም? (የበለጠ አልተጎዱምን)? የሚል ይኖራል። እነርሱም እንዳልተቀጡት ሰዎች

ከሌሎች ቅጣት ተምረው የተሻሉ ሊሆኑ ይችላሉ ነበር። ነገር ግን በንስሐ ተመልሰው ጥሩ ሰዎች የሚሆኑ ቢሆኑ ጥር ይህን የሚያውቅ እግዚአብሔር አይቀጣቸውም ነበር። ብዙዎች በተለያዩ ኃጢአት እያሳዘኑትና እንደማይመለሱ አያውቁ እንኳ የራሱን ድርሻ ለማድረግ ሲል ተሎ ሳይቀስፋቸው ዕድሜ እየሰጠ አንድ ቀን ልብ አድርገው ወደርሱ ይመጡ ዘንድ የሚታገሣቸው ከሆነ ከሌሎች ቅጣት ተምረው በንስሐ የሚመለሱትንም እንዴት የንስሐ ዕድል ይነሳቸዋል? ዕድሜ ቢሰጣቸው ሕይወታቸው የሚለወጥ ቢሆኑ ጥር የንስሐ ዕድሜ ባልከሰከላቸው ነበር። ነገር ግን ዕድሜም ቢሰጣቸው የባለ በኃጢአት ላይ ኃጢአት የሚጨምሩ መሆናቸውን እርሱ በእምላክነቱ ሁሉንም ስለሚያውቅ መቀጣታቸው እንደሚሻሻላቸው አውቆ ይህንኑ አደረገ። በመቀጣታቸው ከክፉ ግብራቸው ስለተለየና ነጻ ስለ ወጡ ይጠቀማሉ።⁸⁰ እንዲሁም እዚህ ስለ ተቀጡ በዚያ የሚያገኛቸው ቅጣት ስለሚቀልላቸው በመቀጣታቸው ይጠቀማሉ እንጂ ያለ አግባብ የተደረገባቸው ምንም ዓይነት ኢፍትሐዊ ነገር የለም።

ያልተቀጡትም እንዲሁ የተደረገባቸው ኢፍትሐዊ ነገር የለም፤ ፈቃደኛ ነቱ ካላቸው የእግዚአብሔርን ትዕግሥት በማድነቅና የተሰጣቸውን የንስሐ ዕድል በመጠቀም በተቀጡት ላይ የደረሰውን አይተው አንድ ቀን ከክፉ ግብራቸው ወጥተው ራሳቸውን በጽድቅ ጎዳና ለማስማራት ይችላሉና። በክፉታቸው ቢቀጥሉ ግን ይመለሱና ይድኑ ዘንድ ዕድል የሰጠ እግዚአብሔር በዚህ ምክንያት ተወቃሽ እይደለም፤ እነርሱ ግን የእግዚአብሔርን ሰፊ ትዕግሥት አልተጠቀሙበትምና ይቅርታ የማይገባቸው ናቸው። ይህንንም እሳብ ኃጢአተኞች ሁሉ ለምን በዚህ ዓለም እንደማይቀጡ ለማሳየት ብቻ ሳይሆን ለሌላም ከዚህ ላላነሰ ነገር ማስረጃ አድርጎ መጠቀም ይቻላል። ይህ ሌላ ነገር ምንድነው?

እግዚአብሔር በሁሉም ሰው ላይ እንደየ ኃጢአቱ የሚገባውን ቅጣት ቢያመጣ ጥር የሰው ልጅ ዘር ከብዙ ዘመን በፊት ጠፍቶ ነበር፤ የሰው ልጅ ከትውልድ ወደ ትውልድ የመተላለፉ ነገር ያካትም ነበር። ይህ እውነት መሆኑን ትረዳ ዘንድ ነቢዩ እንዲህ ሲል ሰማው፤ «እመሰ ኃጢአተኑ ትትዐቀብ እግዚአ እግዚአ መኑ ይቀውም። ለኬቱ ኃጢአትን ብትጠባበቅ! በፊትህ ማን ይቆማል?» መገኛ 429፡3። ይህንን ቃል ትንሽ ገባ ብሎ ማየት ጥሩ መስሎ ከታየህ ትክክለኛውን ራስን የመመርመር ጉዳይ ለእያንዳንዱ ሰራሱ ትተን ሁሉም ተስማምቶና ተያይቶ የሚሠራውን ኃጢአት እንኳ እስኪ እንመልከት።

⁸⁰ ቅዱስ ዳወልብ «እስመ ዘመተሰ ደግሞ እምገቢረ ኃጢአት - የሞተሰ ከኃጢአት ነፃ ወጥቷል» ይላል። የሞተ ሰው ያልሞተውን የሚበልጠው በዚህ ነው፤ ማለትም ተጨማሪ ኃጢአት የመሥራት አደጋ የለበትም፤ በኃጢአት ከመገዛት ነፃ ወጥቷል። ሮሜ 6፡7

ከዚህም ስለ እያንዳንዱ ጋጢአታችን ብንቀጣ ኖሮ ከስንት ዘመን በፊት እንጠፋ እንደ ነበር ግልጽ ሆኖ እናየዋለን።

ጌታችን «ወንድሙን ደንቆሮ የሚለው የገሃነም ፍርድ ይገባዋል» ብሏል። ማቴ. 5+22። ከእኛ መካከል በዚህ ጋጢአት በድሎ የማያውቅ ይኖራል? ስለዚህ ከብዙ ጊዜ በፊት፣ በጣም ከብዙ ዘመን በፊት ጠፍተን፣ ወደ ገሃነም ተጥለን ነበር። እንደ ገናም መሐላ የሚምል ከክፉው (ከዲያብሉስ) ነው ይላል። ማቴ. 5፣ 37። እስኪ መሐላ ምሉ የማያውቅ ማነው? አለመማል ቀርቶ በሐሰት ምሉ የማያውቅ አለ? «ወደ ሴት ያዩ የተመኛትም ያን ጊዜ በልቡ ከእርሷ ጋር አመንዝራል» ይላል። ማቴ. 5+28። ከዚህ ጋጢአትም ብዙዎች ጉዳትን አይደሉም። እንግዲህ እነዚህ የታወቁ ጋጢአቶች እንዲህ ከባዶችና እያንዳንዳቸውም ከባድ ቅጣትን የሚያስከትሉ ሲሆን፣ በእነዚህ ላይ እያንዳንዳችን በሰው የምንሠራውን ጋጢአት ምን ያህል እንደ ሆነ ደኅና አድርጎ ብናስበው የእግዚአብሔር መስከረብ ጥበቃና መግባት በእያንዳንዱ ጋጢአታችን እንዳልቀጣን እናያለን።

ስለዚህ ገንዘብ አሳዳጅ፣ ዘራፊ፣ አመንዝራ፣ ሰውን የሚገፋና የሚበድል፣ ነፍስ ገዳይ፣ ወዘተ የሆነ ማንንም ሰው ሳይቀጣና ሳይቀሰፍ ዝም ተብሎ ብታይ ሕሊናህን በራስህ ላይ እውነተኛ ፈራጅ አድርገህ ሰይምና እስከ ዛሬ ያደረግኸውን ጋጢአት ሁሉ አንድ በአንድ ለቋስታወስ ሞክር።⁹¹ በዚህም ስለ እያንዳንዱ ጋጢአት ወዲያውኑ ቅጣት መቀበል እንዴት ከባድና የሚያስቸግር እንደ ሆነ በራስህ ላይ ቢሆን በሚሰማህ ስሜት ትረዳለህ።

ነገር ግን ስለ ሌሎች እንደሚያወሩትና በሌሎች የሚሆነውን አጥብቀው እንደሚመረምሩት ያህል አስቀድመው የራሳቸውን ጋጢአት ስለማያዩ ስለዚህ ምክንያት ብዙ ሰዎች ፍሬ ቢስና ትርጉም የለሽ ንግግር ለመናገር አንደበታቸው ይፈጥሳል፤ እያንዳንዱ የራሱን በራሱ ደብቆ የሌላውን ጉዳይ ጥብቅ መርማሪ ይሆናል። እኛ ግን ከእንግዲህ ወዲህ እንዲህ አናድርግ፣ በተቃራኒው እንጂ። እንዲሁም ማንኛውንም ጸድቅ ሰው ሲቀጣና በመከራ ሲፈተን ብታይ አያብን አስታውሰው፣ ማንም ጸድቅ ቢሆን ከኢዮብ የበለጠ ጸድቅ አይሆንምና። ብዙ መከራ የሚቀበል እንኳ ቢኖር ያ ታላቅ ጸድቅ አያብ የተቀበለውን ያህል አልተቀበለምና።

8. ይህን በሕሊናህ ይዘህ ጌታህን መውቀስ አቀም። እግዚአብሔር ይህን ሰው መከራ ይቀበል ዘንድ የተወው ረስቶት ወይም ትቶት ሳይሆን

⁹¹ «ከፋና ኃገእ የሆነ ሰው በልጽና ደስ ብሎት በጥሩ ሁኔታ ሲኖር ብታይ በአንድ ወቅት የሠፊው ጥቂት መልካም ነገር እንዳለና የዚያንም ዋጋ እዚህ እየተቀበለ መሆኑንና በሚመጣው ግለም ግን የሚቀበለው ነገር እንደ ሌለው እውቅ» ይላል። (Or. lxx.)

የድል አክሊል ይሰጠውና የከበረና የተለየ ያደርገው ዘንድ ፈልጎ ነውና። ኃገእ ሰው ሲቀጣ ብታይ፣ በአልጋው ላይ 38 ዓመት ያሳለፈውን መጻጉእን አስታውሰው። ያ ሰው ደዊው የመጣበት በጋጢአቱ ምክንያት ነውና፤ ጌታችን «እነሆ ድኑል፣ ከዚህ የሚብሉ እንዳይደርሱብህ ወደ ፊት ጋጢአት አትሥራ» ያለው ለዚህ ነው። ዮሐ. 5፣ 5 ፤ 14። ስንቀጣ ወይም የጋጢአታችንን ፍዳ እንከፍላለን፣ በጽድቅ ሕይወት እየኖርን መከራ ከደረሰብን ደግሞ የክብር ምክንያት ይሆንልናል።

ስለዚህ በጋጢአትም ኖርን በጽድቅ ቅጣትና ተግሣጽ ጠቃሚያችን ነው፤ አንዳንድ ጊዜ የከበርንና ከሌሎች የተለየን እንድንሆን ያደርገናል፤ ራሳችንን የምንገዛ እንድንሆን ይረዳናል፤ የሚመጣውንም የጋጢአታችንን ፍዳ ያቀልልናል። እዚህ የሚቀጣና ይህንንም በትዕግሥትና በአኩቲት የሚቀበል እዚያ የሚያገኘው ቅጣት ቀላል እንደሚሆንለት ቅዱስ ጳውሎስ እንዲህ ይላል፡- «ስለዚህ በእናንተ ዘንድ የደከሙና የታመሙ ብዙዎች አሉ፤ አያሌዎችም አንቀላፍተዋል። ራሳችንን ብንመረምር ግን ባልተፈረደብን ነበር፤ ነገር ግን በተፈረደብን ጊዜ ከዓለም ጋር እንዳንካነን በጌታ እንገሠዋለን።» 1 ቆሮ. 11+32። ስለዚህ እነዚህን ነገሮች አውቀንና ተረድተን በእግዚአብሔር ጥበቃና መግባት ላይ ያለንን አስተሳሰብ በዚህ መልኩ እናስተካክል፤ የነቃፊዎችንም አንደበት ዝም እናሰኝ።

እየሆኑ የምናያቸው ነገሮች የእኛን የመረዳትና የማወቅ ወሰን ያለፉ ቢሆኑ ከዚህ የተነሣ የእኛ ሕይወትና ጉዳይ በእግዚአብሔር መግባት ሥር እንዳልሆነ አናስብ፤ ነገር ግን አምላካዊ መግባቱን መረዳትና ማወቅ በምንችለው መጠን ተገንዝበን ከዐቅማችን በላይ የሆነውን ደግሞ ለጥበቡና ለአውቀቱ አይመረመራነትና አይደረሴነት እጅ እንስጥ። ከእርሱ ጋር በሚገባ ቀርቦ ላልተነጋገረ ሰው የሌለውን ሰው የጥበብ ሥራ እንኳ አንድ በአንድ በቀላሉ አጣርቶ ማወቅ የማይቻለው ከሆነ ከዚህ ይልቅ እጅግ በጣም ረቂቅና ምጡቅ የሆነውን የእግዚአብሔርን ወሰን የለሽ መለኮታዊ ጥበቃ ለመረዳት ለሰው ሕሊና እንዴት ይቻላል?

ሐዋርያው ይህን እንዲህ እያለ ያደንቃልና እኛም አብረን ከእርሱ ጋር እናድንቅ፡- «ባለ ጠጋነቱና ጥበቡ አውቀቱም እጅግ ጥልቅ ነውና፤ ፍርዱም የማይመረመር ነው፤ ለመንገዱም ፍለጋ የለውም።» ሮሜ 11+33 ። ሆኖም ግን ስለ አንድ ነገር ትንሽ ክፍል በምናገኘው እውቀት ስለ መሰው ነገር ለማወቅና ለመረዳት እንደምንችለው ሁሉ በዓቅማችን ልንረዳቸው በምንችላቸው ነገሮች መሠረት የማንረዳውንም ቢሆን በረቂቅ ጥበቡ እርሱ ባወቀ እንደሚያደርግ ተረድተን ስለሚሆነው ሁሉ እናመስግነው።

የእግዚአብሔርን መለኮታዊ ጥበቃ በተመለከተ ይህን ለማያምኑ ለሌሎች ሊገልፁ ለሚፈልጉ ሰዎች ሌላም የማይኖር ነገር አለ። ከሃዲዎችን እግዚአብሔር አለ ወይ? ብለን ስንጠይቃቸው «የለም» የሚሉ ከሆነ ምንም አንመልስላቸው። አእምሮው ለታመመ ለአብድ መመለስ ጥቅም እንደ ሌለው ሁሉ እግዚአብሔር የለም ለሚሉም እንዲሁ ነው። ሰዎችንና ብዙ ዕቃ የሚነች፤ ነገር ግን ነጂና መሪ የሌላት መርከብ አቅጣጫዋን ጠብቃ አንድ ማይል እንኳ በባሕር ላይ በጥሩ ሁኔታ መሄድ የማትችል ከሆነ ብዙ ሰዎችን በውስጡ የያዘ፤ ከብዙ የተለያዩ ነገር የተሠራና የተገኘ ይህ ዓለምም የሚመራው፤ የሚቆጣጠረውና ህልውናውን የሚጠብቅ አምላክ ባይኖር ኖሮ ይህን ለሚያህል ብዙ ዘመን እንዲህ ሥርዓትን ጠብቆ ሊገነዘብና ሊኖር አይችልም ነበር።⁸²

ነገር ግን በብዙዎች እምነት መሠረት እንዲሁም በሁኔታዎች ከሚታየውና ከዚህ መረዳት እንደሚቻለው አምላክ አለ ካሉ እንዲህ እንበላቸው። አምላክ ካለ፤ በርግጥም አዎ አምላክ አለ፤ ይህ አምላክ ቅንና ርቱዕ⁸³ ነው። ርቱዕ ካልሆነ አምላክ አይደለምና። ርቱዕ ከሆነም ለእያንዳንዱ እንደየሥራው የሚገባውን ይሰጣል። ስለዚህ እያንዳንዱ እንደየሥራው በመቀበሉ የእግዚአብሔር ርቱዕነት ይገለጥ ዘንድ ሌላ የፍርድ ቀን (የዋጋ መቀበያ ቀን) ያለ መሆኑን ተስፋ ማድረግ ይገባል። ይህን ማስተዋል መለከልታዊ ጥበቃን በተመለከተ ስላለን ግንዛቤ ብቻ ሳይሆን ስለ ትንሣኤም ለመረዳት ይጠቅመናል። እኛም ሌሎችን እናስተምር፤ በፈጣሪያቸው ላይ አፋቸውን የሚከፍቱትን እንደበታቸውን ዝም እናሰኝ፤ እኛ ራሳችንም በሁሉም ነገር እናከብረው። የእርሱን ርዳታና ጥበቃ የበለጠ የምናገኘው፤ በእውነት ክፉ ከሆነው የምናመልጠውና በማያልፈው ዓለም መልካሙን ሁሉ የምናገኘው በዚህ ነውና፤ በኔታችንና በመድኃኒታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ሰውን መውደድና ቸርነት፤ በእርሱና ከእርሱ ጋር ምስጋና ለባሕርይ አባቱ ከመንፈስ ቅዱስ ጋር ዛሬም ዘወትርም እስከ ዘላለሙ አሜን።

⁸² ቅዱስ አንቴዎስ ይህ ዓለም ያለ ፈጣሪ እንዲሁ በራሱ ተገኝ ለሚሉ ኢፒኮሪያንስ ሲመደብ - ይህ ዓለም እንዲህ ከራሱ በገሃ ኖሮ ሁሉም አንድ ዓይነት - ወይ ፀሐይ፤ ወይ ጨቃ፤ ወይም ሌላ አንድ ዓይነት ነገር ብቻ በሆነ ነበር። በሰውም ሁሉም ነገሩ ወይ እጅ ብቻ፤ ወይም እግር ብቻ፤ ወይም ዓይን ብቻ፤ ወዘተ ይሆን ነበር። ነገር ግን እንደምናየው እንዲህ አይደለም። በሥነ ሥርዓት ተስማምተው የሚታዩ የተለያዩ ሥነ ፍጥረቶች - ፀሐይ፤ ጨቃ፤ ከዋክብት... አሉ። በሰው አካልም እጅ፤ እግር፤ ዓይን ወዘተ አሉ። ይህ ዓይነት የተለያዩ ሥነ ፍጥረታት መኖር፤ እንዲሁም በአንድ ሰው ያሉ የተለያዩ ግን ሁሉም የተሰማሙና የተቀናበሩ አካላት መኖራቸው የሚያሳየው ከራሳቸው መገኘታቸውን ሳይሆን እንዲህ አስማምቶ የፈጠራቸው እስገላ መኖሩን ነው። ከእነዚህ ከሥነ ፍጥረቶች ሁሉም በሥነ ሥርዓትና በስምምነት እንዲኖር በልዩ ጥበብ ያዘጋጃቸውን እግዚአብሔርን ማወቅ ይቻላል። በእነዚህ ሥራዎች ምዕ. 2 ቁ. 1-2።

⁸³ (Just)

ክፍለ ትምህርት ሁለት

እግዚአብሔር ሰይጣንን ለምን ፈጠረው? ለምን ለላጠፋውም? ከዚህ ዓለም ለምን አላስወገደውም? ስለሚሉ ሰዎች የተሰጠ ትምህርት

በቀድሞ ዘመን ይስሐቅ በልጁ እጅ ምግብ ይበላ ዘንድ በወደደ ጊዜ ልጁን ከቤት ወደ ፋር ወደ አደን ስፍራ ላከው። ይህ ይስሐቅ ከእኔ እጅ ምግብ ይቀበል ዘንድ በወደደ ጊዜ ግን እኔን ከቤት ወደ ፋር የላከኝ ሳይሆን እርሱ ራሱ ወደ እኛ ማዕድ መጣ። ከእርሱ የበለጠ ለእኛ ያለውን ጥልቅና እውነተኛ ፍቅር ያሳይ ዘንድ የፈቀደ ማን አለ? ከእርሱ ስለ የበለጠ ትሑት ወይት ይገኝ ይሆን? ከዚህም የተነሣ ያለ ኃይላችንን በጧቱ ትምህርት ጨርሰን የነበረ ቢሆንም የላባትነት ፊቱን ባየን ጊዜ ድካማችንን ረሳነው።⁸⁴ የኃይላችንን ማለት ዘንጋነው፤ በደልታ ከፍ ከፍ አልገን፤ ብሉየ መዋዕል የሆነ አስደናቂ ራሱን ባየን ጊዜ ነፍሳችን በብርሃን ተዋጠች።

በልቶ ይባርክን ዘንድ ስለዚህም ምክንያት ማዕዳችንን አዘጋጅተን አቀረብን። በዚያ እንደ ነበረው ያለ ማታለል በዚህ የለም። ምግብ እንዲያመጣ የታዘዘው አንዱ ነበር፤ ያመጣው ግን ሌላው ነው።⁸⁵ እዚህ ግን እኔው አንዳመጣ ታዘዝሁ፤ እኔው ራሴ አመጣሁ። አባቴ ሆይ፤ ስለዚህ እኔን ልጄህን በመንፈሳዊ በረከት ባርክኝ፤ ይህም ሁላችንም እናገኘው ዘንድ ሁል ጊዜ የምንፈልገውና ስለእርሱም የምንጸልደለት በረከት ሲሆን ለእናንተ ብቻ ሳይሆን ለእኔም፤ እዚህ ላለነውም ሁሉ የሚጠቅመን ነው። የሁላችንንም የጋራ አባት ዕድሜያችሁን እስከ ይስሐቅ ዕድሜ ድረስ እንዲያረዝምላችሁ ለምኑት። ይህ ከሰማይ ጠልና ከምድር ስብ የበለጠ ጠቃሚና አስፈላጊ ነውና።

ነገር ግን ማዕዳችንን የማዘጋጀት ጊዜ ደርሷል። ይህ ምንድን ነው? ለእናንተ ካለን ፍቅር የተነሣ ቅርብ ጊዜ ካልነው የተረፈው ትምህርት ነው። ዛሬ ጧትም ተዘጋጅተው ለቀረቡ ቃል ኪዳንና ሰይጣንን መከድን በተመለከተ እንደ ተናገርናቸው፤ ከሁለት ቀን በፊት ዲያብሎስን

⁸⁴ (Homily II)
⁸⁵ እንዲሁ የሚለው ሊቀ ጳጳሱን ነው፤ ይህን ትምህርት ያስተማረው ሊቀ ጳጳሱ በተገዢነት ስለ ነበር ነው።
⁸⁶ ይስሐቅ አደን አድና ምግብ አዘጋጅቶ እንዲያቀርብለትና በዚህም እንዲመርቀው ያዘዘው ዓለውን ነበር። ነገር ግን ዓለው ገና ከአደን ሳይመለስ ወንድሙ ያዕቆብ “እኔ ዓለው ነኝ” ብሎ ምግብ እቅርብ አባቴን ይስሐቅን አብልቶ የዓለውን ምርታት በተንከል ወጥቷል። ዘፍ. 27

የሚለን ሰላምን ሳይሆን እርሱን በተመለከተ የምትማሩት ትምህርት ለመጠንቀቅና ለመጠበቅ በጣም የሚጠቅማችሁ ሰላምን ነው።

እርሱ ጠላትና ባላጋራ ነው፤ ሰላምንም የጠላታችሁን ዘዴና ተንኮል ግወት ጠቃሚታው ታላቅ ነው። እርሱ በጋይል ወይም ከአቅም በላይ በሆነ ነገር ወይም በማስገደድ ማሸነፍ እንደማይችል በቅርቡ ተነጋግረናል። እንዲህ ቢሆን ኖሮ ሰውን ሁሉ አንድ ሳያስቀር ባጠፋ ነበር። ለዚህም ምስክር እርሱ (ጌታችን) እስኪፈቅድላቸው ድረስ ምንም ሊያደርግባቸው ያልቻሉትን እራሳቸውን አይተናል። ማቴ. 8+31። የኢየሱስን የበግና የክብት መንጋም ከላይ ፈቃድ ጠይቆ እስኪሰጠው ድረስ ሊያጠፋ አልደፈረም። ስለዚህ በመጀመሪያ በጋይልም ይሁን በማስገደድ ምንም ማድረግ እንደማይችል ይህን አንድ ነገር ተምረናል፤ ከዚህም ቀጥሎ በማታለልና በተንኮል እጅ ሲያደርግ እንኳ ሁሉንም ድል አያደርግም፤ ሁል ጊዜም ድል አይቀናውም። ለዚህም አሁንም ታላቁን አትሌት ኢየሱስን አንስተናል፤ ዲያብሎስ ራሱ ዋና ተዋናይ ሆኖ፤ ያለ የሌለ ጋይሎን ሁሉ አስልፎ ተዋግቶት እንኳ ድል ሊያደርገው አልቻለም፤ ተሸንፎ አፍሮ ከጦርነቱ ተባረረ አንጂ።

አሁንም አንድ ጥያቄ ይቀራል። እርሱ ምንድን ነው? በጋይል ድል ማድረግ ባይችልም በማታለልና በተንኮል ያስታል። ስለዚህም ምክንያት ቢጠፋ ይሻል ነበር። ኢየሱስ ቢያሸንፈውና ቢከብርበትም አዳም ግን ተቃልሎ ወድቀበታል። ለአንዴና ለመጨረሻ ጊዜ ከዚህ ዓለም ተወግዶ ቢሆን ኖሮ አዳም ፈጽሞ አይስትም ነበር። አሁን ግን ዲያብሎስ በዚህ ዓለም ለሰላም አንዱ ቢያሸንፈው እንኳ ጠዘቶችን ድል ያደረጋል። አሥር ቢያሸንፉት እልፍ አእላፋትን ድል አድርጎ ይማርካል፤ እግዚአብሔር አጥፍቶት ቢሆን ኖሮ ግን እነዚህ እልፍ አእላፋት ባልጠፋ ነበር ይላሉ።

ስለዚህ ምን እንገለግል? በመጀመሪያ ደረጃ ድል ከሚሆኑት ይልቅ ድል የሚያደርጉት ቀጥራቸው ከነዚያ ያነሰ ቢሆንም እንኳ በጣም ከፍ ያለ ዋጋ አላቸው። «ትእዛዙን ከማይጠብቁ ከሽህ ሰዎች ይልቅ የእግዚአብሔርን ፈቃድ የሚያደርግ አንድ ይበልጣል» ይላልና። ሢራ. 16+3። ቀጥሎም፤ ተቃዋሚው ቢወገድ ኖሮ ድል የሚያደርጉ ይጎዱ ነበር። ዲያብሎስን እንዳለ ብትተው ሰነፎች የሚጎዱት ከጥንቁቆቹ የተነሣ አይደለም፤ በራሳቸው ስንፍና እንጂ። ስለ ሰነፎቹ ስትል ጠላትን እንዳይኖር ብታደርገው ግን ትጉሃኑ ስለ ሰነፎቹ የመንፈሳቸውን ጥንካሬ በእግዚአብሔር ርዳታ የሚያሳዩበትን ዕድል አሳጣሃቸው፤ የክብር እክሊልም እንዳያገኙ መንገዱን ዚጋህባቸው ማለት ነው።

አንድን የበለጠ ግልጽ አድርጎ እናገረው ዘንድ አስፈላጊ ነው። ምንም ተቃዋሚ (ሰይጣን)። የለም እንበል። ከእርሱ ጋር የሚወዳደሩ ሁለት አትሌቶች አሉ እንበል። ከእነዚህ አንዱ አብዝቶ የሚበላ፤ ያልተዘጋጀ፤ ጥንካሬ የሌለው ደካማ ነው እንበል፤ ሌላው ግን ትጉህ፤ ብዙ ጊዜውን በልምምድና በሥልጠና ላይ ያጠፋና ለውድድሩ የሚያስፈልጉ ነገሮችን ሁሉ በማድረግ ሲዘጋጅ የቆየ ነው እንበል። ከዚያም ተቃዋሚውን ብታጠፋው (ውድድሩን ብትሰርዝው) ከእነዚህ ከሁለቱ የጎዳሽው የቅኝ ውን ነው? ያልተዘጋጀውን ሰነፉን ነው? ወይስ በመዘጋጀት ያን ያህል የደከመውን? የተዘጋጀውን እንደሆነ ግልጽ ነው። ተቃዋሚው ቢወገድ ጠንካራው በሰነፉ ተጎድቷልና። ሰነፉ ግን ከጎበዙ የተነሣ ምንም አይጎዳም። የሰነፉ አለመዘጋጀትና ስንፍና እንዳይገለጥ ሲባል ብቻ ተቃዋሚው እንዳይኖር ቢደረግ ጠንካራው ስለ ሰነፉ ሲባል በሚደረገው ነገር ተጎዳ ማለት ነው። ምክንያቱም እርሱ ያን ያህል ተዘጋጅቶ ለውድድር ቀርቦ የሰነፉ ስንፍና እንዳይገለጥ ስትል ብቻ ውድድሩን በማስቀረትህ የድካሙን ፍሬ ሊያይ የሚችልበትን ዕድል አሳጣሽው ማለት ነው። ስለዚህ ይህ አካሄድ ስንፍናን የሚያበረታታ፤ ጥንካሬንና ራስን መግዛትን ግን የሚያዳክም ነው። ሰነፉ ውድድር ኖረም አልኖረም ጥንቱን በራሱ ስንፍና ወድቋልና። የተዘጋጀው ግን ተወዳድሮ በማሸነፍ ዝግጅቱንና ድካሙን የሚያካክስበት ሽልማትና ክብር ያገኝ ነበር።

የማይጠነቀቁትን የሚጎዳቸው ዲያብሎስ ሳይሆን የራሳቸው ስንፍና መሆኑን የበለጠ ትረዳ ዘንድ ለዚህ ጉዳይ ሌላ አስረጅ አመጣለሁ። ዲያብሎስ በተፈጥሮው ሳይሆን በራሱ ምርጫና ድርጊት በጣም ክፉ ነው። ዲያብሎስ በተፈጥሮው ክፉ እንዳልሆነ ከሰሙ እንኳ ማወቅ ትችላላሁ። ዲያብሎስ ሐሰተኛና ሐሜተኛ ነው፤ ሰውን ለእግዚአብሔር እንዲህ ብሎ አምታልና፡ - «በውኑ ኢየሱስ አንተን የሚያመልክብ በከንቱ ነው?? ነገር ግን አሁን እጅህን ዘርግተህ ያለውን ሁሉ ዳብስ፤ በእውነት በፊትህ ይሰድብሃል።» ኢዮ. 1+9+ 11። እንደ ገናም እግዚአብሔርን ለሰው አምታል፤ እንዲህ በማለት፡ - «የእግዚአብሔር አሳት ከሰማይ ወደቀች፤ በጎቹንም አቃጠለች» ኢዮ. 1+16። ይህ መከራ የመጣበት ከሰማይ ከእግዚአብሔር ዘንድ እንደ ሆነ ለማሳመንና አገልጋዩን ከጌታው፤ ጌታውን ከአገልጋዩ ጋር ለማጣላትና ለማለያየት ሞከረ። ነገር ግን አዳም ከእግዚአብሔር ጋር እንዳደረገው ሌላ አገልጋይ ከጌታው

¹¹ ሳይጣን የዕብራይስጥ ቃል ሲሆን መስተጻርር፤ መስተቃርን - ተቃዋሚ፤ ተቃራኒ ማለት ነው።
¹² የመጀመሪያ ስሙ ሳጥናኤል እንደ ነበር ሊቃውንት ቤተ ክርስቲያን ይናገራሉ። ሳጥናኤል ማለትም ትሩብ እግዚአብሔር ማለት ነበር። ግብሩ ሲለወጥ ስሙም አብሮ ተለወጠና ሳይጣን (ተቃራኒ፤ ተቃዋሚ)፤ ዲያብሎስ (የግሪክ ቃል - የወደቀ፤ ውዳቅ)፤ ጌን (የክፉ የክረፋ) የሚሉ የክፉ ሥራው ገላጭ የሆኑ ስያሜዎች ተሰጡት።

ኃይል ሳይሆን ከሰውዬው የግል ስንፍናና አላማሰተዋል እንደ ሆነ ታውቅ ዘንድ! እዚህ ላይ ሞከረ እንጂ አልቻለም። ስለሆነም ዲያብሎስ የተባለው ስለዚህ ምክንያት እንጂ በተፈጥሮው አይደለም። ለማጣላት ሌላ በሐሰት ማውራትም ሆነ ከዚህ መራቅ ተፈጥሮአዊ (ባሕርያዊ) ሳይሆን በራስ ምርጫና ውሳኔ ሊደረግም ሆነ ሊቀርብም ሆነ ሊቀጥል የሚችል ድርጊት ነው። ስለዚህ እነዚህ ነገሮች ወደ ነገሩ መሠረታዊና ይዘታዊ ባሕርይ የሚደርሱ አይደሉም።

እንዲሁም ክፉ ይባላል። ነገር ግን ክፉኑ ከተፈጥሮው አይደለም። በተፈጥሮው ክፉ ሆኖ ስለተፈጠረ ሳይሆን ከራሱ ምርጫ የመጣ ነው። ስለዚህ ባሕርያዊ ስላልሆነ ክፉኑ ከመጀመሪያ ሲፈጠር ጀምሮ የነበረበት ሳይሆን በኋላ በድርጊቱ የተሰጠው ስያሜ ነው። ስለዚህም ነው ከሃዲ የሚባለው። ብዙ ክፉ ሰዎች ቢኖሩም ክፉ የሚለው ቅጽል ለእርሱ የተሰጠው ከክፉኑ ወደር የለሽነት የተነሣ ነው። ለምን እንዲህ ተባለ? ምክንያቱም እኛ ምንም ያደረግነው ነገር ሳይኖር ነገር ግን የሰውን ልጅ በእግዚአብሔር ዘንድ ከብሮ ባየው ጊዜ ባገኘው መልካም ነገር በመቅናት ወዲውያኑ ጠላቱ ሆነ። ምንም ተገቢ ምክንያት ሳይኖር እንዲህ ዋና ጠላት ከመሆን የበለጠ ምን ክፉት አለ?

ከተጠነቀቅን ዲያብሎስ በእኛ ላይ ጉዳት የማያደርስብን መሆኑን፤ በመረጡት ሕይወት ደካሞች፤ ያልተዘጋጁና ሰነፎች ለሆኑ ደግሞ ዲያብሎስ ባይኖር እንኳ ራሳቸውን በብዙ ጋጢአትና ውድቀት እንደሚጥሉ ትረፋ ዘንድ እስኪ እርሱን እዚያው እንተወወና ሥነ ፍጥረትን እንመልከት። ዲያብሎስ ክፉ መሆኑን እኔም ራሴ ደገና አድርጌ አውቀዋለሁ፤ ሁሉም የሚያውቀው ጉዳይም ነው። ሆኖም አሁን ልንነጋገራቸው ያላቸውን ነገሮች ልብ ብለህ ተከታተል። ተራ ነገሮች ሳይሆኑ ስለ እነርሱ በየቦታው ብዙ ጊዜ ተዘውትሮ ብዙ ቃላት የሚነገርላቸው፤ ስለ እነርሱም ምክንያት አማኝያን ከኢማኝያን ጋር ብቻ ሳይሆን የሚያምኑት ከሚያምኑት ጋር ሳይቀር ብዙ ጦርነትና ክርክር የሚደረግባቸው ናቸው። በጣም የሚያሳዝነውም ይህ ነው።

3. ከላይ እንዳልሁ ዲያብሎስ ክፉ መሆኑ በሁሉም ዘንድ የታረቀና የታመነ ነገር ነው። ስለዚህ ውብና ድንቅ ፍጥረት ምን እንላለን? ሥነ ፍጥረትን እንደሚነቅፍ ያለ አእምሮውን ያጣና አላዋቂ ማን አለ? በተፈጥሮው ክፉ ሳይሆን ውብ ፍጥረት እንዲሁም የእግዚአብሔር ጥበብና ጋይል እና የፍቅሩ ማሳያና መግለጫ ነበርና። ነቢዩ እያደነቀ እንዲህ ሲል ሰማው፡ - «ጥቀ ዐቢይ ግብርክ እግዚአ ወሐሎ በጥበብ ዘርክ - አቤቱ ሥራህ እንዴት ድንቅ ነው፤ ሁሉንም በጥበብ አደረግህ»

ሲረፍተ ከማይታለው የእግዚአብሔር ጥበብ ጋር ጋር ዘወር አለ።

እርሱንም እንዲህ ውብና ታላቅ አድርጎ እንደ ፈጠረው ሲገልፅ ሌላው እንዲህ ይላል፡ - «ከሥነ ፍጥረት ታላቅነትና ውበት የተነሣ ፈጣሪያቸው ግልጽ ሆኖ ይታያል» ጥበብ 13፡5። ቅዱስ ጳውሎስም እንዲህ ይላል፡ - «የማይታየው ባሕርይ እርሱም የዘለዓለም ጋይሉ ደግሞም አምላክነቱ ከሃላም ፍጥረት ጀምሮ ከተሠሩት ታውቆ ግልጽ ሆኖ ይታያልና» ሮሜ 1፡20። እያንዳንዱን ሥነ ፍጥረት ስናየው ፈጣሪውን እግዚአብሔርን ወደ ማወቅ ይመራናል።

ታዲያ ይህን ውብና ድንቅ ፍጥረት በራሱ ለብዙዎች ፈተናና ህፀፅ ምክንያት ሲሆን ብናይ ከዚህ የተነሣ ፈጣሪውን ልንነቅፍ ይቻላል? በምንም መንገድ መንቀፍ አይቻለንም! መድኃኒቱን በእግባቡ መጠቀም ያልቻሉትን እንጂ። ይህ እግዚአብሔርን ወደ ማወቅ ይመራሉ ከተባሉት ድንቅ ፍጥረቶች አንዱ የነበረ እርሱ እንዴት የክህደትና የህፀፅ ምክንያት ሆነ? «ጥበባቸው» ይላል፤ «አሳባቸው ከንቁ ሆነ፤ የሚያስተውለውም ልባቸው ጨለመ። ጥበባቸው ነን ሲሉ ደንቅ ሆኑ፤ የማይጠፋውንም የእግዚአብሔርን ክብር በሚጠፋ ሰውና በወፎች አራት እግር ባላቸውም በሚንቀሳቀሱትም መልክ መሰለው ለወጡ። በፈጣሪም ፈንታ የተፈጠረውን አመለከተ አገለገለም» ሮሜ 1፡21፡25። እዚህ ላይ ዲያብሎስ የለም! እግዚአብሔርን ማወቅ ያስተምረን ዘንድ መምህር ሆኖ በፊታችን ያለው ሥነ ፍጥረት ብቻ ነው። ታዲያ ይህ ሥነ ፍጥረት እንዴት የሰህተትና የክህደት ምክንያት ሆነ? ሥነ ፍጥረት በራሱ ተፈጥሮ እንዲህ ያደረገ ሳይሆን ሥነ ፍጥረትን ተጠቅመው ፈጣሪያቸውን ሊያውቁ ሲገባቸው ራሱን ሥነ ፍጥረትን ያመለከቱ ሰዎች የልቡና ድንዛዜ ውጤት ነው። ታዲያ ከዚህ የተነሣ ሥነ ፍጥረትንም እንዲሁ ሊጠፋ ይገባል እንበልን?

ስለ ሥነ ፍጥረት ለምን እናገራለሁ? ወደ ራሳችን የሰውነት ክፍሎች እንምጣ። እነዚህም በተፈጥሯቸው ሳይሆን ከእኛ ሰንፍና የተነሣ እስካልተጠነቀቁንና በእግባቡ እስካልያዝናቸው ድረስ የጥፋት ምክንያቶች ሆነው እናገኛቸዋለንና። ዓይን የተሰጠህ ሥነ ፍጥረትን ተመልከተህ ሆነው እናገኛቸዋለንና። እንደታደንቅና እንደታመሰን ነበር። ነገር ግን ይህን ፈጣሪያቸውን እንደታደንቅና እንደታመሰን ነበር። ነገር ግን ይህን ጋይህን በእግባቡ ካልተጠቀምህበት የዘመተ መሣሪያ ይሆንብሃል። እንደበት የተሰጠህ መልካምና ጠቃሚ የሆነ ነገር እንድትናር፤ ፈጣሪህን እንድታመሰግን ነው። ነገር ግን እንደበትህን ካልገዛህ የሰድብና የነቀፋ

መሣሪያ ይሆንባላል። እጆች የተሰጡህ ለጸሎት ትዘረጋቸው ዘንድ፤ መልካም ሥራም ትሠራባቸው ዘንድ ነው። አስተዋይ ካልሆንክ ግን የሰው ገንዘብ ለመቆማት ልትዘረጋቸው ትችላለህ።

ወደ መልካም ሥራ ትገባለህ ዘንድ እግሮች ተሰጡህ፤ ግዴላሽና ጥንቃቄ የሌለህ ከሆንህ ግን በእነርሱ ተገዝህ ክፉ ሥራዎችን ልትሠራ ትችላለህ። ደካማውን ሰው ሁሉም ነገር እንደሚጎዳው አየህን? ከራሳቸው ተፈጥሮ የተነሣ ሳይሆን በራሱ ድክመት ምክንያት በሰነፍ ሰው ላይ የድኅነት መድኃኒቶች ራሳቸው ሳይቀሩ ለሞት እንደሚያበቁት ተመለከትህን? እግዚአብሔር ሰማይን የፈጠረው በሥራው ተደንቀህ ሠራውን እርሱን ታመልከው ዘንድ ነው። ሌሎች ግን የሰማይን ፈጣሪ ትተው በራሳቸው የአእምሮ ድንዛዜ ምክንያት ራሱን ፍጥረቱን ሰማይን አመለከቱ።

ስለ ሥነ ፍጥረት ለምን እናገራለሁ? ከመስቀል የበለጠ ለድኅነት የተመቻቸ ምን ነገር አለ? ነገር ግን ይህ መስቀል እንኳ ለሰነፍ ሰው ዕንቅፋት ሆኖበት አያያለን። «የመስቀሉ ቃል ለሚጠፋት ሞኝነት፤ ለእኛ ለምንድን ግን የእግዚአብሔር ኃይል ነው።» 1 ቆሮ 1+18። እንደ ገናም «እኛ ግን የተሰቀለውን ክርስቶስን እንሰብካለን፤ ይህም ለአይሁድ ማሰናከያ፤ ለአሕዛብም ሞኝነት ነው።» 1 ቆሮ 1+13። ለማስተማርስ ከቅዱስ ጳውሎስና ከሐዋርያት የበለጠ ማን ይገኛል? ነገር ግን ሐዋርያት ለብዙዎች የሞት ሽታ ሆነውባቸዋል። እንዲህ ይላል፡- «በሚድኑትና በሚጠፋት ዘንድ ለእግዚአብሔር የክርስቶስ መዓዛ ነንና፤ ለእነዚህ ልምት የሚሆን የሞት ሽታ፤ ለእነዚያ ለሕይወት የሚሆን የሕይወት ሽታ ነን።» 2 ቆሮ 2+16። ለሃይማኖትና ለምግባር ግድ የለሽ የሆነው ደካማው ሰው በቅዱስ ጳውሎስ እንኳ ሳይቀር ሲጎዳ መንፈስ ጠንካራው ግን በዲያብሎስም እንኳ እንደማይጎዳ አየህን?

4. ይህን በመድኃኒታችን በኢየሱስ ክርስቶስ የቸርነት የማዳን አገልግሎት ማየት ትወዳለህ? እርሱ በቸርነቱ ቅዱስ ሥጋውን ቆርሶ፤ ከቡር ደሙን አፍሰሶ ሳይረገልን ለዚያ ቸርነት ምን መግለጫ ቃላትና ቋንቋ ይኖረናል? ከዚህስ የቸርነት የማዳን ሥጦታ የበለጠ ለሰው ድኅነት ጠቃሚ የሆነ ምን ነገር ይገኛል? ነገር ግን አምላካችን ባሕርያችንን ተዋሕዶ ሰው ሆኖ በዚህ ዓለም ተመላልሶ በመጨረሻም በቀፊንዮ አደባባይ የፈጸመው የማዳን ሥጦታ ለብዙዎች የዕዳና የቅጣት ማክበጃ ሆኖባቸዋል። እንዲህ ይላል፡- «የማያዩ እንዲያዩ፤ የሚያዩም እንዲታወሩ እኔ ወደዚህ ዓለም ለፍርድ መጣሁ» ዮሐ. 9+39። ነገሩ እንዴት ነው? ብርሃን እርሱ ለመታወር ምክንያት ሆነን? ለይደለም፤ ብርሃን የመታወር ምክንያት አልሆነም፤ ነገር ግን የነፍስ

ዓይን ደካማና በሽተኛ መሆን ብርሃኑን ለማየትና በብርሃኑ ለመመላለስ አላስቻለም።

መንፈስ ደካማ ሰው በሁሉም አቅጣጫ እንደሚጎዳ፤ እግዚአብሔርን በማመን በእርሱ ኃይልና ርዳታ ላይ በመታመን የተመሠረተ ጠንካራ ሰው ግን እግዚአብሔር በሰጠው በሁሉም ነገር ተጠቃሚ እንደሚሆን አይተናል። በማንኛውም ነገር ዋናው መሠረታዊ ነገር ዓላማ ነው፤ ወሳኝና ገዢውም ዝንባሌና ውሳኔ ነው።

ዲያብሎስ የማይጎዳን ብቻ ሳይሆን ነገሩን በደንብ ከተረጋገጠው፤ ካወቅንበትና በእግባቡ ከተጠቀምንበት ልናተርፍበት እንችላለን፤ በጣምም ይጠቅመናል። ይህን ከኢየሱስ በመጠኑ አይተናል። ይህን ከቅዱስ ጳውሎስም መማር እንችላለን። ስለ አመንዝራው ሲጽፍ እንዲህ ይላል፡- «መንፈሱ በጌታ በኢየሱስ ቀን ትድን ዘንድ እንደዚህ ያለው ለሥጋው ጥፋት ለሰይጣን እንዲሰጥ ፍርዱ ነው።» 1 ቆሮ 5+5። ልብ በል፤ ለሰይጣን መስጠት እንኳ ለመዳን ምክንያት ሆነ፤ ነገር ግን ይህ የሆነው ከሰይጣን የሚገኝ ደግ ነገር ኖሮ ሳይሆን ከሐዋርያው ጥበብ የተነሣ ነው። ሐዚሞች እባቦችን ወስደው መርዘኛ አካላቸውን በመቁረጥ የመርዝ ማርከሻ መድኃኒቶችን ለማዘጋጀት ይጠቀሙባቸዋል። ቅዱስ ጳውሎስም ያደረገው እንዲሁ ነው። ተነሳሕያን ኃጥአንን በቀኖና ለመቅጣት የሚያስፈልገውን ከዲያብሎስ ክፋት የሚገኘውን ወስዶ የቀኖና መድኃኒት አዘጋጀበት። ዲያብሎስ ሊያጠፋና ሊውጥ የሚፈልግ እንጂ የድህነት ምክንያት እንዳልሆነ ትረዳ ዘንድ ከዚያ ውጭ ያለውን የዲያብሎስን ነገር ግን የማይጠቅም ስለሆነ ከዚያው ጣለው።

ቅዱስ ጳውሎስ በተሰጠው ጥበብ የዲያብሎስን ጉርርውን የቆረጠው ስለ መሆኑ በሁለተኛ የቆሮንቶስ መልእክቱ ስለዚህ አመንዝራ ሰው የሚለውን ሰማ፡- «እንደዚህ ያለው ክልክ በሚበዛ ሐዘን እንዳይኖጥ ተመልሳችሁ ይቅር ማለትና ማጽናናት ይገባችኋል። ስለዚህ ከእርሱ ጋር ፍቅርን እንድታጸኑ እለምናችኋለሁ።» «በሰይጣን እንዳንታላል፤ የእርሱን አሳብ እንስተውምና።» 2 ቆሮ. 2+7-8+11። ይህን ሰው አስቀድሞ ከአውሬ መንጋጋ (ከአመንዝራነት ኃጢአት) ነጥቀነዋል፤ ይላል ሐዋርያው። ይህ ሐዋርያ ሰይጣንን በሕግ የታዘዘን ቅጣት እንደሚፈጽም ቅጥረኛና ሕግ አስከባሪ ይፎቀምበታል። ሕግ አስፈጻሚዎች የሚቀጡት የፈቀዱትን ሳይሆን ዳኞች ያዘዟቸውን ነው።

ሕግ አስፈጻሚ ሲበቀልና ሲቀጣ የዳኛውን ትእዛዝ በጠበቀ መልኩ ነው። ሐዋርያው እስከ የት ደረጃ እንደ ደረሰ ታያለህን? ሥጋ የለበሰው እርሱ መንፈስ የሆነውን ሰይጣንን እንደ መሣሪያ ተጠቀመበት።

የሁለቱም የጋራ ጌታ እግዚአብሔር ዲያብሎስን ኢየሱስን በተመለከተ፤ «አጅህን ዘርግተህ አጥንቶንና ሥጋውን ጸብሰህ ሕይወቱን ግን እንዳትነካ» በማለት ይህ ዘፋኝ አውራ ያለ መጠን እንዳያስቃየውና ከመጠን እንዳያልፍ በኢየሱስ ላይ ማድረግ የሚችለውን ነገር መጠኑን ለከቶ እንደ ሰጠው ቅዱስ ጳውሎስም እንዲሁ አደረገ። ኢዮ. 2+5-6። አመንዝራውን ለእርሱ አሳልፎ ስለ መስጠት ሲናገር «ለሥጋው ጥፋት» አለ፤ ማለትም «ሕይወቱን እንዳትነካ» ማለት ነው። ለአገልጋዩ የተሰጠው ሥልጣን እስከ ምን ድረስ እንደ ሆነ ተረዳህ? ስለሆነም ምንም እንኳ እርሱ ሥጋ ያለበሰ ረቂቅ መንፈስ ቢሆንም ዲያብሎስን አትፍራው። ዲያብሎስ ሥጋ ባይለብም እንኳ በክርስቶስ በሚያምኑ ዘንድ ደካማ ነውና። እንደ ገናም መዋቲ ሥጋ ቢለብም እንዲህ ዲያብሎስን እንደ መሣሪያ እንዳስፈላጊነቱ እንደሚጠቀም የክርስቶስ አገልጋይ ያለ ጠንካራ የለም።

5. ይህን ሁሉ ያልሁት ሰይጣንን ከተጠያቂነት ነጻ ለማድረግ ሳይሆን እናንተ ከስንፍናና ከሐኬት ነጻ ትሆኑ ዘንድ ነው። ራሳችንን በዚህ ከንቱ ተስፋ እያታለልን ወደ ሁሉም የጋጢአት ዓይነት ወድቀን ፍጻሜን ጽኑ እንዲሆንና በጥፋታችን ራሳችንን ወቅሶን ንስሐ በመግባት ይቅርታ እንዳናገኝ ለማድረግ የጋጢአታችንን ምክንያት እርሱ ነው እንድንልና በርሱ እንድናመካኝ በጣም ይፈልጋልና። ሔዋን በእርሱ በማመካኘቷ ምንም ነገር እንዳልተጠቀመች እኛም በእርሱ እያመካኘን በኋላ እንድንቀጣ ይፈልጋልና። እኛ ግን ይህን አናድርግ፤ ራሳችንን እንወቅ እንጂ።

እንዲህ በማድረግ በሽታችንን ማከም እንችል ዘንድ። በሽታውን ያላወቀ ለድካሙ ትኩረት አይሰጠውም። ሁላችንም ብዙ ጋጢአት ሠርተናል፤ ሁላችንም ቅጣት የሚገበን ነን። ይቅርታን ማግኘት ግን እንችላለን፤ የንስሐን መንገድ መጠቀም የምንችልበት ጊዜም አልተቆረጠንምና ተጸጽተን የመመለስ ዕድል አለን። ወደ ሕይወትህ ፍጻሜ የተቃረብህ ዕድሜህ የገፋ ሽማግሌ ነህን? ንስሐ መግባት የማትችል መስሎህ ስለ ድካህ ተስፋ አትቆረጥ፤ በመስቀል ላይ ነጻ የወጣውን ወንጌል አስበው። ይህ ወንጌል ቀድሞ ገነት የመግባትን አክሊል ከተቀዳጀበት ከዚያ ጊዜ ያነሰ ምን ጊዜ አለ? ሆኖም ለመዳን ያቺ አጭር ጊዜ በቅታዋለች።

ወጣት ነህን? ወጣት በመሆን ገና ብዙ ዘመን አለኝ፤ ዕድሜዬ ገና ነው፤ ብለህ አትተማመን፤ ተለክቶ የታወቀ ቀሪ ጊዜ ያለህም አድርገህ

* ይህ ሽፍታ ከጌታችን ጋር በመስቀል ላይ የቀየው ከ6 እስከ 9 ሰዓት ገደብ ነበር። ከዚህም ጊዜ ውስጥ 21 ተጽፎ «ለቤቱ በመገንባትህ ሕመሙን ጊዜ አስበኝ» በማለት እስኪመለስ ድረስ እየተፈራ ብዙ ጊዜ በከንቱ አጥፍቷል። ሉቃ. 23+43 ማር. 15+32።

አታስብ፤ «የጌታ ቀን ድንገት እንደ ሌባ በሌሊት ይመጣልና» 1 ተሰ. 5+2። ስለዚህ ምክንያት የዕድሜያችንን መጨረሻ አስቀድመን እንዳናውቀው አደረገ፤ ከዛሬ ዕለት ጀምሮ በትጋት ዝግጅታችንን እንጀምር ዘንድ። በለጋ ዕድሜያቸው ሲቀጩ በየቀኑ አታይምን? ስለዚህም አንዱ ሲመክር እንዲህ ብሏል፡- «ወደ እግዚአብሔር ለመመለስ አትዘግይ፤ ከዛሬ ነገ አመለሳለሁ እያልህ አትቅጠር» ሢራ. 5+8። ዛሬ ነገ አመለሳለሁ ስትል አንድ ቀን ባጭራዊ እንዳትወሰድ።

ስለዚህ ሽማግሌውም ይህን ምክር ልብ ይበል፤ ወጣቱም ይህን ነገር ተረድቶ ተግባራዊ ያድርግ ዘንድ ይሁን። ወይስ በምቶችና ሁሉ ነገር ተሟልቶልህ የምትኖር፤ እስካሁን ችግር የሚባል ደርሶብህ የማታውቅ ባለጸጋ ነህን? እንዲህም ቢሆን ቅዱስ ጳውሎስ የሚለውን ሰማው፡- «ለላምና ደገንንት ነው ሲሉ ጥፋት በድንገት ይመጣባቸዋል።» 1 ተሰ. 5+3 ። የዚህ ዓለም ነገሮች ሁሉ ተለዋዋጮች ናቸው። እኛ በራሳችን የወደፊት ሕይወትና ሁኔታ ላይ ማዘዝ የምንችልና የሰለጠን አይደለንም። ነገር ግን በጽድቅ ሥራ ላይ የሰለጠንን እንሁን፤ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ችርና ሰውን ወዳጅ ነውና።

ስለ ንስሐ መንገዶች እናገር ዘንድ ትወዳለህን? ሁሉም ወደ እግዚአብሔር የሚያቀርቡን የተለያዩና ብዙ የንስሐ መንገዶች አሉ። የመጀመሪያው የንስሐ መንገድ ጋጢአተኝነትን ማመንና ጋጢአትን ማውገዝና መጥላት ነው። «ልንድትጸድቅ መጀመሪያ ጋጢአትህን ተናገር» ይላልና። ኢሳ. 43+26። ነቢዩም «በደሴን አልሸፈንኩም፤ ለእግዚአብሔር መተላለፌን እንገራለሁ አልሁ፤ አንተም የልቤን ጋጢአት ተውህልኝ» አለ። መዝ. 31+5። ስለዚህ ራስህን ሰለ ጋጢአትህ ውቀስ። ይህ ጌታህ አንተን ይቅር ይልህ ዘንድ ታላቅ ነገር ነው። ራሱን ስለ ጋጢአቱ የሚወቅስና ጋጢአቱን የሚከንን ሰው በቶሎና በቀላሉ ተመልሶ አይያዝባቸውምና። በጌታ የፍርድ ዙፋን ፊት የሚወቅስህ እንዳይኖር ዛሬ እውነተኛ ወቃሽ የሆነውን ሕሊናህን አንቅተህ በራስህ ላይ ወቃሽና ከላሽ አድርገው። ይህ አንዱና ደገኛው የንስሐ መንገድ ነው። እርሱ ብቻ ግን አይደለም። ከዚህ ያላነሰ ሌላም መልካም መንገድ አለ፤ እርሱም የወገኖቻችንን በደል ይቅር ማለትና በበደሉ ላይ ቅሬታና ቂም አለመያዝ ነው። እንዲህ ካደረግን እኛ በጌታችን ላይ ያደረግነውን በደል ይቅር እንባላለንና። «ለሰዎች ጋጢአታቸውን ይቅር ብትሉ፤ የሰማዩ አባቶችህ እናንተንም ደግሞ ይቅር ይላችኋል» ብሎናልና። ማቴ. 6+14።

ሦስተኛ የንስሐ መንገድን ማወቅ ትፈልጋለህን? መንበረ ፀባዖት የሚደርስ በትጋትና በጥልቅ ስሜት የሚደረግ ከልብ የመነጨ ጸሎት

ነው። ጩካች ዳኛ እንዲፈርድላት ያደረገችው ያቺ መበለት እንዴት እንዲፈርድላት እንዳደረገችው አታያትምን? ሉቃ. 18+3። እንተ ግን ርህሩኅና መሐሪ የሆነ ጌታ ነው ያለህ። እርሷ በጠላቶቿ ላይ እንዲፈርድላት ነው የጠየቀችው፤ እንተ ግን የምትለምነው ስለ ራሷ ድገነት ነው።

አሁንም ሌላ መንገድ ከፈለግህ እራተኛ መንገድም አለ! እርሱም ምጽዋት መስጠት ነው። ይህም እጅግ በጣም ታላቅ የሆነ ኃጢአትን የማሥተስረይ ኃይል አለውና። ናቡከደነፆር ኃጢአትን ንቅስ ጥቅስ አድርጎ በሠራና ወደ ክህደት ዓይነት ሁሉ በገባ ጊዜ እንዲህ ብሏልና፡- «ንጉሥ ሆይ! ምክራ ደስ ያለኝህ! ኃጢአትህንም በጽድቅ፣ በደልህንም ለድሆች በመመጽወት አስቀር።» ዳን. 4+27። እንዲህ ዓይነት ቸርነትና ሰውን መውደድ ምን ወደር ይኖረዋል? ስፍር ቁጥር የሌለው ኃጢአት ከሠራ በኋላ! ከዚያ ሁሉ በደል በኋላ እንደ እርሱ ለሆኑ ሰዎች ርህራኄን ቢያደርግ ከተገዳደረውና ከተጣለው አምላክ ጋር መታረቅ እንደሚችል ቃል ተገባለት። እንዲሁም ትሕትናና ራስን ማዋረድ ኃጢአትን ያደክማል። ይህንም ቀራጭ ያረጋግጥልናል፤ ዓይኖቹን ወደ ሰማይ ማንሣት አንኳ እስኪፈራ ደርሶ በታላቅ ትሕትና ራሱን ባዋረደ ጊዜ «ጽድቅ ሆኖ ሄደ» ተባለለት።ሉቃ. 18+13።

አምስት ያህል ወደ እግዚአብሔር መመለሻ የሚሆኑ የንስሐ መንገዶችን አይተናል። እነዚህም አንደኛ ኃጢአትን መውቀስና መጥላት፤ ሁለተኛ የወገኖቻችን ኃጢአትና በደል ይቅር ማለት፤ ሦስተኛ ከጸሎት የሚገኝ ይቅርታ፤ እራተኛ ምጽዋት፤ አምስተኛ ትሕትና ናቸው። ስለዚህ በእነዚህ በየቀኑ ተመላለስባቸው እንጂ ሰነፍ አትሁን። ምናልባት ድህ ብትሆን ቁጣህን መተው፤ ትሕት መሆን፤ እንደሚገባ መጸለይ፤ ኃጢአትን መኩነን ትችላለህ። ድህነትህ ከጽድቅ ሥራ አይከለክልም። ድህነትህ ምጽዋት ከመስጠትም እንኳ ቢሆን አያግድም። ሁለት ሳንቴም የሰጠችው መበለት ጥሩ ማስረጃ ናት። ማር. 12+42።

የቁስላችንን መድኃኒቶች በሚገባ ዐውቀን እነዚህን መድኃኒቶች ሁል ጊዜ በቁስላችን ላይ እናድርጋቸው፤ ከደዌላችን ተፈውሰን ወደ ጤንነታችን እንመለስ ዘንድና ከቅዱስ ምስጢር (ቅዱስ ሥጋውና ክቡር ደሙ) ፤ ርሱ ቸርነት እንደሚገባ እንቀበል ዘንድ፤ በታላቅ ክብርና በሐሜት ወደ ክብር ባለቤት ዘላለማዊ ንጉሥ ኢየሱስ ክርስቶስ እንቀርብ ዘንድ፤ እርሱ በቸርነቱ፤ በጸጋው፤ ሰውን በመውደዱና በርህራኄው የሚያወርሰውን ዘላለማዊ ሕይወት እናገኝ ዘንድ፤ በኢየሱስ ክርስቶስ በቅርብና ከእርሱ ጋር ክብር፤ ኃይልና ምስጋና ለባሕርይ አባቱ ያደረገሰ ቅዱስ ጋር ዛሬም ዘወትርም ለዘላለሙ ይሁን። አሜን።

ክፍለ ትምህርት ሦስት⁹⁰

ሰው የሰይጣንን ፈተና ለመቋቋም ስለ ተሰጠው ኃይልና ሥልጣን

ከፋት ከሰንፍና፤ መልካም ምግባር⁹¹ ደግሞ ከትጋትና ሕሊናን ከማቅናት እንደሚመጡ፤ በሃይማኖት የሚኖርንና እስተዋይ የሆነን ሰው ከፋ ሰዎችም ሆኑ ራሱ ዲያብሎስ ምንም ጉዳት የማያደርሱበት ስለ መሆኑ፤ የዚህ ማስረጃና ማረጋገጫ ከመጽሐፍ ቅዱስ፤ በተለይም አዳምንና ኢዮብን በተመለከተ ከተጻፉት፤

1. ከትናንትና በፊት ለእናንተ ካለን ፍቅር የተነሣ ዲያብሎስን በተመለከተ የነበረውን ትምህርት ሰፋ እድርን ተምረናል። ይህ ትምህርት ሲሰጥ በነበረበት በዛው ቀን ሌሎቹ አልነበሩም፤ በቲአትር ቤት ተቀምጠው የዲያብሎስን ትርጉት ሲመለከቱ ነበር። እናንተ ከቅዱሴውና ከመንፈሳዊው ዝማራ ሱታፌ ስታደርጉ እነርሱ ግን በዘፈንና በጭፈራ መሀል ተገኝተው የድርሻቸውን እየወሰዱ ነበር። እናንተ የአባታችሁን ማዕድ ስትመገቡ እነርሱ ደግሞ የዲያብሎስን ፍርፋሪ ሲለቃቅሙ ነበር። ማን አታሉ ወደዚያ ወሰዳቸው? ከተቀደሰው የክርስቶስ መንጋ ማን ለያቸው? ዲያብሎስ አታለላቸውን? እናንተን ለምን እላተለላችሁም? ተፈጥሯችሁን በተመለከተ እናንተም እነርሱም ሁላችሁም ያው ሰዎች ናችሁ። እናንተም እነርሱም አንድ ዓይነት ነፍስ ነው ያላችሁ፤ ተፈጥሮን በተመለከተ መሠረታዊ ፍላጎታችሁ አንድ ዓይነት ነው። ታዲያ ለምን እናንተና እነርሱ በአንድ ዓይነት ቦታ አልነበራችሁም? የዚህ ምክንያት እናንተና እነርሱ አንድ ዓይነት ዓላማ ስለሌላችሁ ነው።

ስለዚህም ምክንያት እነርሱ ሲታለሱ እናንተ ግን አልተታለላችሁም። አሁንም እንዲህ የምለው ዲያብሎስን ከተጠያቂነት ነጻ ለማውጣት አይደለም፤ እናንተን ከኃጢአት ነጻ ለማውጣት በጣም ከመፈለግ እንጂ። ዲያብሎስ ከፋ ነው፤ ይህ የታወቀና ደጋግመን ያልነው ነገር ነው፤ ነገር ግን ከተጠነቀቅን ከፋቱ ለራሱ እንጂ ለእኛ አይደለም። የከፋት ጠባይ እንዲህ ነውና፤ ጎጂነቱ ለእነዚያው ሥራዬ ብለው ለያዙቱ ብቻ ነው። መልካም ምግባር ግን ከዚህ በተቃራኒ ነው። ጠቃሚነቱ ገንዘብ ላደረጉት ለራሳቸው ብቻ ሳይሆን ለሌሎች ለተጠጉትም ይተርፋል። ከፋ ከፋቱ ለራሱ ሲሆን መልካም ነገር ግን ለሌሎችም መልካም እንደሚሆን ትረዳ

⁹⁰ (Homily III)
⁹¹ (Virtue)

ዘንድ በምሳሌ ከተነገረው ማስረጃ እስጥሳለሁ፤ «ከፋ ብትሆን ከፋትህን ለራሱህ ትሸክማለህ፤ አዋቂ ብትሆን ግን ለራሱህም ለባልገደራህም አዋቂ ትሆናለህ።» ምሳ. 9+12።

እነርሱ ወደ ቴላትር ቤትና ወደ ልዩ ልዩ አልባሌ ቦታዎች በመሄድ ሲታሰቡ እናንተ ግን አልተታለላችሁም። ይህ በሁሉም ነገር ወላጅ ዓላማ ስለ መሆኑ ግልፅ ማስረጃና ዋና ማረጋገጫ ነው። እናንተም እንዲሁ ይህን የማረጋገጫ መንገድ ተጠቀሙ። በከፋት የሚኖርና ኃጢአትን ሁሉ አጠራቅሞ የሚሠራ፤ እንዲሁም እየኖረ ደግሞ በዚያ ላይ የእግዚአብሔርን መለከልታዊ ጥበቃ የሚያማርር፤ በአርባ ቀን ዕድሉ ምክንያት ዕጣው እንደ ሆነበት፤ እንዲሁም በአጋንንት ጭካኔና ኃይል ምክንያት ይህ እንደ ደረሰበት ሆነበት፤ በማቅረብ በሁሉም አቅጣጫ ተጠያቂነቱን ከራሱ ለማራቅ አድርጎ በማቅረብ በሁሉም ቸርነቱን ወደሚያደርገው ቸር ፈጣሪ ኃጢአቱን የሚጣጣርና ለሁሉም ቸርነቱን ወደሚያደርገው ቸር ፈጣሪ ኃጢአቱን የሚያላክክ ሰው ብታዩ አንደበቱን በቃል ሳይሆን በተግባር ዝም አሰጥተዎት።

ለዚህም በመልካም ሕይወትና በትዕግሥት የሚኖር ሌላ ወንድም አሳዩት። ብዙ ግንግር ማድረግ፤ የረቀቀ የግንግር ችሎታና ስልት ወይም የአመክንዮ ድርድራ አያበረረም። በተግባራዊ ሕይወት ጉዳዩ ይረጋገጣል። አንተም ፍጡርና አገልጋይ ነህ፤ እርሱም እንደ አንተ እንዲሁ ፍጡርና አገልጋይ ነው፤ አንተም ሰው ነህ፤ እርሱም ሰው ነው፤ ሁላችሁም የምትኖሩት በአንድ ዓለም ውስጥ ነው፤ ሁላችሁም ካለንድ ሰማይ በታች ባለ አንድ ዓይነት የእግዚአብሔር ምግብና የምትመገቡ ናችሁ። ታዲያ አንተ በኃጢአት ስትኖር እርሱ እንዴት በመልካም ሕይወት መኖር ቻለ? በሉት።

ስለዚህ ምክንያት እግዚአብሔር ኃጥአንን ከደጋጎች ጋር ተቀላቅለው በአንድ ላይ እንዲኖሩ አደረገ። ለከፋዎች የተለየ ዓለምና ሌላ ሕግ አልሰጠም፤ ደጋጎችንም ለይቶ ለብቻቸው በሌላ ዓለም እንዲኖሩ አላደረገም፤ ሁለቱም ይጠቀሙ ዘንድ ተቀላቅለው በአንድ ላይ እንዲኖሩ አደረገ እንጂ። ደጋጎቹ ደግነታቸውና ጽድቃቸው የበለጠ የሚታወቀውና የሚረጋገጠው በቅድስና እንዳይኖሩ ወደ ጌላ በሚጎትቷቸውና ወደ ኃጢአት በሚገፋፉቸው መካከል ኖረው እነርሱ ግን ፈተናውን ተቋቁመው መልካም ነገርን ይዘው ሲገኙ ነውና። «ከእናንተ መካከል የተፈተኑት እንዲገለጡ በእናንተ ዘንድ ኑቆቶ ሊኖር ግድ ነውና።» 1 ቆሮ. 11+19።

ስለዚህም ከዚህ ምክንያት የተነሣ ደጋጎች የበለጠ ያበሩና ደምቀው ይታዩ ዘንድ ከፋዎቹን በዚህ ዓለም እንዲኖሩ ትቷቸዋል። ጥቅሙ ምን ያህል እንደ ሆነ አየህን? ነገር ግን ጥቅሙ ስለ ከፋዎቹ ሳይሆን ከደጋጎቹ ጥንካሬና ጽናት የተነሣ ነው። ከዚህም የተነሣ ኖላን የምናደንቀው ጽድቅ ስለ ነበረ ብቻ ወይም ፍጹም ስለ ነበረ ብቻ አይደለም፤ በዚያ ከፋና

የተበላሸ ትውልድ መሀል እየኖረ የጽድቅ ሕይወቱን አልለወጠም፤ በዘመኑ የነበሩት ሰዎች ሁሉ ወደ ኃጢአተ የሚነገጉዱና የሚሸቀዱ መሆናቸውን የነበሩ ሲሆን እርሱ ግን ልክ ብዙዎች ወዲህና ወዲያ ሲዋገዱ ወደ ቀኝም ወደ ግራም ሳይል መንገዱን ብቻ ይዞ ቀጥ ብሎ እንደሚሄድ መንገደኛ በጽድቅ ጎዳና ብቻ ተጓዘ። ስለዚህም ምክንያት መጽሐፍ ቅዱስ «ኖን ጽድቅ፤ ፍጹም ነበረ» ብቻ አላለም፤ «በትውልዱ» የሚል ጨመረ እንጂ። ዘፍ. 6+9። በዚያ የተበላሸና ከፋ ትውልድ መካከል ጽድቅ ሆኖ ተገኘ። ደጋጎቹ ከከፋዎቹ ጋር በመኖራቸው ያገኙት ጥቅም ይህ ነው፤ ማለትም ከከፋዎች መሀል ጽድቃን ሆነው በመገኘት በሌሊት በሰማይ እንደሚያበሩ ከዋክብት ሆኑ። ዛፍ እንኳ በነፋስ ወዲህና ወዲያ ሲጠዛወዝ ይጠነክራል።

ከፋዎቹም ከደጋጎቹ ጋር ተቀላቅለው በመኖራቸው ይጠቀማሉ። ደጋጎችን ሲያዩ በኃጢአታቸው ያፍራሉ፤ ይሳቀሳሉ፤ የመዋረድ ስሜት ይሰማቸዋል፤ ከኃጢአት ባይታቀቡም እንኳ በሰውር የሚያደርጉትን በአደባባይ ለማድረግ አይደፍሩም። ኃጢአትና ነውረኛ ነገር በአደባባይ በግልጽ አስመደረጉም ቀላል ነገር አይርሰም። የሌሎቹ ጋራካም ሕይወት የእነዚህን ከፋት ወቃሽ ምስክርና ጻፍ ይሆንባቸዋልና። በደጋግ ሰዎች መኖር ምክንያት በኃጢአት መሳቀቅና ራስን መውቀስ ቀላል የማይባል ራስን የመለወጥ የመጀመሪያ ደረጃ ነው። እነርሱ መኖር በሕሊና መሳቀቅ በኃጢአት ከመደሰትና ከመከራራት፤ ኃጢአታዊ ምኞትን ሁሉ በዘፈቀደ ከመከተል እንደ ልንም ያዝ ያደርጋል። በአንድ ላይ ተቀላቅለው በመኖራቸው ደጋጎቹ ከከፋዎቹ የሚያገኙት፤ ከፋዎቹም ከደጋጎቹ የሚያገኙት ጥቅም ታላቅ እንደ ሆነ አስተዋልህን? ስለዚህ ምክንያት እግዚአብሔር በዚህ ዓለም አንዱን ከሌላው አልለያቸውም፤ በአንድ ላይ ተቀላቅለው እንዲኖሩ አደረገ እንጂ።

2. ዲያብሎስን በተመለከተ ያለን አስተሳሰብም እንዲሁ ይሁን። ስለዚህ ምክንያት በዚህ ዓለም ትቶታልና፤ እንተን የበለጠ ጠንካራ ያደርግህ ዘንድ፤ አትሌቱን ታዋቂና ዝነኛ ያደርገው ዘንድ፤ ውድድሩ ታላቅ ይሆን ዘንድ። ስለዚህ ማንም እግዚአብሔር ዲያብሎስን ለምን በዚህ ዓለም ተወው? ቢል እንዲህ በለው፡ - ዲያብሎስ አስተዋዩንና ጠንቃቃውን ሰው አይገዳውም ብቻ ሳይሆን ካለመጉዳት አልፎ ምንም እርሱ ከፋ መሆኑ የታወቀ ቢሆንም እነርሱ ግን በጥበብ መንፈሳዊና በረድኤት እግዚአብሔር የከፋቱን መርዝ በማክሸፍ መሰናክሉን በማለፍ የበለጠ ይጠቀሙበታል።

በኢዮብ ላይም ሰይጣን ያን ሁሉ ፈተና ያመጣበት ኢዮብ እንዲከብር ፈልጎ ሳይሆን እርሱን ለመጣልና ለማዋረድ ነበር። ስለዚህ እርሱ በዓላማውም በፍላጎቱም ሁሉ ከፋትን የሚመኝ ከፋ ነው። ሆኖም ግን ያን ጽድቅ ሰው

(ኢዮብን) አልገዳውም። ዲዮብሎስም ከፋቱን ገለጠ፤ ኢዮብም ጽናቱንና ትዕግሥቱን ገለጠ። እንዲያ ባይፈተን ጥር የኢዮብን ታላቅነት ከፈጣሪው በቀር ማን ማወቅ ይችላል ነበር? ነገር ግን በራሱ ኃይልና ሥልጣን ባይሆንም ብዙዎችን ያሸንፋል የሚል ይኖራል። ይህም ራሱ በብዙ ምሳሌዎች ተረጋግጧል። ሕሊናህንና ዓላማህን ቀጥተኛ አድርገህ ረድኤት እግዚአብሔርን ኃይልህ አድርገህ ተነሥ፤ ከማንም ጉዳት አይደርስብህም፤ መልካም ከሆነው ነገር ብቻ ሳይሆን ከከፋውም ታላቅ ጥቅም ታገኝበታለህ።

ስለዚህም ምክንያት አስቀድሜ እንዳልሁ እግዚአብሔር አንዱ ከሌላው ጋር እንዲኖር ፈቅዷልና፤ በተለይም ከፋዎች ከደጋጎች ጋር። ይህም ደጋጎች ከፋዎችን ወደ እነርሱ መልካም ሕይወት ይመልሷቸውና ያመጣቸው ዘንድ ነው። ክርስቶስ ለደቀ መዛሙርቱ ያላቸውን አድምጥ፡- «መንግሥተ ሰማያት ሁሉ እስኪሰኝ ድረስ ሌት ወስዳ በሦስት መስፈሪያ ጭቅ የሸሸገችውን እርሾ ትመሰላለች።» ማቴ. 13+33። ይህም ማለት ጸድቃን ከፋዎችን ወደ እነርሱ ዓይነት ሕይወት ይመልሷቸው ዘንድ የእርሾ ኃይል አላቸው ማለት ነው። ነገር ግን እርሾው ትንሽ እንደ ሆነ ጸድቃንም ጥቂቶች ናቸው። ሆኖም የመጠን ወይም የቁጥር ትንሽነት ሥራን ከመሥራት ዕንቅፋት አይሆንም። እርሾ ትንሽ ቢሆንም ከእርሾነቱ ጠባይ የተነሣ ብዙውን ጭቅ እንዲሰኝ በማድረግ ወደርሱ ጠባይ ይለውጠዋል።

እንዲሁም የጸድቃን ኃይል ከቁጥራቸው ብዛት ሳይሆን ከመንፈስ ቅዱስ ኃይል የተነሣ ነው። ሐዋርያት አሥራ ሁለት ነበሩ። እርሾው ምን ያህል ጥቂት እንደ ሆነ አየህን? ዓለሙ በሙሉ በአለማመን ጥላ ሥር ነበር። ጭቂ ደግሞ ምን ያህል ብዙ እንደ ሆነ ተመልከት? ነገር ግን እነዚያ አሥራ ሁለቱ ዓለሙን ሁሉ ወደ ራሳቸው መለሱት። እርሾውና ጭቂ እንደ ዓይነት ተፈጥሮ አላቸው፤ ግብራቸው ግን የተለያየ ነው። ስለዚህም ምክንያት ከፋዎችን በደጋጎች መሀል ተዋቸው፤ በተፈጥሮአቸው ከጸድቃን ጋር አንድ እንደ ሆኑ ሁሉ ዓላማቸውና ሕይወታቸውም አንድ ይሆን ዘንድ።

እነዚህን ነገሮች አስታውስ። በእነዚህም የሰነፎችን፣ የጽሩዓንን፣ የመልካም ሕይወት ምግባርን ገዝብ ለማድረግ ሕሊናቸውን ላጸነኩና ፈጣሪያቸውን የሚከሰትን አፋቸውን እንዲዘጉ አድርጋቸው። በድለሃል፤ ነገር ግን «ሁለተኛ ታላቅ በደል አትጨምር» ሂራ. 21+1። ኃጢአት ከሠሩ በኋላ በፈጣሪው ማመካከትና እርሱን መውቀስ ኃጢአት ከመሥራቱ የባለ በደል ነው። የኃጢአትን ምንጭ በሚገባ ካስተዋልህ ከበደልከው ካንተው ከራስህ ሌላ ማንም ተጠያቂ እንዳልሆነ ትረዳለህ። በሁሉም ቦታ ቅን ሕሊና አበፈላጊ ነው። ይህን ከቀላል አመክንዮ ብቻ ሳይሆን እንደ እኛ ካሉ በዚህ ዓለም ከሚኖሩ አገልጋዮችም አሳይቼሃለሁ። አንተስ ይህንን ማረጋገጫ ትጠቀማለህን? የሁላችንም ጌታ የሚፈርድብን እንዲህ ነውና። ይህን

የማስረጃ ዘዴ ልብ አድርግና ከዚያ ማንም ከአንተ ጋር መከራከር አይችልም። አመንዝራ የሆነ አለ? ራሱን የገዛ ሌላ ሰው አሳየው። ስስታምና ቀማኛ የሆነ አለ? ምጽዋት የሚሰጥና ከፍቅረ ነዋይ ነጻ የሆነ ሌላ ሰው አሳየው። በቅንዓትና በምቀኝነት የተቃጠለ ይኖራል? ከዚህ ሁከት ነጻ የሆነውን አሳየው። በቁጣ ድል ይሆናል? በትዕግሥትና በጥበብ የሚኖረውን አሳየው።

የቀደሙትን ብቻ ሳይሆን በዘመናችን ያሉትንም አብነት ማድረግ ይገባልና። ዛሬም ቢሆን በእግዚአብሔር ቸርነት ከቀድሞው ያላነሱ ደጋግ ሥራዎች ይሠራሉና። የማያምንና ተጠራጣሪ ሰው አለ? ቅዱሳት መጻሕፍት ውሸት ናቸው ብሎ ያስባል? ኢዮብ እንደሚባለው የነበረ መሆኑን አያምንም? የኢዮብን ሕይወት አርእያ ያደረገ በእርሱ ዘመን የሚኖር ሌላ ሰው ከዘመኑ አሳዩት። ጌታችንም የሚፈርድብን እንዲህ ነውና። አገልጋዮችን ከአገልጋዮች ጋር በአንድነት አኑሯቸዋልና። አንድ መክሊት የተሰጠው፤ ነገር ግን በተሰጠው መክሊት ሌላ መክሊት አትርፎ በማምጣት ፋንታ «አንተ ጨካኝ ሰው ነህ» በማለት ክስና ወቀሳ ይዞ እንደ መጣው እንደዚያ ክፉ ባሪያ የሚናገር እንዳይኖር ፍርድም እንደ አምላክነቱ እንደሚገባው ከራሱ ብይን አይሰጥም። ማቴ. 25+24። ያ ክፉ ባሪያ ምን አለ? «አንተ ክፉ መሆንህን አውቃለሁ» አለ። አንተ ክፉና ጎስጃላ፤ ውለታ ቢሰና ሰነፍ ሰው፤ የራስህን ስንፍና ልትወቅስ ይገባህ ነበር፤ በዚህም ከኃጢአትህ ትንሽ እንኳ ሊቀልልህ ይችላል ነበር። አንተ ግን ስንፍናህን በጌታህ ላይ በማሳበብ መክሊትህን እጥፍ በማድረግ ፋንታ ኃጢአትህን እጥፍ አደረገህ።

3. ስለዚህ ምክንያት እግዚአብሔር አንዱ በአንዱ ይፈርድበት ዘንድ፤ እንደ እነርሱ ባሉ በሌሎች የተፈረደባቸውም ወደ ፊት ጌታቸውን ማማረርና መውቀስ እንዳይችሉ አገልጋዮችንና አገልጋዮችን በአንድ ላይ አስቀመጣቸው። ስለዚህም «የሰው ልጅ በአባቱ ክብር ይመጣል» አለ። ማቴ. 16+27። ከአባቱ ጋር በክብር አንድ መሆኑን ተመልከት። የአባቱን ክብር በሚመስል ክብር አላለም፤ «በአባቱ ክብር» አለ እንጂ። እንዲሁም በየቦታውና በየዘመኑ የኖረውን የሰው ልጅ ሁሉ ይሰበስባል። ይህ ችሎት በጣም አስፈሪ ነው፤ ለጋጥአን በጣም አስጨናቂ ነው። በእርሱ ቸርነት ታምነው በመልካም ሕይወት ለኖሩ ደግሞ የሚፈለግና አስደሳች ነው። በዚህ የፍርድ ቀንም «በጎቼን በቀኝ፤ ፍየሎቼንም በግራው ያቆማቸዋል።» ማቴ. 25+33። እነዚህም እነዚያም ሁለቱም ሰዎች ናቸው። በምን ምክንያት እነዚያ በጎች? እነዚህ ደግሞ ፍየሎች ሆኑ? በተፈጥሮ የተለያዩ ሆነው ሳይሆን በአኗኗራቸውና በግብራቸው ልዩነት የመጣ መሆኑን ታውቅ ዘንድ ነው።

በጎች ለተባሉት ምን ይላቸዋል? «ተርቢ አብልታችሁኛልና፤ ተጠምቼ አጠጥታችሁኛልና፤ እንግዳ ሆኜ ተቀብላችሁኛልና፤ ታርገዬ አልብላችሁኛል»

ልና! ታምሜ ጠይቃችሁኛልና! ታሰራ ወደ እኔ መጥታችኋልና! ይላቸዋል። ለእነዚያ ግን የዚህን ተቃራኒ ይላቸዋል። ነገር ግን እነዚህም እነዚያም ሁለቱም ከአንድ አባት የተገኙ፤ አንድ ዓይነት ተፈጥሮ ያላቸው ሰዎች ነበሩ። እነዚህም እነዚያም የተሰጣቸው ተስፋና ቃል ኪዳን አንድ ዓይነት ነበር! ለሁለቱም መልካም ቢያደርጉ ይሰጣቸው ዘንድ የተዘጋጃላቸው ዋጋ አንድ ነበር። ወደ እነዚህም፤ ወደ እነዚያም የሄዱት ርትባን፤ ዕሩቃን፤ ጽሑፍን፤ እንግዶች አንድ ዓይነት ሰዎች ነበሩ። ለእነዚያም ለእነዚህም የተሰጣቸውና የነበረው ሁሉም ነገር አንድ ነበር።

እንዲህ ከሆነ ፍጻሜያቸው ለምን አንድ ዓይነት ሳይሆን ቀረ? ምክንያቱም ዓላማቸው ይህን አልፈቀደም።

የልዩነቱ መሠረታዊ ምክንያት ይህ ብቻ ነው። ስለዚህም ምክንያት አንዱ ወገን ወደ ገዛም ሲሄድ ሌላው ግን ወደ መንግሥተ ሰማያት ሄደ። የኃጢአታቸው ምክንያት ዲያብሎስ ቢሆን ኖሮ ግን የበደለውና ወደ ኃጢአት የጣላቸው ሌላ (ዲያብሎስ) ሆኖ ሳለ እነርሱ አይቀጡም ነበር። መልካም ያደረጉትንና የበደሉትን ሁለቱንም ታያቸዋለህ? ኃጥአን እንደ እነርሱ ያሉትን ሰዎች በማየታቸው አፋቸው እንደ ተዘጋ አየህ? እንደ እነርሱ የነበሩ ሰዎች መልካም ሠርተው ሲመሰገኑና ወደ ሕይወት ሲወሰዱ እነዚያ ይህን ክብር ላለማግኘታቸው ከራሳቸው ስንፍናና ግዴታሽነት ውጭ ምን ምክንያት አላቸው? «ሰዎች ሆነን እንተን ማብላት! ማልበስ! መጠየቅ! ... እንዴት ይቻላል? አንተ ከሰው የምትፈልገው ከዓቅሙ በላይ ነው» የሚል ምክንያት እንዳያቀርቡ በጎች የተባሉት፤ «ተርቤ አብልታችሁኛል! ታርገፎ አልብሳችሁኛል! ...» ተብለው በመልካም ሥራቸው የተመሰገኑትም እንደ እነርሱ ሰዎች የሆኑ፤ በአንድ ዓለም ውስጥ የኖሩ፤ አንድ ዓይነት ሕግና ተስፋ የተሰጣቸው መሆናቸውን ሲያዩ ምንም ማመካኘት አልቻሉም። ስለዚህ ዝም አሉ።

ሌላ ምሳሌ እንጨምርና እንመልከት። አሥር ደናግል ነበሩ ይላል። ማቴ. 25። እዚህም ላይ ርቱዕ የሆኑ ዓላማ ያላቸው አሉ፤ ዓላማቸው ያልቀናም አሉ። የአንደኛውን ወገን ኃጢአት (የሰነፎቹን ደናግል)፤ የሌላውን ወገን (የልባሞቹን ደናግል) መልካም ሥራ ታይ ዘንድ ገጽጽሩ የበለጠ ግልፅ ያደርገዋልና። እነዚህም እነዚያም ደናግል ነበሩ። ሰነፎቹም ለምዕት ናቸው፤ ልባሞቹም እንዲሁ። ሁሉም መሸራውን ይጠብቃሉ። አንዳንዶቹ ከመሸራው ጋር አብረው ወደ ሰርጉ ቤት ሲገቡ ሌሎቹ አንዴት ሳይገቡ ቀሩ? ምክንያቱም ያልገቡት ሰነፎች ስለ ነበሩ ሲሆን፤ የገቡት ደግሞ ፍቅር ያላቸው ትጉሃን ስለ ነበሩ ነው። ዲያብሎስ ሳይሆን ዓላማቸውና ሕይወታቸው የሰዎቹን ፍጻሜ እንደ ወሰነ አስተዋልህ?

ፍርዱ ትያዩ እንደ ሆነና ብይነም አንድ ዓይነት ከሆኑ እርስ በርሳቸው እንደ ተሰጠ አየህ? ባደኛ ባደኛውን ይፈርድበታል። ሰነፎቹ ደናግል ከመሸራው ጋር ወደ ውስጥ ላለመግባታቸው ከራሳቸው ውጭ የሚወቅሱት ሌላ ማንም የለም። እነዚያን አብረውት እንዲገቡ የተቀበለ ክርስቶስ እነርሱንም ይቀበላቸው ነበር። ነገር ግን ዝግጅታውን ጨርሰው በመጠበቅ መሸራው ክርስቶስ ሲመጣ አብሮ እንደ መግባት ገና የመብራት ዘይት ሊገዙ ወደ ውጭ ወጡ። በዚህም አለመዘጋጀታቸው ተገለጠ። ስለሆነም በራሳቸው ስንፍና በውጭ ቀሩ። ስለዚህ እግዚአብሔር ጻድቅ ነው፤ የበደላቸው ምንም ነገር የለም።

ፍርዱ የከበደ እንዲሆን ሌላ ምሳሌ እንይ? «የነነዌ ሰዎች ተነሥተው በፍርድ ቀን ይህን ትውልድ ይፈርዱበታል።» ይላልና። ማቴ. 12፥41። በፍርድ አንጻር ያሉት የተለያዩ ናቸው፤ አንደኛው ወገን አረማውያን ሲሆኑ ሌላኛው ደግሞ አይሁድ ናቸውና። እነዚህ (አይሁድ) የነዚያትን ትምህርት ሲያገኙ የኖሩ ሲሆኑ እነዚያ (የነነዌ ሰዎች) ግን የመለኰታዊ ቃልና ትእዛዝ ስታፌ ደርሷቸው አያውቅም። ልዩነቱ ይህ ብቻ አይደለም! ወደ ነነዌ የተላከው አገልጋይ (ዮናስ) ሲሆን ወደ አይሁድ ግን የፍጥረታት ጌታ ራሱ ሄደ። ዮናስ ሄዶ «ነነዌ በሦስት ቀን ወስጥ ትጠፋለች» የሚል አስፈሪ የጥፋትን ነገር ሰበከ! ጌታችን ግን የመንግሥተ ሰማይን መልካም ዜና የምሥራች (ወንጌል) ሰበከ።

ከእነዚህ ከሁለቱ ከተደረገላቸው ነገር አንጻር የትኛው የበለጠ ሊያምን ይገባ ነበር? የእግዚአብሔርን ቃል ሰምተው የማያውቁት አረመኔ የነበሩት አሕዛብ ወይስ ከመጀመሪያው ጀምሮ በእግዚአብሔር ሕግ ሲከተቱቱ ያደጉት አይሁድ? በበለጠ ሁኔታ የማመን ዕድል ያላቸውና ማመን የሚጠበቅባቸውም አይሁድ መሆናቸው ለማንም ግልጥ ነው። ነገር ግን ተቃራኒው ሆነ። እነዚህ ራሱ ባለቤቱ መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ መንግሥተ ሰማያትን ሲሰበክላቸው ሳያምኑትና ሳይቀበሉት ቀሩ፤ እነዚያ (የነነዌ ሰዎች) ግን እንደ እነርሱ ፍጡር ከሆነው ከአገልጋዩ (ከዮናስ) አንደበት ጥፋትንና ድምሳሴን በሰሙ ጊዜ ትምህርቱን ተቀበሉት። ይህም የነነዌ ሰዎች ደግነታቸው፤ የአይሁድ ደግሞ ቂልነታቸውና ክፋታቸው የበለጠ ይገለጥ ዘንድ ነው።

ታዲያ በዚህ ላይ ዲያብሎስ የሁለቱንም ሁኔታ በመወሰን ላይ የታለ? ዕጣ ፋንታ ወይም የአርባ ቀን ዕድል የሚባል ነገርስ የታለ? ለክፋቱም ሆነ ለመልካም የቅድስና ሕይወቱ እያንዳንዱ ለራሱ ምክንያትና ተጠያቂ አይደለም? እያንዳንዳቸው ለራሳቸው ድርጊት ተጠያቂ ባይሆኑ ኖሮ በዚህ ትውልድ ላይ ይፈርዱባቸዋል ባልላ ነበር። ንግሥተ እዜብም በአይሁድ ላይ ትፈርድባቸዋለች ባለላ ነበር። ወደ ስህተት ለመሄድ የበለጠ ተጋላጭ

ድጋፍና ርዳታ የነበራቸው በተቃራኒው ከፍተኛውና ተበላሽተው ሲገኙ እንደ ሕዝብ በሌላው ሕዝብ ላይ (የነፃ ሕዝብ በሕዝብ አይሁድ ላይ) የሚፈርድ ብቻ ሳይሆን እንደ ግለሰብም ብቻውን በሌላው ሕዝብ ላይ ይፈርዳል። እንዲሁ ንግሥተ አዘብ በአይሁድ ሕዝብ ላይ ትፈርድባቸዋለች ያለው ለዚህ ነው። ማቴ. 12፡42። እርሷ እንደ እርሷ ፍጡር የሆነውን የሰሎሞን ጥበብ ስትሰማ እርሱን ለማየት አገር አቋርጣ ወደ ኢየሩሳሌም ተጉዛለች። እይሁድ ግን ለሰሎሞን ጥበብን የሰጠው የሰሎሞን ፈጣሪ ኢየሱስ ክርስቶስ አገር አቋርጦ መሄድ ሳያስፈልጋቸው እነርሱ ካሉበት ከቦታቸው ተገኝቶ ቢያስተምራቸው ነገሩን አልተቀበሉትም። ስለዚህ በአይሁድ ላይ ለመፍረድ ንግሥተ አዘብ ትበቃቸዋለች።

ስለዚህም ምክንያት አዳምንና ኢዮብን እንሥተን ነበር። የጀመርነውን ይህን ትምህርታችንን ለመፈጸም ወደዚያ መመለስ ያስፈልገናልና። ሰይጣን አዳምን የፈተነው በቃላት ብቻ ነው፤ ኢዮብን ግን በተግባር ነው። ኢዮብን የነበረውን ነገር ሁሉ እንዳቸ ሳያስቀር አጠፋበት፤ ልጅ አልባ አደረገው። ከአዳም ግን ካለው ነገር ቅንጣት ታክል እንኳ አልወሰደበትም። ሰይጣን አዳምን የተናገረውንና እርሱን ለማሳት የተጠቀመበትን ዘዴ እስኪ በደንብ እንመርምረው። እባብ ወደ ሔዋን ቀረበና «በውኑ እግዚአብሔር ከገነት ዛፍ ሁሉ እንዳትበሉ አዟልን?» አላት። ዘፍ. 3፡1።

ልብ አድርግ፤ እዚህ የሚናገረው እባብ ነው፤ ኢዮብን ግን የተናገረው በሚስቱ አድሮ ነው። የመሣሪያዎቹን የጎላ ልዩነት ተመልከት። ኢዮብን የሕይወቱ ረዳት በሆነች በሚስቱ ሲፈትነው አዳምን የፈተነው ግን ለሰው ተገዢ ሆነው ከፈተጠሩት ሥነ ፍጥረታት እንዲ በሆነው በእባብ ነው። ሰው የሥነ ፍጥረት ገዢ ነውና። ነገር ግን ተገዢው የሆነው እባብ ገዢውን አዳምን አታለለው፤ ኢዮብን ግን የሕይወቱ አጋርም ልታናውጸው አልቻለችም።

እባብ የተናገረውን እንመልከት። «በውኑ እግዚአብሔር ከገነት ዛፍ ሁሉ እንዳትበሉ አዟልን?» አለ። እግዚአብሔር ያለው ይህን ሳይሆን የዚህን ተቃራኒ ነው። የሰይጣንን ተንኮል ተመልከት፤ የተባለውን ያውቅ ዘንድ ያልተባለውን ተናገረ። ከዚያስ ሔዋን ምን አደረገች? ከእርሱ ጋር ምንም ቃል መለዋወጥና መነጋገር አይገባትም ነበር፤ ቢያንስ ዝም ልትለው ይገባ ነበር። ነገር ግን በሞኝነት የኔታዋን ምሥጢር አወጣች፤ በዚህም ለሰይጣን ጥሩ የሆነ መግቢያ ከፈተችለት፤ ራሷን የምታስደበድበበትን በትር ከነመያዣው እጅታ አቀበለችው።

4. በራሳችን ላይ ለሚያሣድና ወጥመድ ለሚያዘጋጁ ለጠላቶቻችን ራሳችን በችግሉ አሳልፎ መስጠትና ቀዳዳ መክፈት እንዴት እደገኛ እንደ ሆነ

ተመልሰውም እንዳይነክሷቸው» አለ። ማቴ. 7፡6። ይህ በሔዋን ደረሰባት። የተቀደሰውን የእግዚአብሔር ምሥጢር ለውሻ ሰጠች፤ በእሪያ ፊት አስቀመጠች። እርሱም የእግዚአብሔርን ቅዱስ ቃል በእግሩ ረገጠው፤ ተመልሶም እርሷን ነክሳት። እንዴት ተንኮላኛና ክፉ እንደ ሆነ ተመልከት፤ እንዲህ አለ። «ምትን አትሞቱም» ዘፍ. 3፡4።

ሔዋን ይህን ተንኮሉን በሚገባ ማወቅ ትችል እንደ ነበረ ለማየት በዚህ ጉዳይ ላይ ትኩረትህን ስጠኝ። ሰይጣን በእግዚአብሔር ላይ ያለውን ተቃውሞ በቀጥታ በመግለጽ በእርሱ ላይ ያለውን ጠላትነትና ተቃዋሚነት አሳይቷል። እሽ ያለፈው መናገሯ ይሁን፤ የእግዚአብሔርን ትእዛዝ የተናገረችው ማወቅ ስለ ፈለገና ስለ ጠየቀ ነው እንበል። ከዚህ በኋላ የዚያን ተቃራኒውን የተናገረውን ለምን ተከተለችው? እግዚአብሔር ያለው «ከእርሱ በበላችሁ ቀን ሞትን ትሞታላችሁ» ነው። ዲያብሎስ ለዚህ ሲመልስ እንዲህ አለ። «ምትን አትሞቱም» ከዚህ የበለጠ ጠላትነት ምን አለ? በእግዚአብሔር ቃል ላይ እንዲህ በተቃራኒው ሲመልስ ከማየት የበለጠ የጠላትነት መለያ መታወቂያ ምን አለ? በዚህ ጊዜ ከዚህ የተንኮል ወጥመድ ቶሎ ብላ ልታመልጥ ይገባት ነበር። «ምትን አትሞቱም፤ ከእርሷ በበላችሁ ቀን ዓይኖቻችሁ እንዲከፈቱ፤ እንደ እግዚአብሔርም መልካምና ክፉን የምታውቁ እንደምትሆኑ እግዚአብሔር ስለሚያውቅ ነው እንጂ።» አላት።

እምላክ የመሆንን ባዶ ተስፋ ሲነግራት ይህንን አገኛለሁ ብላ በእጇ ያለውን የተሰጣትን ጣለች። እምላክ የሚሆኑበትን ጥበብ የነገራቸው አስመስሎ እንዲሞቱ አደረጋቸው። ሕይወታቸውን በሞት እንዲያጡና በሞት ቀንበር ሥር እንዲወድቁ አደረጋቸው። ሔዋን ሆይ፤ ዲያብሎስን እንዴት አመንሽው? ምን መልካም ነገር አየሽበት? ሕጉን የሰጠው የእግዚአብሔር አውነተኛነትና ተአማኒነት እርሱ የዓለማት ፈጣሪና አስገኚ መሆኑን፤ ያ ግን ጠላት፤ ዲያብሎስ መሆኑን ለማረጋገጥ በቂ አልነበረምን? እንዲያውም እንዴት ዲያብሎስ እላለሁ፤ እባብ እንደ ሆነ ነው ያየሺው። እባብ እንዲህ የእግዚአብሔር ሕግና ትእዛዝ እስኪነገረው ሊደርስ ይገባ ነበርን? የነገሩን ውስጠ ተንኮልነት ማወቅና መረዳት ይቻል ነበር፤ እርሷ ግን ማወቅ አልቻለችም።

እንዲህ ሲሆንም እግዚአብሔር ግን ለፍጥረቱ ያለውን እንክብካቤ በብዙ ነገር ገልጧል፤ ቸርነቱንም በብዙ ማስረጃ አሳይቷል። ሰውን እም ጎበ አልቦ (ካለ መኖር) ጎበ ቦ (ወደ መኖር) አምጥቶ ፈጠረው፤ የሕይወት

እስትንፋስ እኛ አለበት፤ በራሱ እርሷም አምላል ፈጠረው፤ በመሬት ላይ ባለው ነገር ሁሉ ላይ ነገር አደረገው፤ ረዳት ሰጠው፤ ገነትን አዘጋጀለት፤ ከእንዲት ዛፍ ሲከለክለው በቀር፤ የውም ለራሱ ለሰው ጥቅም ሲል፤ ሌላውን ዛፍ ሁሉ እንዲጠቀምበት ሰጠው። ዲያብሎስ ግን በሥራው ምንም ጥሩ ነገር፤ እንዲት እንኳ፤ አላሳየም። ነገር ግን የሚያስገመዝግ ነገር በቃል ብቻ በመናገር በባዶ ተስፋ ልሷን አግሎ ልታለላት። እግዚአብሔር ለእነርሱ ያለውን መልካም አሳብና ማቅድ የሥራው የገለጠ ቢሆንም እርሷ ግን ከእግዚአብሔር ይልቅ ሰይጣን የበለጠ ተአማኒ እንደ ሆነ አድርጋ አሰበች። ባዶ ቃል ብቻ እንዲ ምንም ተጨባጭ ነገር ያልሰጣትን አመነች።

ይህ መታለል ከጋይላ ሳይሆን ከሰንፍናና ከሞኝነት ብቻ እንደ መጣ አይሆንም፤ የበለጠ ለመረዳት ቅዱስ መጽሐፍ እርሷን እንዴት እንደሚወቅሳት ሰማ፤ ተቃልላ አይልምና። «ዛፉ ለመብላት የማይችል እንደ ሆነ አይታ ሰጣች» ይላል እንዲ። ዘፍ. 3፥6። ስለዚህ ተጠያቂነቱና ስህተቱ የእርሷ ያልተገራና ልቅ የሆነ ዕይታና ምኞት እንዲ ከሳይጣን የመጣው ማታለል ብቻ አይደለም። ድል የተነሣችው ሰይጣን በተንክል በመናገሩ ሳይሆን ለምኞቷ በመሸነፉ ነው። ስለዚህም ምክንያት ምንም እንኳ «እባብ አሳተኝና በላሁ» ብትልም ከቅጣት አላመለጠችም፤ ጥፋቱ የራሷ ስለሆነ የመጨረሻውን ከባድ ቅጣት ከፈለች እንዲ። አለመውደቅና አለመሳሳት በእጇ ነበርና።

ይህን በበለጠ መረዳት እንችል ዘንድ የኢየሱስን ነገር እንመልከት፤ ድል ከሆነው ድል ወዳደረገው እንሂድ። እጃችንን በዲያብሎስ ላይ እናነሣ ዘንድ ይህ እውነተኛ አርበኛ ታላቅ ጥንካሬና መንፈሳዊ ወኔ ይሰጠናልና። ባየነው (በእዳምና በሔዋን) ያታለለውና ድል ያደረገው እባብ ነው፤ እዚህ ግን «እግዚአብሔርን ሰደበውና መት» ብላ የፈተነችው ሚስቱ ናት። ኢዮ. 2፥9። ሆኖም አልሰለጠነችበትም። ነገር ግን ከእባብ ይልቅ ለማሳመንና ለማሳሳት የበለጠ ቀረቤታና ኃይል ነበራት። ኢዮብ ንብረቱ ሁሉ ከወደመ በኋላ፤ ልጆቹን ሁሉ ካጣ በኋላ፤ ያለውን መልካም ነገር ሁሉ ተገፍሮ ራቁቱን ከቀረ በኋላ የእርሷ የማሳት ተንክል ተጨመረበት። በዚያኛው ላይ ግን እንዲህ ያለ ምንም ነገር አልነበረም።

አዳም የልጅ ሞት አላገኘውም፤ የጠፋበት ሀብትም አልነበረም፤ ሰውነቱ በቀስል ተመትቶ በዓመድ ላይ አልወደቀም። ተድላ ደስታ ባለባት ገነት ተቀምጦ በዚያ ያለውን መልካም ነገር ሁሉ የመጠቀም ነጻነት ተሰጥቶት በደስታ እየኖረ ነበር እንዲ። በዚያ አድካሚ ሥራ፤ ተስፋ አስቆራጭ መከራ፤ ነቀፌታና ስድብ፤ ወይም በኢየሱስ ላይ ከደረሰበት ስፍር ቁጥር የሌለው አስጨናቂ ነገር አንዱም አልነበረም። ሆኖም ግን ከእንዲህ ዓይነቱ

መከራና ችግር አንዱም እንኳ ሳይኖርበት ወደቀ፤ ድል ተነሣ። የውድቀቱ ምክንያት ሰንፍናው እንደ ሆነ ግልፅ አይደለምን? ኢዮብ ደግሞ ይህ ሁሉ ደርሶበትና ከብዶበት ሳለ አለመውደቁና መጽናቱ ከነፍሱ ትጋት እንደ ሆነ ግልጽ አይደለምን?

5. የተወደዳችሁ ሆይ፤ ከሁለቱም ወገን የሚጠቅማችሁን ነገር ሁሉ በሚገባ ቅሰሙ። ከሰንፍናና ካለማስተዋል ብዙ ክፉ ነገሮች እንዲመነጩ አውቃችሁ አዳም ያደረገውን ሰንፍና እንዳትደግሙ ተጠንቀቁ። ከጥንቃቄና ከጽናት⁹² ደግሞ ምን ያህል ታላቅና ደገኛ ነገር እንዲገኝ አውቃችሁ ኢዮብን ምሰሉት። ድል አድራጊውን ሁል ጊዜ አስቡት፤ በሁሉም መከራና ችግር ብዙ መጽናናት ታገኙበታላችሁና። ያ ታላቅና ጀግና አባት በዓለም ባሉ ሰዎች ፊት ቆሞ የሚደርስባቸውን ማንኛውንም ነገር በትዕግሥት እንዲቀበሉትና ለሚመጣቸው ፈተና እጅ እንዳይሰጡ በእርሱ ላይ በደረሰባት መከራዎች ይናገራልና።

ከኢዮብ መጽናናትን የማያገኝ ምንም ዓይነት የሰው መከራ አይኖርምና። በዓለሙ ዙሪያ ላይ ተበታትነው የሚገኙት መከራዎች ሁሉ በአንድ ላይ ሆነው በእርሱ ላይ ወርደውበታልና። ኢዮብ በዓለሙ ያለውን የመከራ ዓይነት ሁሉ እስከ መጨረሻው ተሸክሞ ጸንቶ ሲቆም በእርሱ ላይ የሚመጣውን የፈተና ድርሻ በአኩረት የማይቀበል ሰው ምን የይቅርታ ምክንያት ይኖረዋል? እርሱ የተሸከመው የራሱን የፈተና ድርሻ ብቻ ሳይሆን በሰዎች ላይ የሚደርሰውን መከራ ሁሉ ጠቅልሎ በአንድ ላይ ነውና። የዚህን አባባሌን እውነተኛነት ትረዳ ዘንድ በእርሱ ላይ የደረሱትን መከራዎች አንድ በአንድ እንያቸው።

በመጀመሪያ በብዙዎች ዘንድ በጣም የሚያስቸግርና የሚከብድ ነው ከሚባለው ከድህነቱና ከእርሱ ጋር ተያይዘው የሚመጡትን ችግሮች እንመልከት። ሰዎች ስለ ድህነት በየቦታው መሸ ያወርዳሉና። ከኢዮብ የባለ ድህ ማን ነበር? በየመንገዱ የወደቁ፤ በደጅ የሚያድሩ ሌሎች ድሆች እርጌም ቢሆን ቢያንስ ሰውነታቸውን የሚከድኑበት ጨርቅ ይኖራቸዋል። እርሱ ግን ራቁቱን ነበር፤ የነበረው ልብስ በተፈጥሮው የተሰጠው የሥጋው ቆዳ ብቻ ነበር። ሆኖም ይህንንም ቢሆን ሰይጣን በሁሉም በኩል በቀስል በመምታት አበላሽበት፤ አበሰበሰበት። ኢዮ. 2፥7-8።

ራሱን የሚያስጠጋበት ከማጣቱ የተነሣ የሚያድረው ሰማዩን ጣራ አድርጎ በባዶ ሜዳ ነበር። ከዚህም የበለጠ ደግሞ ሌሎች ድሆች ራሳቸው የሚያውቁት ብዙ ኃጢአትና በደል አለባቸው። እርሱ ግን ለዚህ መከራ የሚያበቃ ምን በደል እንደ በዴላና ምን ኃጢአት እንደ ሠራ የሚያውቀው

⁹² (Earnestness)

ነገር አልነበረውም። የበለጠ ያስጨነቀውና ግራ ያጋጣው የደረሰበትን ነገር ምክንያት አለማወቁ ነበር። ሌሎች ሲቀጡ ቅድም እንዳልሁ ራሳቸውን የሚወቅሱበት ብዙ ምክንያት ይኖራቸዋል። ይህም ማለትም የሚቀጡበትን ምክንያት ማወቅ፣ በዚህ ምክንያት ይህ ደረሰብኝ፣ የምቀጣው ለኃጢአቱ የሚገባኝን ነው፤ ማለት በመከራ ለመጽናናት ያለው አስተዋጽኦ ቀላል አይደለም። ሕይወቱ ሁሉ በቅንነትና በጽድቅ የኖረ እርሱ ግን የኃጢአትን ሜዳ የነኩ ሰዎች የሚቀጡት ቅጣት ሲደርስበት ይህ መጽናኛ እንኳ የለውም።

ምእኛ ዘንድ ያሉ ድሆች ብዙዎቹ ከመጀመሪያ ጀምሮ እንዲሁ ናቸው፤ ስለዚህም ድህነትን ተለማምደውታል። እርሱ ግን ያልሰመደውን ድህነት በአንድ ጊዜ ከፍጹም ባለፈኋል ወደ ፍጹም ድህነት በመውረድ በአንድ ቅጽበት የመጨረሻ ድህ ሆነ። የደረሰበትን ምክንያት ማወቅ የማያጽናና እንደ ሆነ ሁሉ ድህነትንም ቀደም አድርጎ የመልመድ ዕድል ማግኘት አስተዋጽኦው ቀላል አልነበረም። እርሱ ግን እነዚህን መጽናኛዎች እንኳ አላገኘም። ሆኖም ግን አልወደቀም። የእርሱ ድህነት አቻ ያልነበረው እንደ ነበር ልብ አደረገው? ራቁቱን ከሆነና በላይ ላይ ጣራ እንኳ ከሌለው የባለ ድህ ምን ይኖራል? መሬት ላይ መተኛትን እንኳ ማግኘት አልቻለም፤ ዐመድ ላይ ወደቀ እንጂ። ስለዚህ አንተ ራስህ ድህ ብትሆን የጻድቁን መከራ አስብ፤ በእምነት ሕሊናህን ወደ ፈጣሪህ አቅንተህ የተስፋ መቁረጥንና የመሰላጨትን ነገር ከውስጥህ ጠራርገህ አስወጣ። ይህ መቅሰፍት (ድህነት) ለብዙዎች የሌሎች ችግሮች ሁሉ መሠረትና መፍለቂያ ይመስላቸዋል።

ሁለተኛም ከዚህ በኋላ፣ እዎ፣ እንዲያውም ከዚህ በፊት የሰውነቱ ስቃይ ነው። የእርሱን ያህል ሰውነቱ በበሽታ የተጎዳና ዐቅም ያጣ ማን ይኖር ይሆን? ሰው ይህን ያህል ደዌ ሲቀበል ማን አይቶ ያውቃል? ሰውነቱ ቀስ በቀስ እያለቀ ሂደት ከሥጋው እንደ ክረምት አግቢ ትል ያለማቋረጥ ይወጣበት ነበር፤ ከቆሰለው ሰውነቱ የሚወጣው ክርፋትም እርሱ ባለበት አካባቢ ለመቆም እስኪያስቸግር ድረስ በጣም የሚያስጨንቅ ነበር። ከቆሰሉ መጥፎ ሽታ የተነሣ የሚሰጡትን ምግብ እንኳ መመገብ እስከማይችልበት ደረጃ ደረሰ። እንዲህ ይላልና፡- «ምግቤ የሚያንገሽኝና የሚያስጠላ ሆነብኝ» ሊዮ. 6+7።

በማንኛውም ጊዜ ሲሆን በደዌ ብትወድቅና ብትደክም ያን ቅዱስና ንጹሕ (የኢየሱስ) ሰውነት አስብ። ይህን ያህል ብዙ ቁስልና መከራ እየተቀበለ ሳለም እንኳ ቅዱስ ነውና። ማንም ያለ ፍርድ አግባብ ወይም አለበቂ ምክንያት ቢታሠርና ቢገረፍ፣ ከዚያም በላይ ጎኖቹ እስኪሰነጣጠቁ ድረስ ቢፋቁና ሌላም ልዩ ልዩ ዓይነት መከራ በሰውነቱ ላይ ቢደርስ ነገሩን በሰው

ያልደረሰ ልዩ መከራ አድርጎ አያስብ፤ ይህን ቅዱስ ሲያዘክር ለሕማሙ መንገድ አይስጠው።

አይ፣ ይህ አባት ስቃዮቹን ሁሉ የመጣበት እግዚአብሔር እንደ ሆነ ስለሚያውቅ ይህ መጽናኛ አለው የሚል ይኖራል። ነገር ግን ኢየሱስን የበለጠ የረበሸውና ያበላጨው ይህ ነው፤ ማለትም በፍጹም ልቡና በፍጹም ኃይሉ በቅንነት ያገለገለው አምላክ ፍርዱ እውነትና ርቱዕ ሲሆን በእርሱ ላይ ግን ይህን ሁሉ መከራ ማምጣቱ ነው። ለደረሰበት መከራ ምንም ዓይነት ምክንያት ሊሆን የሚችል ነገር ማግኘት አልቻለምና፤ ምክንያቱን ጌላ ሲረዳ እንዴት ዓይነት ፈሪሃ ግዚአብሔር እንዳላየ ተመልከት። እግዚአብሔር «አንተ ጻድቅ ትሆን ዘንድ በእኔ ትፈርዳለህ?» ባለው ጊዜ በሕሊናው ተሰማውና «እነሆ እኔ ወራዳ ሰው ነኝ፤ የምመልስልህ ምንድን ነው? እጅን በሐፌ ላይ እጭናለሁ። አንድ ጊዜ ተናገርሁ፤ አልመልስምም፤ ሁለተኛ ጊዜ ከእንግዲህ አልናገርም።» አለ። ሊዮ. 40+81 4-5። እንደ ገናም «መስማትን በጀሮ በመስማት ሰምቼህ ነበር፤ አሁን ግን ዓይኔ አየችህ፤ ስለዚህ ራሴን እንቃለሁ፤ በአፈርና በአመድ ላይ ተቀምጬ እጸጸታለሁ።» አለ። ሊዮ. 42+5-6

6. ይህ (ለኢየሱስ በመጨረሻ የተደረገለት) ለመጽናናት በቂ ነው ካልህ አንተም ይህን መጽናናት ታገኘሃለህ። ከእነዚህ መከራዎች አንዱ ከእግዚአብሔር እጅ ሳይሆን ከሰዎች ክፋት የተነሣ ቢደርስብህ፤ አንተ ግን እነዚህን ክፋት ነገሮች ሊያስቀራቸውና ሊከለከላቸው ይችላል የነበረ፤ ነገር ግን አንተን ለመፈተን ይሆኑብህ ዘንድ የፈቀዳቸውን እግዚአብሔርን ባትነቅፍና ባታማርር አንተም እንደ እርሱ ተመሳሳይ ሽልማት ታገኛለህ። ከሰዎች የደረሱብህን ክፋት ነገሮች በአንተ ላይ እንዳይመጡብህ ሊያደርግ ይችላል የነበረ እግዚአብሔርን አመስግነሃልና።

እንግዲህ ልብ አድርግ፤ ድህነትና በሽታ፤ ያውም ሁለቱም ባለ በሌለ የመጨረሻ ኃይላቸው በኢየሱስ ላይ በአንድ ጊዜ ወድቀውበት አይተሃል። በዚህ ብርቅዬ ሰው ላይ የወደቀበትን ሌላ መከራ ማየት ትወዳለህ? አሥር ልጆችን አጣ፤ አሥሩም በአንድ ጊዜ አለቁበት፤ አሥሩም ገና በወጣትነታቸው ሳሉ፤ ሁሉም በመልካም ምግባርና ሕይወት የተዋቡ ነበሩ፤ አሟሟታቸውም በተለመደው ተፈጥሯዊ ሂደት ታመው ሳይሆን በመቅሠፍት አሳዛኝና አሰቃቂ በሆነ ሁኔታ አሥሩም በአንድ ጊዜ አለቁ።

እንዲህ ያለውን ከተራራ የገዘፈ መከራ ማን እንደሚገባ አድርጎ አከናውኖ መግለፅና መናገር ይችላል? ማንም። ወንድና ሴት ልጆችን በአንድ ላይ ብታጣ ይህን ሰው ብታስታውሰው ብዙ መጽናናትን ታገኛለህ። የደረሱበት መከራዎች እነዚህ ብቻ ናቸው? በዓደኞቹ መጣሉና መናቁስ? «ይህ ሁሉ የደረሰብህ ኃጢአተኛ ብትሆን ነው እንጂ እግዚአብሔር ጻድቃንን እንዲህ

ባለ መከራ አይቀጣም» እያሉ በማያውቁት የእግዚአብሔር ሥራ ገብተው ያበሳጩትና ያሳዘኑትን በደረሰበት ነገር ሊያዝኑለት ቀርቶ መሳለቂያ አድርገውት በቀስሉ ላይ የጨመሩበት የሕሊና ጥዝግዜስ? ይህ ሁሉ ለመሸከም የሚከብድ ነገር ነው የደረሰበት። በደረሰበት መከራ የሚወቅሱንና የሚፈርዱብን ሰዎች ከመከራው በበለጠ ነፍሳችንን ያቆስሏታልና።

የሚያጽናናው ምንም ሰው አለማግኘቱ ብቻ ሳይሆን ሕላ ደረሰበት ነገር ከሁሉም አቅጣጫ ውስጡን የሚያደሙ ነገሮች ይናገሩት ነበር። በዚህ ጉዳይ አምርሮ ሲያዘን እናየዋለን፤ እንዲህ ብሎ፡- «ነፍሴን የምትነዘንዝ፤ በቃልስ የምታደቁኝ እስከ መቼ ነው?» እንዲሁም ምሕረት የለሾች አላቸው፤ «የሚያውቁኝ አጥብቀው ተለዩኝ። ዘመዶቼም ተቋረጡ፤ ወዳጆቼም ረሱኝ። ቤተሰቦቼና ሌቶች ባሪያዎቼ እንደ መጽተኛ ቆጠሩኝ፤ በዓይናቸውም እንደ እንግዳ ሆንሁ። ሚስቴ እስትገፋሊን ጠላች፤ የእናቴም ማገፀን ልጆች ልመናዬን ጠሉ።» ኢዮ. 19፡14-17። እንዲሁም «ሕፃናት እንኳ አጠቁኝ፤ ሁሉም በእኔ ላይ ይናገራሉ» አለ። 19፡18። እንደ ገናም «አጥንቴ ከቀርቦቼና ከሥጋዬ ጋር ተጣበቀ፤ ድድ ብቻ ቀረልኝ» አለ። 19፡20። እነዚህ ነገሮች በቃል ሲለሟቸው እንኳ ይከብዳሉ፤ በተግባር ደርሰው ሲሸከሟቸው ደግሞ እጅግ በጣም ይከብዳሉ።

የመጨረሻ ደረጃ ድህነት፤ ቆዳውን እንኳ ያሳስተረፈ ጽኑ ደዌ፤ እነዚያን ያህል ብዛት ያላቸው፤ ያውም ሁሉም ደጋጎች የሆኑ አሥር ልጆችን በአንድ ጊዜ ማጣት፤ በዚህ ላይ ደግሞ የሚያጽናና ሰው አለማግኘት ብቻ ሳይሆን የሚመጡት ሰዎች የደረሰበት መከራ አይበቃው ይመስል በስድብና በነቀፋ ቁስሉ ላይ ኮምጣጤ ሲጨምሩበት፤ እንዴት ከባድ ነበር። ጠላቶቹ ብቻ ሳይሆኑ ወዳጆቹም፤ ወዳጆቹ ብቻ ሳይሆኑ ባሪያዎቹም ያሸሟጥጡትና ያሙት፤ ይስቆበትና ይቀልዱበት ነበር። መስደብና መቀለጃ ማድረግ ብቻ ሳይሆን ተጸየፋት፤ ይህም ለሁለት፤ ለሦስት ወይም ለዐሥር ቀናት ሳይሆን ለብዙ ወራት ነበር።

በቀን ብቻ ሳይሆን በሌሊት እንኳ ዕፎይታ አልነበረውም። በሌሊት የሚያስፈሩትና የሚያስደነግጡት ነገሮች በጣም መብዛታቸው በቀንም መከራውን ያባብሰበት ነበር። ስለዚህ እንዲህ ይላልና፡- «ለምን በሕልም ታስፈራራኛለህ? በራህይስ ለምን ታስደነግጠኛለህ?» ኢዮ. 7፡14። ይህን ሁሉ መከራ ምን ዓይነት ብረት የሆነ ሰው፤ ምን ዓይነት ጠንካራ ልብ ሊሸከመው ይችል ነበር? እያንዳንዱ እንኳ በራሱ ለመሸከም ከባድ ከሆነ የሁሉም እንድ ጊዜ መድረስ ምን ዓይነት መረበሽና ግራ መጋባትን እንደሚያስከትል እስኪ አስበው። ሆኖም ግን እርሱ ይህን ሁሉ ቻለው፤ በደረሰበትና ባገኘው ነገር ሁሉ አልበደለም።

7. እንግዳህ የዚያ ታላቅ ጀግና ስቃያት ለእኛ ስህተቶች መድኃኒት ይሁኑን፤ የእርሱ መከረኛ የባሕር ላይ ጉዞ ለእኛ መከራዎች መጽናኛ ወደብ ይሁኑን። በሚደርስብን በማንኛውም አደጋ ሁሉ ይህን ቅዱስ እናስበው። አንድ ሰው የዓለሙን ሁሉ መከራ ብቻውን ተሸክሞ ሲችለው እያየን እኛም የሚደርስንን የድርሻችንን በጥብዓት ሆነን በአክላቴት ልንቀበል ይገባናል። እጁን በሁሉም አቅጣጫ ዘርግታ የተጨነቀ ልጆቿን እንደምትቀበልና እንደምታጽናና ደግ እናት ሁል ጊዜ ወደዚህ መጽሐፍ እንገስግስ። በሰዎች ላይ ከደረሰው ሁሉ የከፋና የከበደ ነገር ቢደርስብን እንኳ ከዚህ መጽሐፍ ለሁሉም የሚሆን በቂ መጽናኛ ይዘን እንመሰላለን።

«እርሱ ኢዮብ ነው፤ ስለዚህም ምክንያት ይህን ሁሉ ቻለው፤ እኔ ግን እንደ እርሱ አይደለሁም» ብትል ግን አንተን የምወቅስበትና እርሱን ደግሞ የማመስግንበት ሌላ አዲስ ምክንያት ሰጠሽኝ ማለት ነው። ይህን ሁሉ ከእርሱ ይልቅ አንተ የበለጠ ልትሸከመው ይገባልና። እንዴት? ብትለኝ ምክንያቱም እርሱ የነበረው የቅድስና ሕይወት ያን ያህል ጥብቅና የተስፋፋ ባልነበረበት፤ የመንፈስ ቅዱስ ጸጋ በዝቶ ባልተሰጠበት፤ ኃጢአትን መቃወምና መቋቋም ከባድ በነበረበት፤ በሰው ልጅ ላይ የመጣው መርገም ባልተወገደበት፤ ሞት አስፈሪ በነበረበት ከወንጌልና ከሕግ መሰጠት በፊት በነበረው ዘመን ነበርና።።

አሁን ግን እነዚህ ነገሮች ሁሉ በመድኃኒታችን በኢየሱስ ክርስቶስ መምጣት ስለ ተወገዱ ተጋድሏችን ቀላል ሆኗል። ስለዚህ በእግዚአብሔር ብዙ ስጦታዎችን ከተቀበልን በኋላ መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በመስቀሉ ባደረገው ቤዛነት ያስወገዳቸው ነገሮች ሁሉ በነበሩበትና ዛሬ በዘመነ ወንጌል የምንኖር እኛ ያገኘናቸው ስጦታዎች ባልተሰጡበት ዘመን የነበረው እርሱ ከደረሰበት መድረስ ባንችል ምንም ዓይነት ማመካኛ የለንም።

ስለዚህ እነዚህን ነገሮች ሁሉ ተገንዝቦን ውጣ ውረዶችና ስቃያት ከእኛ ይልቅ ለእርሱ በጣም ከባድና አስቸጋሪ እንደ ነበሩ፤ ሆኖም ጦርነቱ በእርሱ ላይ በጣም ከባድ ቢሆንም ተጋድሎውን በድል አድራጊነት እንደ ተወጣ አስበን በእኛ ላይ የሚደርሰውን ማንኛውንም ነገር በትዕግሥትና በአኩቴት እንቀበል፤ እኛም እንደ እርሱ ያለ የድል አድራጊነት አክሊል እንቀበል ዘንድ፤ በጌታችንና በመድኃኒታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ችርነትና ሰውን መውደድ፤ ምስጋና ከእርሱ ጋር ለባሕርይ አባቱ ከመንፈስ ቅዱስ ጋር ዛሬም ዘወትርም ሁል ጊዜም ለዘላለሙ። አሜን።

፡፡ ኢዮብ የነበረው የጽሑፍ ሕግ በሙሉ አማካይነት ከተሰጠበት ዘመን በፊት፤ በዘመኑ ሕግ ልቡና ነበር።

ትምህርት ሦስት

መግቢያ

የምሥራቁ የሮም ክፍለ ግዛት ንጉሥ የነበረው አርቃዴዎስ (395-408 ዓ.ም.) እንደ ምዕራቡ ክፍል ገዢ እንደ ወንድሙ እንደ አኖሬዎስ (395-423 ዓ.ም.) በአስተሳሰቡ ደከም ያለ ነበር። በእርሱ ዘመን የምሥራቁ የሮም ግዛት ዋናዎቹ ገዢዎች የይስመላ እየሆኑ ዋናው ሥልጣን በሚኒስትሮቻቸው የሥልጣን ምኞትና ጥላ ሥር የወደቀበት ነበር። አርቃዴዎስ ሲነግሥ በመጀመሪያ የነበረው ዋናው ገዢ የጎል (ፈረንሳይ) ሰው የነበረው ሩፊኖስ ነበር። የሩፊኖስ ተገዢነት ፅብሪተኝነቱና የተመኘውን ነገር ሁሉ በኃይል የመውሰድ ጠባባሪ ሕዝቡን በጣም እያስቆጣ ሄዶ በመጨረሻ ንጉሡ ባለበት ንግግር እያደረገላቸው በነበሩ ወታደሮች ተገደለ። የእርሱ በአርቃዴዎስ ዘንድ የነበረው ታማኝነትና ቦታ ወዲያውኑ በዩትሮጲያስ ተያዘ።

ዩትሮጲያስ የተወለደው በዘመኑ በነበረው ሥርዓተ ማኅበረሰብ መሠረት ከባሪያ ቤተሰቦች በሜስፓታሚያ ነው። በልጅነቱና በወጣትነቱ በተለያዩ ባለቤቶች እጅ ብዙ የተዋርዶና አስቸጋሪ ሥራዎችን እየሠራ አልፏል። በኋላም ጌታው የነበረ የወታደር ቤት ሹም ልጁ ስትዳር እርሱን ሰጦታ አድርጎ ሰጣት። ሆኖም ይህች ሴት ዩትሮጲያስ ጉልበቱ እየደከመ ስለ ሄደ ለሌላ ሳትሸጠው ከቤቷ አስወጥ አባረረችው። ከዚያም በቁስጥንጥንያ አስቸጋሪ ሕይወት ይገፋ ጀመር። በዚያን ጊዜ የቤተ መንግሥት ሹም የነበረ አንድ ሰው አይቶት አዘነለትና በቤተ መንግሥት በዝቅተኛ ሥራ ውስጥ ቦታ ሰጠው። ይህ ወደፊት ለሚደርስበት ነገር በር ከፋች ነበር። የተሰጠውን ዝቅተኛ ሥራ በጥንቃቄና በትጋት በመሥራቱ፤ አልፎ አልፎ በሚናገራቸው የአስተዋይነትና የጥበብ አነጋገሮችና በጣም ሃይማኖተኛ መስሎ በመታየቱ የቲዎዶስዮስ ቀዳማዊን (379-395 ዓ.ም. - የአርቃዴዎስና የአኖሬዎስ አባት) ትኩረት መሳብ ቻለ።

ቀስ በቀስም በአስቸጋሪና የተወሳሰቡ ጉዳዮችና ተልእኮዎች ላይ እስኪመድበው ድረስ የቲዎዶስዮስን እምነት አገኘ። ቲዎዶስዮስ ሲሞት ዋናው የቤተ መንግሥት ጉዳይ ኃላፊና አዛዥ፤ የአርቃዴዎስ የቅርብ አማካሪና ከእርሱ የማይለይ የቅርብ ሰው ሆነ። የሩፊኖስም ዋና ዘዴኛና

ቁርጠኛ ተቀናቃኝ ሆነ። ሩፊኖስ ለአርቃዴዎስ ልጁን ለማጋባት የነበረው እቅድ ከሽፎ አርቃዴዎስ አውዶክስያን እንዲያገባ ያደረገው ይኸው ዩትሮጲያስ ነበር። ሩፊኖስ ከተገደለ በኋላ መንግሥቱ በእጁ ሥር ሆነ። ሆኖም ሥልጣኑን ከትዕቢተኛውና ከፅብረተኛው ሩፊኖስ ይልቅ በበለጠ ዘዴ ይጠቀም ነበር። ቀስ በቀስም አደገኛ ተፎካካሪዎች ይሆናሉ ያላቸውን ሁሉ በተለያዩ ሰበብ ከመንገድ በማስወጣት ወደ ሥልጣንና የኃይል ጫፍ መድረስ ጀመረ። ቤተ ክርስቲያን ወደ እርሷ የገቡትን አሳልፋ ላለመስጠትና ከጥቃትና ከቅጣት ለመጠበቅ ያላትን መብት በሕግ በመሻር የእርሱ ተጠቂ የሆኑትን የመጨረሻ የመሸሸጊያና የመጠለያ ተስፋ አሳጣቸው።⁹⁴ ይህን የቤተ ክርስቲያን መብት በዐዋጅ ለመጀመሪያ ጊዜ የሻረው እርሱ ነው።

ዩትሮጲያስ ሥልጣንን ሁሉ በእጁ ካደረገ በኋላ ብዙ የመንግሥት የቢሮ ኃላፊነቶችን፤ የአገር ገዢነትንና የተለያዩ ሥልጣኖችን እንደ ጨረታ ከፍተኛ ገንዘብ ለማያመጡት ይሰጥ ነበር። ንጉሡ አርቃዴዎስን ቂላቂል በሆኑ አጃቢዎች ዙሪያውን በማጠር፤ አእምሮውን በተለያዩ ተድላና ደስታ በማታለል ብዙ ጊዜ ወደ ባሕር ዳርቻ መዝናኛዎች በመውሰድና በዚያ ካለው ደስ የሚል አየርና መዝናኛ በቀር ሌላ ነገር እንዳያስብ በማድረግ ጥንቱንም ከቀደሙት ነገሥታት አንጻር ደከም ያለ ነው የሚባለውን ንጉሥ አርቃዴዎስን የበለጠ አዳከመው። ንጉሡ ከእርሱ በቀር ሌላ ጠንካራና ችሎታ ያለው ሰው ያለ አንዳይመስለውና ዓይኑን ወደ ሌላ እንዳያዞር አደረገው። ከትንሹ ነገር ጀምሮ እስከ ትልቁ መንግሥታዊ ጉዳይ ድረስ ሁሉም ነገር በዩትሮጲያስ ሥልጣን ሥር ወደቀ። ንጉሥ አርቃዴዎስ ግምጃ ከለበሰ አሻንጉሊት ብዙም የማይሻል ሆነ። ጃንደረባውና ባሪያ የነበረው ዩትሮጲያስ የሮማ ግዛት ግማሽ ክፍል (የምሥራቁ የሮማ ግዛት) እውነተኛው ገዢ ሆነ። በ397 ዓ.ም. ሊቀ ጳጳሳት ኔክታሪያስ ሲሞት ቅዱስ ዮሐንስ አፈወርቅ (እርሱ ሳይፈልግ) በቁስጥንጥንያ መንበር ላይ እንዲሾም የተደረገው በእርሱ

⁹⁴ በአራቱ ሕግ መሠረት ጠላቱ ያልሆነውን ባልንጀራውን ሳያውቅ የገደለ ሰው ይሸሸባቸውና ወደ አነርሱ ሽቦቹ በሕይወት ይኖርባቸው ዘንድ በየርዳሳስ ማዶ ሦስት ከተሞችን ለይቶ የመሸሸጊያና የመጠለያ ቦታዎች ብሎ ለይሟቸዋል። ወደ እነዚህ ከተሞች የገባ አይደዘም፤ አይቀጣም። ዘፈ. 4፡41-43። በሐዲስ ኪዳን ዘመንም ወደ ቤተ ክርስቲያን የገባ ሰው ለማንም ቢሆን ተላልፎ አይሰጥም። በአንድ አገር ውስጥ ያለ የሌላ አገር እምባሲ ውስጥ መግባትና ወደዚያ የገባን ሰው መያዝ ያን አገር እንደመድራር እንደሚቆጠር ሁሉ የእግዚአብሔር መንግሥት ወኪይና ተምሳሌት ወደ ሆነችው ወደ ቅዱስ ቤተ ክርስቲያን የገባን ሰው መውሰድና ግቢዋን መድረርም የቤተ ክርስቲያንን እምነት እግዚአብሔርን መድረር ነው። ቤተ ክርስቲያን ከእምባሲዎች በጣም ትበልጣለችና። ዩትሮጲያስ በሥልጣን ዘመኑ በዐዋጅ ሽርት የነበረው ይህንን የቤተ ክርስቲያን መብት ነበር። በኋላ ግን ከማንም በላይ ለራሱ አስፈለገው።

ምክር ነበር። ዩትሮኢየስ ስለ ቅዱስ ዮሐንስ አፈወርቅ አስቀድሞ ይሰማ ስለ ነበር ነው። ሆኖም የቤተ መንግሥት አዳማዊና እርሱ አንደ ፈለገው የሚሆንለት ሰው ያገኘ መስሎት ቅዱስ ዮሐንስ አፈወርቅን እንዲሾም አድርጎ ከሆነ በኋላ በራሱ ምክርና አስተሳሰብ በጣም ተበሳጭቶ መሆን አለበት።

የቅዱስ ዮሐንስ አፈወርቅን የሰብከተ ወንጌል ተልእኮዎችና ሥራዎች በገንዘብ በመርዳትና በማገዝ ቤተ ክርስቲያንን የረዳ ለመምሰል ያደርጋቸው የነበሩ አንዳንድ ማስመሰሎች ሊቀ ጳጳሱቱን ቅዱስ ዮሐንስ አፈወርቅን በአስተዳደሩ የሚያደርገውን ግፍና ተንኩል ከማየት ዓይኖቹን አልሸፈኑትም። በምንም ነገር ከማይደለለውና ከእውነት በቀር ለማንም ሰው ለማያደላው፤ ማንኛውንም ነገር በውጫዊ ሁኔታውና ገጽታው ሳይሆን በይዘቱና በትክክለኛ ማንነቱ ከሚገመግመው ከቅዱስ ዮሐንስ አፈወርቅ ተግማጽና የማስጠንቀቂያ ትምህርት ነጻ ሊያደርገው አልቻለም። ቅዱስ ዮሐንስ አፈወርቅ ሀብታሞች ስለሚያደርጉት ግፍና ጭቆና አግባብ አለመሆንና ይህንን በጽኑ በማውገዝ ባስተማረ ቁጥር የነዚህ ነገሮች ዋና መገለጫና ማሳያ ዩትሮኢየስ መሆኑ ለሁሉም ሰው ግልጽ ነበር።

በመጨረሻም ዩትሮኢየስ የሮማን ምሥራቃዊ ክፍለ ግዛት ዋና ገዥነት ሥልጣን መያዝ ብቻ ስላልበቃው የክብር ስሙም እንዲሰጠው ፈለገ። ፖትሪካን እና ቆንስላ የተባሉትን የመዓርግ ስሞች ንጉሡ እንዲሰጠው በማድረግ የራሱን የውድቀት መንገድ ደገና አድርጎ አመቻቸ። እነዚህ የመዓርግ ስሞች በዘመኑ በጣም የተከበሩ ስለ ነበሩ ጃንደረባና ባሪያ ለነበረው ሰው መስጠታቸው በመላው የሮማ ግዛት ቁጣን ቀሰቀሰ። ዩትሮኢየስ ቆንስላ ተብሎ ተሰየመ። ከዚያም ከፍተኛው የመንግሥት ምክር ቤት (ሴኔት) አባላት፤ የሲቪልና የወታደራዊ ከፍተኛ ባለሥልጣናት፤ ሁሉም፤ «እንኳን ደስ አለህ» ለማለት ወደ ቤተ መንግሥት ተጣደፉ። የዩትሮኢየስን እጅና የተጨማሪ ፊቱን ሳይቀር ለመሳም ተሸቀደሙ። እንደ ጽኑ የሕግ አለኝታና ጠባቂ፤ የንጉሡ (የአርቃዴዎስ) ሁለተኛ አባት አድርገው በመቁጠር ተሳለሙት። በዳኛና በጦር ጀግና ምስል የተሠሩ የዩትሮኢየስ የብርና የአብነ በረድ ሀውልቶች በከተማው የተለያዩ ቦታዎች ተተክሉ። በሀውልቶቹ ላይም የቁስጥንጥንያ ከተማ ሦስተኛ መሥራች (ከቢዛስ እና ከቆስጠንጢናስ ቀጥሎ) እንደ ሆነ የሚገልፁ ጽሑፎች ተቀርጸው ነበር። ዩትሮኢየስ

ሥልጣኑ የሚያልፍ አልመሰለውም፤ የዕለቱን እንዲ የወደፊቱን ማሰብ አልቻለም።

ከጦር ሠራዊቱ ውስጥ ትሪቢኢልድ የሚባል ታዋቂ የነበረ አንድ መኮንን ለራሱ የመዓርግ ዕድገትን፤ በሥሩ ላሉ ወታደሮች ደግሞ የተሻለ ክፍያን ጠየቀ። ይህ ጥያቄ ለዩትሮኢየስ በንቀት ውደቅ ተደረገ። ትሪቢኢልድ በዩትሮኢየስ መልስ በመበሳጨቱ በሥሩ ካሉት ወታደሮች ጋር ዐመፀ። ዩትሮኢየስም ከታዕቢቶቹ አንዱን የጦር መሪ አዘመተበት። ነገር ግን የተላከው ጦር በአሳፋሪ ሁኔታ ተሸንፎ የዩትሮኢየስ ታማኝ የነበረው የጦሩ መጓም ተገድሎ ጦሩም ተበታተነ። በዚህ ጊዜ ቁስጥንጥንያ በሽብርና በሕዝባዊ ቁጣ ሥር ወደቀች። በዚህ ጊዜ የቤተ መንግሥት ጦር አዛዥ የነበረው ሌላው ደግሞ ዩትሮኢየስ ከሥልጣን ካልወረደና ካልተባረረ በስተቀር የዓመጹን መስፋፋት ለማስቆም ምንም ማድረግ አልቻለም ሲል ዐወጀ። ይህ ጥያቄም ከእርሱ (ዩትሮኢየስ) ብዙ ስድብና ንቀት ይደርስባት በነበረችው በንግሥቲቱ በአውደክስያ ተደገፈ። በዚህ ጊዜ ዩትሮኢየስ የነበረው ሥልጣንና መዓርግ፤ ክብሩ ሁሉ በአንድ ጊዜ ተገፈፈ፤ ንብረቱ ሁሉ መወረሱ ታወጀ፤ ቤተ መንግሥቱን በፍጥነት ጥሎ ካልጠፋ ሞት እንደሚጠብቀው ተነገረው።

በአንድ ጊዜ ከሥልጣንና ከክብር ጫፍ ወደ መሬት ጥልቅ ተንኩታኩቶ የወደቀው ይህ ሰው ቀኑ ጨለመበት። በዚህ ጊዜ ወደት ይሂድ? በዚህ የመጨረሻ የጭንቀትና የችግር ጊዜ ሊሄድበት የሚችለው አንድ ቦታ ብቻ ነበር። ይኸም የቤተ ክርስቲያን ወደ እርሷ የሚመጣውን ማንኛውንም ሰው አሳልፎ ያለ መስጠት መብቷ ነበር። ሆኖም ራሱ ዩትሮኢየስ ከትንሽ ጊዜ በፊት ቀደም ብሎ ባወጣው ሕግ ይህን የቤተ ክርስቲያን መብት በዐዋጅ ሽርታል። እንዲሁም ቢሆን የቤተ ክርስቲያንን የመጠጋያነት መብት የሚሸረውን ዐዋጅ ቤተ ክርስቲያን ስትቃወመው አንደ ነበር ስለሚያውቅ፤ እንዲሁም ሊቀ ጳጳሱ ቅዱስ ዮሐንስ አፈወርቅ እርሱ በዐዋጅ የሻረው የቤተ ክርስቲያን መብት ይህን ዐዋጅ ባወጣው ለራሱ ሳይቀር ጠቃሚው የነበረ መሆኑን ለማሳየት ሲል አይጨክንብኝ ይሆናል በሚል ተስፋ ዕድሉን ለመሞከር ወሰነ። በተጨማሪም ጉንጮቹ ዕንባውን እያወረደ፤ ራሱና ግራጫ ፀጉሩ በአባራና በጭቃ ተለውሶ የመጨረሻ አሳዛኝ በሆነ የለማኝና የደጅ ጸኝ ገጽታ ሆኖ ወደ ቤተ ክርስቲያን ገብቶ ከመቅደሱ ፊት ለፊት ያለውን መጋረጃ ገልጦ ከአንድ ዓምድ ልጥፍ ብሎ ተጠጋ።

የገቡት ወታደሮች የሙሃሪያቸው ካህንነት ስደተኛው (ዩትሮኢያስ) በተሸሸገበት ቦታ ይሰማ ነበር። እርሱም ከንፈሮቹ እየተንቀጠቀጠ የቤተ ክርስቲያንን የማስጠጋት መብት አጥብቆ ተማጸነ። ነገር ግን እርሱ አሁን የሚማጸነውን የቤተ ክርስቲያንን ጥገኝነት የመስጠት (የመጠለያነት) መብት አጥፊ እንደ መሆኑ አልተደረገበትም። ቅዱስ ዮሐንስ አፈወርቅ ቤተ ክርስቲያን በጠላቷ ላይ እንዲህ ያለ ደገኛ በቀልን ትበቀል ዘንድ በተሰጣት እድል ደስ አለው። ዩትሮኢያስን ወደ ንዋያት ቅድሳት ማስቀመጫ ክፍል አስገባው። ይፈልጉትና ያሳድዱት ለነበሩት ወታደሮች «ለእኛን ተሳልፎ አለሰጠውም» አላቸው። “በእኔ ሰውነት ላይ ተረማምዳችሁ ካልሆነ በስተቀር ማንም የቤተ ክርስቲያንን ግቢ ሊጻፈር አይችልም፤ ቤተ ክርስቲያን ክብሯን ለእኔ አደራ የሰጠች የክርስቶስ መሽራ ናት፤ እኔም ፈጽሞ አልከዳትም” አለ።

ከዚያም ይህን ጉዳይ ወደ ንጉሡ አንዲቀርብ በመፈለጉ ቅዱስ ዮሐንስ አፈወርቅ እንደ እስረኛ ሰይፍና ጦር በታጠቁ ወታደሮች በግራና በቀኝ ተከቦ ከቤተ ክርስቲያኑ ወደ ቤተ መንግሥት ሄደ። በዚያም በንጉሡ ፊት የቤተ ክርስቲያንን የመጠገያነት መብት የሚሸረው ሕግ የወጣው አለ እግባብ መሆኑንና ይህን መብቷን ማንም ሊገፋት እንደማይገባ በድፍረት አስረዳ። ንጉሡ አርቃይዎስም የወደቀውን ሚኒስትር ስደት ለማክበር ቃለ ገባለት፤ በቁጣ ላይ የነበሩትን ወታደሮችም በጭንቅ ውሳኔውን እንዲቀበሉ አሳመናቸው።

ቀጣዩ ቀን አሐድ ነበር። በዚህ ዕለትም የቤተ ክርስቲያንን የመጠለያነት መብት ለመሻር የወጣውን ሕግ ጉዳይ ባለማለትና የቤተ ክርስቲያንን መብቷን ለመጠበቅና የተሰደደውን ሚኒስትር ለማዳን በቆራጥነት ከታገለው ከቅዱስ ዮሐንስ አፈወርቅ አንደበት ምን እንደሚነገር ለመስማት በጣም ብዙ የሆነ ሕዝብ ከመሰብሰቡ የተነሣ የቤተ ክርስቲያኑ ግቢ ተጣበበ። በተግባር አስኪያዩ ድረስ እንዲህ ዓይነት ድራማዊ ትርዒት በእውነት በገሃድ መሆኑን ያመኑ ጥቂቶች ብቻ ነበሩ። ሲቀ ጳጳሳቱ ሁል ጊዜ የሚያስተምርበት ቦታ ላይ ሆኖ የቤተ መቅደሱ መጋረጃ ሲገለጥ አሳዛኝ ዩትሮኢያስ ከአንድ ዓምድ ሥር ኩርምት ብሎ ተጠግቶ ሲያዩ ከዚህ አባት የሚጣፍጥ አንደበት ምን እንደሚወጣ በጉጉት በመጠባበቅ የሁሉም ዓይን እርሱ ላይ ዐረፈ።

ሁሉ የመጨረሻ ጫፍ ላይ ከደረሰ በኋላ ሁሉንም በአንድ ቀን አጥቶ ከኋላው በጭንቀትና በሐዘን ኩርምት ብሎ በተቀመጠው በዩትሮኢያስ የተግባር ማሳያነትና ማስረጃነት ትምህርቱን ለሕዝቡ ልብ የበለጠ እንዲረዳ የሚያደርግበት ልዩ አጋጣሚ አገኘ።

ዩትሮኢያስ ለትንሽ ቀናት ያህል በቤተ ክርስቲያን ግቢ ውስጥ ከቆየ በኋላ በድንገት ጠፋ። በቤተ ክርስቲያን ባገኘው ጥበቃ ላይ እምነት አጥቶ በስውር ለመጥፋት ፈልጎ ይሁን ወይም የሞት ቅጣት ከሀገር በመባረር ይለወጥልኛል በሚል ተስፋ ሄዶ እጅ ይስጥ በርግጠኝነት አይታወቅም። ቅዱስ ዮሐንስ አፈወርቅ ቤተ ክርስቲያንን ትቶ ባይጠፋ ኖሮ ቤተ ክርስቲያን መቼም ቢሆን አሳልፋ እትሰጠውም ነበር ብሏል። የሆነ ሆኖ ተይዞ ወደ ቆጵሮስ ተወለደ። ብዙም ሳይቆይ ወዲያውኑ ወደ ቁስጥንጥንያ እንዲመጣ ተደርጎ በተለያዩ በታላላቅና በታናናሽ ወንጀሎች ተከሶ የሞት ፍርድ ተፈረደበት። ወደ ኬልቄዶን ተወስዶ በዚያ አገገቱ ተቀልቶ ተገደለ። በእርሱ ታውጀ የነበረው፡- ማንም ወደ ቤተ ክርስቲያን ሄዶ ጥገኝነት እንዳይጠይቅና ቀድሞ የገባም ካለ ተላልፎ እንዲሰጥ በማለት ያወጣው ዐዋጅም ከመንግሥት ሕጎች መዝገብ ተሰረዘ።

ቅዱስ ዮሐንስ አፈወርቅ በዩትሮኢያስ እንዲያ መሆን ምክንያት ሁለት አስደናቂ ትምህርቶችን አስተማረ። የመጀመሪያው ትምህርት ከላይ እንደ ተገለጠው ዩትሮኢያስ ከቤተ መንግሥት ተባሮ ሕይወቱን ለማዳን ወደ ቤተ ክርስቲያን በተሰደደ ማግለት በሰንበተ ክርስቲያን (ሐሐድ) ቀን ነው። ሁለተኛው ደግሞ ዩትሮኢያስ የቤተ ክርስቲያንን ግቢ ትቶ ከጠፋ ከጥቂት ቀናት በኋላ ነው። የመጀመሪያው ትምህርት እንደሚከተለው ተተርጉሞ ቅርቧል። ሁለተኛው ትምህርት ከዚህ ከአንደኛው ትምህርት በዛ ያለ ሊሆን በዚህ መጽሐፍ አልተካተተም።

ትምህርት አንድ⁹⁵

ጃንደረባ፣ ፖትሪካንና ቆንሰላ* ሰለ ነበረው ዩትሮጲያስ

1. “ሁሉ ከንቱ፣ የከንቱ ከንቱ ነው” - ይህን ሁል ጊዜ ማስታወስና ማለት ይገባል፤ በተለይ ደግሞ በአሁኑ ጊዜ የበለጠ ይህን ልንል ይገባል። የቆንሰላነትህ አስደሳች ክብርና አስደናቂ አጃቢዎች አሁን የታሉ? በፊትህ የሚበሩልህ ችግሮች የታሉ? በፊትህ የሚዘፍኑትና የሚያሸበሽቡት የውዳሴያቸውና የሽብሸባቸው ድምፅ የት ገባ? የሚደገሱት ድግሶችና የሚዘጋጁት ማዕዶች የታሉ? ይበረከቱልህ የነበሩት የቴያትር ቤቶች እቅፍ አበባና ይገለጡልህ የነበሩት የማሩ መጋረጃዎች የት ደረሱ? በከተማ ስትንቀሳቀስ ይቀበሉህ የነበሩት ጭብጨባዎች የታሉ? በፊረስ ግልቢያና በሠረገላ እሽቅድምድም ቦታዎች የነበረው አልልታና የተመለከቱት ቁልምጫ የታለ? ሁሉም አሁን የሉም፤ ላይመለሱ በነው ጠፍተዋል። ቅጠሉን ሁሉ የሚያረግፍ ኃይለኛ ነፋስ በዛፋ ላይ ነፍሶበታል፤ ዛፋን ከሥሩ በማነቃነቅ ግንዱን ብቻ ራቁቱን አሳየን። ከነፋሱ ኃይለኛነት የተነሣ ለዛፋ አንድ ቅጠል እንኳ አላበቀረለትም። ከዚያም አልፎ ከሥሩ ነቅሎ ሲጥለው ደረሰ እንጂ።

የግፍ ጓዳኞችህና ግብረ አበሮችህ አሁን የት ደረሱ? የመጠጥ አጃቢዎችህና ጓደኞችህ አሁን የት ናቸው? የማዕድ ባልደረበችህስ? ቀኑን ሙሉ ለክብርህ የሚቀዳው ወይንና የሚርመሰመሱት ጥገኞችህ፤ በማዕድ ቤት ሠራተኞችህ የፊጠራ ችሎታ አየተፈለሰፈ የሚቀርበው ልዩ ልዩ ዓይነት ጣፋጭ መብልና መጠጥስ? ሥልጣንህን ደጅ ሲጠነና ዙሪያህን ሲከቡህ የነበሩት፤ የእንተን ትኩረት ለመሳብና ለማግኘት ሲሉ ማንኛውንም ነገር ሲያደርጉና ሲናገሩ የነበሩትስ የት አሉ? ሁሉም የሌሊት ቅዠቶች ኖረዋል። ሌሊቱ አልፎ ቀኑ በመምጣቱ ከጨለማው ጋር አብረው የጠፉ ሀልሞች ብቻ ነበሩ። ወቅቱ ሲያልፍ የጠወለጉና የረገፉ የጽን ወራት አበባዎች ነበሩ። ያለ መስሎ ታይቶ አንደ ጠፋ

⁹⁵ (Homily I)
⁹⁶ (Patrician and Consul) እነዚህ መዓርጎች በሮማ ግዛት ዘመን በቢዛንታይን ነገሥ ታት በቀጥታ ለሚሾም ሰው የሚሠጡ ክፍተኛ የሥልጣን ቦታዎችና የክብር መዓርጎች ነበሩ። ፓትሪካኖች ወይም ቆንሰላዎች ከንጉሡ ቀጥሎ ከፍተኛ ሥልጣን የነበራቸው ነበሩ። ነገሥታቱ ደክም ሲሉ ደግሞ የእነርሱ ሥልጣንና ፈላጭ ቀራጭነት ጎልቶ ይወጣ ነበር። ዩትሮጲያስ እንዲህ ነበር።

ጥላ፤ ወደ አየር ተኖ እንደ ጠፋ ጢስ፤ ሚሙቶ እንዳለቀ አረፋ፤ አንደ ተበጣጠሰ የሽረሪት ድር ነበሩ።

ስለዚህ ሁል ጊዜ ይህን መንፈሳዊ መዝሙር እንዘምራለን፡- “ሁሉ ከንቱ፣ የከንቱ ከንቱ ነው” የሚለውን። ይህ አባባል ሁል ጊዜ በግድግዳችን፤ በልብሳችን፤ በገበያ ቦታ፤ በቤት ውስጥ፤ በመንገዶች ላይ፤ በበራችንና በመግቢያችን፤ ከዚህም ሁሉ በላይ ደግሞ በእያንዳንዳችን ሕሊና ላይ ሊጻፍና ሁል ጊዜ ለተዘከረአችን ዋና ርእሰ ጉዳይ ሊሆን ይገባል። የሚያታልሉ ነገሮችና በጭምብል የተሸፈኑ ማስመሰሉት ለብዙዎች እውነታ መሰለው በሚታዩበት መጠን እያንዳንዳችን ጧትም ሆነ ማታ እርስ በርሳችን ስንገናኝ በማንኛውም ጊዜ አንዱ ለሌላው፤ ሌላውም መልሶ ለአንዱ “ሁሉ ከንቱ፣ የከንቱ ከንቱ ነው” ሊለው ያበፈልጋል። ሀብት ንብረት ጠፊ ነው እያልኩ ሁል ጊዜ ስነግርህ አልነበረም? ሆኖም አንተ ግን ልብ ብለህ አልሰማኸኝም።

ገንዘብ ምስጋና የለሽና ውለታ ቢስ አገልጋይ መሆኑን ስነግርህ አልነበረም? አንተ ግን ነገሩን ለማመንና ለመቀበል አልቻልህም ነበር። አሁን ግን ኃላፊና ጠፊ ብቻ ሳይሆን እንዲሁም ውለታ ቢስ አገልጋይ ብቻ ሳይሆን ሕይወት ለጥፊም መሆኑን በተግባር የደረሰህ ነገር አረጋግጧል። አሁን እንድትፈራና እንድትንቀጠቀጥ ያደረገህ ይህ ነውና። እኔ እውነቱን ስለተናገርኩ በተቆጣህ ጊዜ ሁሉ “ከሚያቆላምጡህና ከሚያወድሱህ ሰዎች የበለጠ እኔ እወድሃለሁ” ስልህ አልነበረም? “በጥፋትህ እገሥጽህ የነበርኩት እኔ ከሚያጅቡህና ከሚያደንቁህ ይልቅ ላንተ አስብልህ ነበር” በእነዚህ ቃላት ላይስ «ከጠላት መሳም ይልቅ የጓደኛ ማቆሰል ይሻላል» የሚል ቃል አብራ አልነገርኩህም? ምሳ. 27፡6። የእኔን ማቆሰል በጊዜው ልብ ብለኸውና ተቀብለኸው ቢሆን ኖሮ የእነርሱ መሳም አሁን ይህን ጥፋት አያመጣብህም ነበር። የእኔ ማቆሰል ጤነኛ ትሆን ዘንድ የሚረዳህ ነበር፤ የእነርሱ መሳም ግን እንዲህ ያለ የማይድን በሽታን አመጣብህ።

ጸዋህን ይሸክሙ የነበሩት አሁን የት አሉ? በገበያ ቦታ ስታልፍ ከፊት ሆነው መንገድህን ይመሩና ያጠሩ የነበሩት አሁን የት አሉ? ውዳሴህን በሰው ሁሉ ጀሮ ሲያንቀረቁሩ የነበሩትስ አሁን የት ደረሱ? የእንተን እጃቢነት ጥለው ሸሽተዋል፤ ከድተውሃል፤ በአንተ መከራ ላይ መውደቅ የራሳቸውን ደንገንነት አያመቻቹ ናቸው። እኔ ግን እንዲህ አላደርገም። እንዲህ በገጠመህ አሳዘኝ ሁኔታ አልተውህም፤ በወደቅህ ጊዜ ተቀበልኩህ፤ ሕይወትህን ለማትረፍም ግድረግ ያለብኝን ሁሉ

አደረገው፤ ደገነት-ህንም ጠበቀው፤ ተንከባከብኩህም። እኔ እነርሱን በተመለከተ ሳስተምር በእኔ ላይ ትቆጣና ስለ እነርሱ ትቆረቆራቸው፤ ታዘወትራቸው የነበሩት የቴያትር ቤቶች ሲከፉህ እንደ ጠላት የቆጠርካት ቤተ ክርስቲያን ግን እጃቿን ዘርግታ ተቀበለችህ፤ በእትፋም ውስጥ ደበቀችህ። እንዲያም ሆኖ ለአንተ “እንዲህ ያሉ ነገሮችን ለምን ታደርጋለህ?” “ቤተ ክርስቲያንን እያስቆጣህና ራስህንም ወደ ጥልቁ እየጣልህ፤ ውድቀትህን እያፋጠነክና አወዳደትህን እያከፋህ ነው” ማለትን አላቋረጥኩም ነበር። አንተ ግን በማስጠንቀቂያ ላይ ከመቆጣት በቀር ልትሰማኝ አልቻልህም። አሁን ግን የትርጓሜ ቦታዎች ገንዘብህን ከጨረሱ በኋላ ሰይፋቸውን ሳሉብህ። ገዢ ተንክልህንና ቀጣህን ያደረሰክባት ቤተ ክርስቲያን ግን አንተን ከገባህበት ወጥመድ ለማውጣት ካላት ፍላጎት የተነሳ በሁሉም አትጣጫ ተፋጠነች።

2. እነዚህን ነገሮች የምለው የወደቀውን ለመርገጥና በእርሱ ላይ ለመራመድ ሳይሆን ገና ያልወደቁትንና እንዲህ ያለ ነገር ያላገኛቸውን እንዲጠነቀቁ ለማድረግ ካለኝ ፍላጎት የተነሣ ነው። የቀስለኛውን ቀስል የበለጠ ለማቀሳል ሳይሆን ገና ያልቀሰሉትን ከመቀሰል እንዲጠበቁ ለማድረግ ነው። በማገዶች እየተማታ ያለውን ለማስጠም ሳይሆን በጥሩ ሆኔታ እየቀዘፉ ያሉትን በማዕበል እንዳይጠፉ ከመፈለግ የተነሣ ነው። ታዲያ ይህ ምን ቢደረግ ሊገኝና ተግባራዊ ሊሆን ይችላል? ይህ የሚሆነው በሰው ሕይወት ውስጥ የሚደርሱትን ተለዋዋጭ ነገሮች በማስተዋል ነው። ይህ ሰው ራሱ እንኳ በሰው ሕይወት ላይ የሚፈራረቀውን መልካምና ክፍ ነገር አስቦ ቢሆን ኖሮ ይህ ባልደረሰበት ነበር። ነገር ግን የራሱም ሕሊና ሆነ የሕይወቱም ምክር በእርሱ ላይ ምንም የጠባይና የምግባር ለውጥ ሊያመጡ ስላልቻሉ አሁን ይህ ደርሶባታል።

እስኪ ባይሆን ጊዜያዊ በሆነ ሀብታችሁ የምትከራፋና ለራሳችሁ ምናባዊ ክብርና የተለየ ቦታ የምትሰጡ እናንተ በእርሱ ላይ ከደረሰው ነገር ተምራችሁ ራሳችሁን ጥቀሙ። በዚህ ዓለም ከሰው ሕይወት የበለጠ ተለዋዋጭና ደካማ ነገር የለምና። ማንም ሰው ምንም ዓይነት ቃላትና ሐረግ ቢጠቀም የዚህን ዓለም ሕይወት ከንቱነት እውነታውን እንደሚገባ አድርጎ ለመግለጽ አይችልም። ጢስ፣ ሣር፣ ህልም፣ አበባ፣ ሌላ ሌላም ስም ቢሰጣቸው ከምንም ነገር ያነሱ ጠፊዎችና ባዶዎች ናቸው። ከዚህ ጠፊነታቸውና ከንቱነታቸው ጋርም ከፊታችን እንደምናየው ያለ ጎጂነት አላቸው። ጠፊዎችና ጋላዎች፣ ምንነት የሌላቸው ባዶዎች ሲሆኑ

ይህን ባልተረፉ ሰዎች ላይ ግን እንዲህ ያለ የማያልፍ ጠባላና የማይጠገን ስብራት ጥለውባቸው ይሄዳሉ።

ከዚህ ሰው በላይ የከበረ ማን ነበር? በሀብቱ፣ አሉ የሚባሉ ባለ ጸጋዎች ሁሉ የማይስተካከሉት እስኪሆን ድረስ አልደረሰም? በክብር ማማ ጫፍ ላይ አልወጣም? ሁሉ በፊቱ አልተንቀጠቀጠም? ሆኖም አሁን ከእስረኛ ይልቅ አሳዛኝ ሆኗል፤ በረሃብ ከሚሰቃይ ችግረኛ የባለ ምንም የሌለው ሆኗል። ሁል ጊዜ በፊቱ የተሳሉ ሰይፎችና የክፉዎች መቃብር እየታየው፣ ቅጣት ፈጻሚዎች እየጎተቱ ወደ ሞት ሲወስዱት እያለበ፣ በጠራራ ፀሐይ የጭንቀት ጨለማ እየከበበው ባለፈ ዘመኑ ደስታ የሚባል ነገር እንድ ቀን እንኳ ያየ መሆኑን ማሰብ አይችልም።

ነገር ግን የምችለውን ያህል ስናገርና ቃላት ስመርጥ ብውል ሞት በድንገት ደርሶ ባሳደደው ጊዜ የደረሰበትን መከራ እንደሚገባ አድርጌ አከናውኜ ለእናንተ መናገር አልችልም። ነገር ግን እርሱ ራሱ እንደሚታይ ሥዕል ከፊታችን እያሳየን እያለ ከእኔ ምን ቃላትና ማብራሪያ ያስፈልጋል? ትናንት በጋይል አውጥተው ሊወስዱት ከመጡና እርሱም ወደ ቤተ ክርስቲያን ከገባ ጊዜ ጀምሮ ገጽታው ልክ አሁንም እንደምታዩት ከዚያን ጊዜ ጀምሮ የሙት ሰው ገጽታ ነው። በሰውነቱ መንቀጥቀጥ፣ በእንደበቁ መያያዝ በሁሉም ነገሩ በጣም አሳዛኝ ሁኔታ ላይ ነው።

3. አሁንም ይህን የምለው እርሱን ለመውቀስና በደረሰበት አሳዛኝ ሁኔታ ለመንቀፍ አይደለም፤ እናንተ ለእርሱ ያላችሁን ስሜትና አስተሳሰብ ለማለዘብና ለማለስለስ ከመፈለግ የተነሣ፣ የተቀጣውን ቅጣት ከብደትና ሁኔታ ተረድታችሁ ይኸው የተቀበለው ቅጣት ይበቃዋል ትሉ ዘንድ እናንተን ለማሳመን እንጂ። እርሱን ወደ መቅደስ እስገብቼ በመቀበልና አሳልፌ አልሰጥም በማለቱ ምክንያት እኔን ጥፋተኛ ለማድረግ የሚሹ ብዙ ኢበስእዊ የሆኑ ሰዎች ከእኛ መካከል ስላሉ የልባቸውን ደንዳናነት ለማለዘብ ከመፈለግ የተነሣ የደረሰበትን ነገር ዘርዘር አድርጌ አሳየሁ።

የተወደዳችሁ ወንድሞቼ፣ በእኔ የምትቆጡት ለምንድን ነው? ከቤተ ክርስቲያን ጋር ሁል ጊዜ ጦርነትን ያውጁ የነበረ፤ የቤተ ክርስቲያንን መብት በዐዋጅ የሻረ እርሱ አሁን በእርሷ ውስጥ ተጠልሎ በመዳኑ ነው ትሉኝላችሁ። ሆኖም ግን በዚህ ነገር፣ ከዚህ የተነሣ እግዚአብሔርን በጣም ልናመሰግነው ይገባናል። ምክንያቱም የቤተ ክርስቲያንን ጋይልና ፍቅር እንዲፈልግና በተግባር እንዲያይ የሚያስገድደው ሁኔታ ውስጥ እንዲገባ ፈቅዷልና። የቤተ ክርስቲያንን ጋይል - በእርሷ ላይ ባደረሰው ጥቃትና በደል የተነሣ ይህ ቃላት የሆነ ቅጣት ደርሶበታልና ነው።

ፍቅሯን ደግሞ ሲያጠቃትና ሲተናኮላት የነበረች እርሷ አሁን ሊገድሉት ከሚያሳድት ጋሻ ሆና በመከለል በክንፎቿ ውስጥ ተቀበለችው፤ የቀድሞ በደሉን አንዱንም ሳታስብ በጸጥታና በደላገነት ውስጥ አስቀመጠችው፤ በፍጹም ፍቅር በእቅፎቿ ውስጥ ሰወረችው። ይህ ከማንኛውም ዓይነት ድል የበለጠ አስደናቂ ነው። ይህ ብሩህ አሸናፊነት ነው። ይህ ድል አሕዛብንም አይሁድንም ሁሉንም የሚያሳፍር ነው። ይህ የቤተ ክርስቲያንን ብሩህ ገጽ የሚያሳይ ነው። ጠላቷን እንደ ምርኮኛ ከተቀበለችው በኋላ አተረፈችው። በመከራው ጊዜ ሁሉም ሊነቅፈውና ሊጥለው እርሷ ብቻ ልክ እንደ ርህርት እናት የንጉሡንም፣ የሕዝቡንም የሁሉንም ቁጣና አስፈሪ ጥላቻ በመቃወምና በመቋቋም በካባዋ ውስጥ ሰወረችው።

ይህ የምስቀዕ መቅደሱ ጌጥ ነው። የታወቀው ኃጥኦ፤ ወንጀለኛው፤ ወንበዴው፤ ቀማኛው ይነካው ዘንድ የተፈቀደ የመቅደስ ጌጥ፤ ይህ እንግዳ ጌጥ ነው ትሉ ይሆናል። አይደለም! እንዲህ አትበሉ፤ አመንዝራዋ እንኳ የኢየሱስን እግር ነክታለች። አጅግ በጣም አስጸያፊና የርኩስት ሁሉ ርኩስት በሆነው የተበከለችው እርሷ እግሩን ሰማለች። ሆኖም ይህ አድራጎቷ ኢየሱስን የሚያስነቅፈው አልነበረም፤ ለእርሱ ክብርና ምስጋና ምክንያት ሆነ እንጂ። ንጹሕ ለሆነ ለእርሱ የአመንዝራዋ ርኩስት ያደረሰበት ምንም ነገር የለም። ነገር ግን በዝሙት የረከሰችው እርሷ ፍጹም ንጹሕ የሆነውን እርሱን በመንካቷ ነጻች፤ ተቀደሰች። ወንድሜ ሆይ፤ ስለዚህ ባለፈ በደሉ ምክንያት አሁን አትጥላው፤ ከፋም እንዲደርስበትና እንዲያገኘው አትመኝ። አኛ የተሰቀለውና «የሚያደርጉትን አያውቀምና ይቅር በላቸው» ያለው የእርሱ አገልጋዮች ነገና።» ሉቃ. 23፥34

ነገር ግን እርሱ የቤተ ክርስቲያንን ጥገኝነት የመስጠት (የመሰደጃነት መብት) በብዙ ዓይነት ዐዋጅና ሕግ የሸረ ነው ትላላችሁ። አዎ! ልክ ናችሁ፤ ሆኖም ግን አሁን ያደረገው ነገር ምን እንደ ነበር በተግባር ተምሯል፤ ራሱ ያወጣውን ሕግ ራሱ በድርጊቱ ሽርታል፤ ለዓለሙ ሁሉ የሚታይ ሕያው ትርዒት ሆኗል። በአንደበቱ ባይናገርም በደረሰበት ነገር «እኔ እንደ ደረሰብኝ ያለ መከራ እንዳይደርስባችሁ እኔ እንዳደረገሁት ዓይነት ነገር አታድርጉ» አያለ ለሁሉም ሰው የማስጠንቀቂያ ድምፁን ያለማል። በደረሰበት ነገር ለሁሉም መምህር ሆኗል። ቤተ ክርስቲያንም ነጸብራቅን ታፈልቃለች፤ አንበሳውን በእጇ ይዛውና አስራው ከመታየቷ የተነሣ በዓለሙ ዘንድ ታላቅ በሆነ የመፈራትና የመከበር ግርማ ትታያለች። ንጉሥ የሚከበረው ዘውዱን ደፍቶና ልብሰ መንግሥቱን ለብሶ በዙፋኑ ላይ ሲቀመጥ ብቻ ሳይሆን ዓመፀኞችና ጠላቶቹ የነበሩት እጃቸው ወደ ኋላቸው ታስሮ ከንጉሡ ፊት ራሳቸውን ዝቅ አድርገው ሲቀርቡም ነው እንጂ።

ምንም ዓይነት አስረጃና አሳማኝ ትንተና ሳይደረግ ለሕዝቡ በጉጉት መሰብሰብ እናንተ ራሳችሁ ምስክሮች ናችሁ። ዛሬ በፊታችን ያለው ትዕይንት በጣም አስደናቂ ነው፤ መሰባሰባችንም ታላቅ ነው። ዛሬ የማየው ሕዝብ ብዛት የተቀደሰውን የትንሣኤ በዓል ቀን ያህል ነው። ስለዚህ ሰውዬው ምንም ቃል በአንደበቱ ሳይናገር ነገር ግን በድርጊቱ ከተንደ መሰከት በበለጠ ጨካኝነት እዚህ ሰብስቧችኋል። የሰውን ሀብትና ክብር ከጉዳነት ለማየት፤ የዚህን ዓለም ነገር ተለዋዋጭነትና ተገለባባጭነት በአካል ለማየት፤ ከጥቂት ቀን በፊት ሲያበራና ሲያንጸባርቅ የነበረው የአመንዝራዊቱ ፊት (በዐመፅና በትሚያ የሚገኝ ሀብትና ክብር እንዲህ ነው) አሁን ከማንም አርገት ፊት የባለ ተጨማትሮና ተጨማዶ ለማየት ሁላችሁም ተሰብስባችኋል።

4. በሰው ላይ የሚደርስ መከራ እንዲህ ነው። እንዲህ በሁሉም ላይ ስልጥኖ ታላቅና ገናና የነበረው ሰው ከማንም ሰው ያነሰ ዋጋ ቢስና አሳዛኝ ሆኖ ይታያል። ሀብታም የሆነ ሰው ወደዚህ ጉባኤ ቢመጣ ከሚያየው ነገር ብዙ ጥቅም ያገኛል። ዓለሙን ሁሉ ሲያንቀጠቅጥ የነበረው ሰው አሁን ሰማይ ጫፍ ከደረሰ ሥልጣን በቅጽበት ወርዶ በፍርሃት እየተንቀጠቀጠ በጭንቀት ገመድ ታስሮ ሊያይ የራሱን ትምክህተኝነትና ትዕቢት ይጠላል። እርሱን የሚመለከተውንና በቅዱስ መጽሐፍ የተነገረውን «ሥጋ ለባሽ ሁሉ ሣር ነው፤ ክብሩም ሁሉ እንደ ምድረ በዳ አበባ ነው» የሚለውን፤ ወይም «ዘመናቹ እንደ ጢስ ናቸው» የሚለውን፤ ወይም «እንደ ሣር ፈጥነው ይደርቃሉና፤ እንደ ለመለመ ቅጠልም ይረገፋሉና» የሚለውን በተግባር በሚያየው ነገር ተምሮ ይሂዳል። ኢሳ. 40፥6-7፤ መዝ. 36፥2 ፤ 101፥4።

ድሀ የሆነ ሰውም ወደዚህ ትርዒት ገብቶ ሲመለከት በድሀነቱ ዝቅተኝነትና ሐዘን አይሰማውም፤ ስለ ድሀነቱም አይቆጭም። ነገር ግን ድሀ ስለ መሆኑ ያመሰግናል፤ ተሀውኮና አደጋ በማያንገራብብበት በፀጥታ ወደብ ላይ አለና። እነዚህን ነገሮች ሲያይ የሰዎችን ሁሉ ገንዘብ ሰብስቦ ለጥቂት ጊዜ ሀብታም ሆኖ፤ ባለ ጸጋ ተብሎ፤ ነገር ግን ከዚያ በኋላ ሕይወቱ በአደጋ ላይ ከሚወድቅ ባለበት ሁኔታ መኖር በጣም የተሻለ ነገር መሆኑን ይገነዘባል። ሀብታሙም ሆነ ድሀው፤ ታላቁም ሆነ ታናሹ፤ ሁሉም ከዚህ ሰው እዚህ መጥቶ ጥገኝነት መጠየቅ የተነሣ ያገኙት ጥቅም ቀላል እንዳልሆነ አስተዋላችሁ? ሁኔታውን በማየት ብቻ እያንዳንዱ ሰው መድኃኒት አግኝቶና ተፈውሶ እንደሚመለስ ተረዳችሁ?

መልካም! ቁጣችሁን አብርጂ! ልባችሁን አለስልጁ ይሆን? በእርሱ ላይ የምታስቡትን ጭካኔያችሁን እጥፍቼው ይሆን? እዛኞችና ርህራሃች እንድትሆኑ መንፈሳችሁን እነሳሽቼ ይሆን? በርግጥም ይህን ያደረገሁ ይመስለኛል። የፊታችሁ ሁኔታና ስታፈሱት የነበረው ዕንባ የዚህ ማስረጃ

ናቸውና። ለዚህ ጊዜ ጀምሮ እንደ ዓለት ጠንካራ የነበረው ልባችሁ ወደ ለምና ለሰላሳ አፈርነት ተለውጧል። ስለዚህም የምሕረትን ፍሬ እናፈራ ዘንድ እንቸኩል፤ የተትረፈረፈ የሐዘኔታና የርህራሄ አዝመራን እናፈራ ዘንድ ንጉሡን በመለመን፤ ይልቁንም የንጉሡን ቁጣ እንዲያስዘበውና የምንለምነውን መልካም ነገር ሁሉ እንዲሰጠን ልቡን እንዲያራራልን እግዚአብሔርን እንማዝነው።

ይህ ሰው ለጥገኝነት ወደዚህ ከመጣበት ጊዜ ጀምሮ ምንም ዓይነት አዲስ ነገር አልመጣም። ወደዚህ መምጣቱን ንጉሡ እንደ ሰማ ሰውዬው በሥልጣን ዘመኑ ባደረሰው በደልና በፈጸመው ክፋት ሠራዊቱ በቁጣ ላይ የነበረና ይገደል ዘንድ ተላልፎ እንዲሰጣቸው እየጠየቁ የነበረ ቢሆንም የወታደሮቹን ቁጣ ለማስዘብ በማሰብ ረጂም ንግግር አደረገ። ያጠፋው ጥፋት ብቻ ሳይሆን ምናልባት ያደረገው መልካም ነገርም ቢኖር ያም ግምት ውስጥ ሊገባለትና ሊታሰብለት የሚገባ መሆኑንና ከጥፋቱ ይልቅ ላደረገው መልካም ነገር የበለጠ የባለ ውለታነት ስሜት እንደሚሰማው፤ በአጠቃላይ ሰውዬው ድርጊቱ ክፉ የነበረ ቢሆንም እንደ ሰብአዊ ፍጡርነቱ ወገን በመሆኑ ይቅር ሊለው የተዘጋጀ መሆኑን ተናገረ። እንደ ገና እየሙኹ፤ እየዘለሉና ጦራቸውን አየነቀነቁ አሁንም እንደ ገና የንጉሡን ግርማዊነት ስለ መሳደቡ ይበቀለው ዘንድ ሲያነሳሱትና ሲገፋፉት ከርህሩህ ዓይኖቹ የዕንባ ዘለላን አያፈሰሰ ሰውዬው ለጥገኝነት የተሰደደበትን የክርስቶስ ቅዱስ ሥጋውና ክቡር ደሙ የሚሠዋበትን ቅዱስ መንበር ካሳሰባቸው በኋላ በመጨረሻ ቁጣቸውን አስታገሡ።

5. በተጨማሪም እኛን ራሳችንን ከሚመለከቱ ነገሮች ትንሽ ነገር ልጨምር። ንጉሡ በመሳደቡ ቁም ሳይዘበት ካልተበቀለው በግላችሁ እንዲህ ዓይነት ነገር ያልደረሰባችሁ እናንተ ይህን ያህል ቁጣና የበቀል ስሜት የምታሳዩ ምን ዓይነት ይቅርታ ይገባችኋል? በበደላችሁ ሰው ላይ በቀልን የምትፈልጉ እናንተ ይህ ጉባኤ ካለቀ በኋላ እንዴት አድርጋችሁ ነው ወደ ቅዱስ ምሥጢር የምትቀርቡት? «በደላችንን ይቅር በለን፤ እኛም የበደሉንን ይቅር እንደምንል» የሚለውን ጸሎትስ እንዴት አድርጋችሁ ማለት ትላላችሁ? ብዙ በደል አድርሰባችኋል? ሰድቧችኋል? አዎ፤ ይህን አልክድም። ሆኖም ግን አሁን ጊዜው የፍርድ ሳይሆን የምሕረት ነው፤ የሐተታና የምርመራ ሳይሆን የይቅርታ ጊዜ ነው።

ስለዚህ ማንም አይበሳጭ፤ አይቆጣም። ነገር ግን እርሱን ካንገጥበበበት ጥፋትና የሞት አደጋ ያድነው ዘንድ ሁላችንም እግዚአብሔርን እንለምን። ስለ ቤተ ክርስቲያን፤ ስለ ተቀደሰው ምሥዋዕ ሲል የአንድን ሰው ሕይወት ለቤተ ክርስቲያን መባዕ አድርጎ ይሰጠን ዘንድ ርህሩኅ

የሆነውን ንጉሥ ሁላችንም አንድ ሆነን እንለምነው። እንዲህ ብናደርግ ንጉሡ ራሱ ልመናችንን ይቀበላል፤ ያመለግነናልም። እንዲያውም ከእርሱ ምስጋና በፊት ስለ መሐሪነታችንና ርህራሄያችን እግዚአብሔር አስቀድሞ ብዙ ዋጋ ይሰጠናል፤ የምንለምነውንም ያደርግልናል።

እግዚአብሔር ጩካችንና አረመኔውን እንደሚጠላና እንደሚይቀበል ሁሉ መሐሪና አዛኝ የሆነውን ደግሞ ደስ ብሎት በፍቅር ይቀበላል። እንዲህ ያለው ሰው ጻድቅ ከሆነ የበለጠ የክብር አክሊል ይዘጋጅለታል፤ ኃጥእም ቢሆን ለወንድሙ በሚያሳየው ርህራሄና ሐዘኔታ ሽልማት ይሆነው ዘንድ በደሉን ይተውለታል። «መሥዋዕትን አይደለም፤ ምሕረትን አወዳለሁ» ብሏልና። ሆሴ.6.6። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ይህንን ሲፈልግና ከኃጢአት ይቅርታ የማግኘት መንገድ መሆኑን ደግሞ ደጋግሞ ሲናገር ታገኘዋለህና።

በዚህም እግዚአብሔር እኛን በምሕረትና በይቅርታ እንዲመለከትን ስናደርግ ከኃጢአታችን ነፃ እንወጣለን። በዚህ ቤተ ክርስቲያናችንን እናስጌጣለን። እንዲሁም አዛኝ ንጉሣችን ቀድሞ እንዳልኩ ያመለግነናል፤ ሕዝቡ ሁሉ ድርጊታችንን ያደንቃል፤ የዓለሙ ዳርቻ ሳይቀር የከተማችንን ሰብአዊነትና ደግነት ያደንቃል፤ ይህን ድርጊት የሰማ ሁሉ ያመለግነናል። እነዚህን መልካም ነገሮች እናገኝ ዘንድ ሁላችንም በጸሎትና በልመና በእግዚአብሔር ፊት እንወደቅ። ምርኮኛውንና በደተኛውን ከአደጋና ከቅጣት እናትርፈው፤ እኛ ራሳችን በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ቸርነትና መሐሪነት የሚመጣውን ዘለዓለማዊ ሕይወት እናገኝ ዘንድ፤ ጋይል፤ ሥልጣንና ክብር ዛሬም ዘወትርም ሁል ጊዜም ለዘለዓለም ለእርሱ ይሁን። አሜን።

1. ድርሰት ዘቅዱስ ዮሐንስ አፈወርቅ፣ አዲስ አበባ፣ ተስፋ ገ/ሥላሴ ማ/ቤት፣ ፳፱፻፹፯ ዓ.ም
2. ስንክሳር፣ ከመጋቢት አስከ ጳጉሜን (1993ዓ.ም.) እና ከመስከረም አስከ የካቲት (1994ዓ.ም.)፣ አዲስ አበባ፣ ትንሣኤ ማላተሚያ ድርጅት
3. የመጽሐፍ ቅዱስ መዝገብ ቃላት፣ አዲስ አበባ፣ ንግድ ማተሚያ ድርጅት፣ 1987 ዓ.ም.
4. Ainsworth, W. F., Travels and researches in Asia Minor, Mesopotamia, Chaldea and Armenia. 2 vol. London 1842.
5. Anderson, J. G. C., A Journey of exploration in Pontus (=Studia Pontica I.). Brussels 1903.
6. Armstrong, C. B., The Synod of Alexandria and the Schism at Antioch in A.D. 362, The Journal of Theological Studies 22 (1921), 206-X21 and 347-355.
7. Bury, J. B., A History of the Later Roman Empire from the death of Theodosius I to the death of Justinian. 2 vol. London 1923.
8. Palladiana. N. II, The Dialog de Vita Chrysostomi and the Historia Lausiaca: Authorship, The Journal of Theological Studies 22 (1920-1921) 138-155.
9. Cayre, F., Manual of Patrology and History of Theology, First Volume, first and second books, 1935.
10. Cross and Livingstone (Editors), The Oxford Dictionary of the Christian Church, Oxford University Press, 1997.
11. St. John Chrysostom: Homilies on the Epistles of Paul to the Corinthians, NPNF, Volume 12, 1999.
12. St. John Chrysostom: Homilies on GALATIANS, Philippians, Colossians, Thessalonians, Timothy, Titus, and Philemon. NPNF, Volume 13, 1994.
13. St. Athanasius: Select Works and Letteres, NPNF, Volume 4, 1999.
14. Socrates: Church History from A.D. 305-438; Sozomenus: Church History from A.D. 323-425, Volume 2, 1999.
15. St. Chrysostom: On the Priesthood; Ascetic Treatises; Select Homilies and Letters; Homilies on the Statutes NPNF1-09. New York: Christian Literature Publishing Co., 1886.
16. Socrates and Sozomenus, Ecclesiastical Histories, NPNF2-02. New York: Christian Literature Publishing Co., 1886.
17. NPNF1-10. St. Chrysostom: Homilies on the Gospel of Saint Matthew, New York: Christian Literature Publishing Co., 1886
18. The Dialogue of Palladius Concerning the Life of St. John Chrysostom, Translated by Herbert Moore, 1921

ከአሁን በፊት የታተሙ

1. ፍኖተ ቅዱሳን
2. ቃል ኪዳን በነገረ ድገነት
3. ቅዱስ አትናቴዎስ ሐዋርያዊ - ሕይወቱና ትምህርቱ
4. ከበረሃውያን ሕይወትና አንደበት
5. ቅዱስ ዮሐንስ አፈወርቅ - ሕይወቱና ትምህርቱ

ወደፊት የሚታተም

ታላቁ ቅዱስ ባስልዮስ ዘቂማርያ- ሕይወቱና ትምህርቱ

አዲስ መጽሐፍ በገበያ ላይ

የታላቁ ቅዱስ ጳጉሜስ
የተጋድሎ ሕይወቱና
ሥርዓተ ገዳሙ

«ከእነዚህ አንዱን (ክርስቲያኖቹን) አሞጽ ወይም አብድዩ ማነው? ወይም ሐዋርያት ወይም ነቢያት ስንት ነበሩ? ብላችሁ ብትጠይቁቸው ድዳ ይመስል ዝም ይላሉ! ነገር ግን ስለ ፈረሶች ወይም ስለ ተሸቀዳዳሪዎች ወይም ስለ ሌሎች ትርጓሜት አቅራቢዎች ወይም ስለ ተወዳዳሪዎች ብትጠይቁቸው የንግግር ጥበብ ከተማሩት ባላነሰ ግልጽነት! በጥንቃቄና በስሜት ሆነው ይመልሳሉ፡፡»

(ከውስጥ ገጽ)

«የክርስቶስን አካል ልታከብሩት ትወዳላችሁ? መልሳችሁ አዎ ከሆነ ራቁቱን ሆኖ እያያችሁት አትለፉት! በየመንገዱ ራቁቱን ሆኖ በብርድ እየተሰቃየ አለና! ራቁቱን ሆኖ በብርድ እየተሰቃየ አልፋችሁት መጥታችሁ ከዚህ ከቤተ መቅደስ በብርና በወርቅ ላስጊጥህ አትበሉት፡፡ ... ወንድምህ በረሃብ እየተሰቃየና እየሞተ ቅዱስ ደሙ የሚቀዳበት ጽዋ በወርቅ ቢለበጥና ቢንቆጠቆጥ ጥቅሙምን ላይ ነው? አስቀድመህ የወንድምህን ረሃብ በማጥገብና ጥሙን በማርካት ጀምር! ከዚያ በኋላ በተረፈህ ገንዘብ ቤተ መቅደሱንና ንዋያተ ቅድሳትን እንዲህ ማስጓጥ ትችላለህ፡፡»

(ከውስጥ ገጽ)

«የቆንስታንቲኑ አስደሳች ክብርና አስደናቂ አጃቢዎች አሁን የታሉ? በፊትህ የሚበሩልህ ችቦዎች የታሉ? ... በከተማ ስትንቀሳቀስ ይቀበሉህ የነበሩት ጭብጨባዎች የታሉ? ... ስልጣንህን ደጅ ሲጠኑና ዙሪያህን ሲከቡህ የነበሩት! የአንተን ትኩረት ለመሰብና ለማግኘት ሲሉ ማንኛውንም ነገር ሲያደርጉና ሲናገሩ የነበሩትስ የት አሉ? ሁሉም አሁን የሉም! ላይመለሱ በነው ጠፍተዋል፡፡ ...

«ሁሉም የሌሊት ቅዠቶች ኖረዋል፡፡ ሌሊቱ አልፎ ቀኑ በመምጣቱ ከጨለማው ጋር አብረው የጠፉ ህልሞች ብቻ ነበሩ፡፡ ወቅቱ ሲያልፍ የጠወለጉና የረገፉ የጽጌ ወራት አበባዎች ነበሩ፡፡ ያለ መስሎ ታይቶ እንደ ጠፋ ጥላ! ወደ አየር ተኖ እንደ ጠፋ ጢስ! ሚሙቶ እንዳለቀ አረፋ! እንደ ተበጣጠሰ የሸረሪት ድር ነበሩ፡፡ ስለዚህ ሁል ጊዜ ይህን መንፈሳዊ መዝሙር እንዘምራለን፡- «ሁሉ ከንቱ! የከንቱ ከንቱ ነው» የሚለውን፡፡»

(ከውስጥ ገጽ)